

NÉPSZABADSÁG

COMPUTER

T E C H N I K A

V. évfolyam, 15. szám

Informatikai magazin

1998. május 5.

OKI

People to People Technology
NYOMTATÓK ÉS FAXOK
Telefon: 327-4070
OKI InfoFax: 321-4466/1881

Kiberszexpiaci körséta
6-7. oldal

Hetvenkilenc évesen
a számítógép bűvöletében
20-21. oldal

Az elektronikus
kereskedelemé a jövő
24-25. oldal

A kis tigris ereje
32. oldal

Lesznek-e számítógép-
temetőők?
38. oldal

Interjú
Wahorn Andrással
44-45. oldal

www.comptech.hu

DISZTRIBÚTOR:

HRP

HRP HUNGARY KFT.
1133 Bp. Gogol u. 13.
Tel.: 252-6300;
E-Mail: info@hrp.hu

KYOCERA

LÉZERNYOMTATÓK

Népszerű

FS-600
6 lap/perc

Optimális

FS-1700
12 lap/perc

Deális

FS-3700
18 lap/perc

Kimagasló

FS-7000
28 lap/perc

Látogasson meg minket az

IFABO
BUDAPEST
1998

XEROX® a XEROX CORPORATION bejegyzett márkeneve. Az „Alter Dark Images” a Berkeley Systems Inc. bejegyzett márkeneve. XEROX® The Document Company és a szöveg „X”® a XEROX CORPORATION bejegyzett márkeneve.

A Xerox DocuPrint C55 nyomtatónak nemcsak az ára megfizethető, de Ön ele varázsolja mindazt a színgazdagságot, amelyre szüksége lehet! A DocuPrint C55 ára nem sokkalan különbözik egy fekete-fehér nyomtatóétól, ám 3 lap/perces sebességgel ragyogó színeket, professzionális minőséget produkál. Fekete-fehér dokumentum nyomtatására is használható, teljesítménye ekkor 12 lap/perc. A

nyomtatót a hálózatvezérlő szoftverrel számítógépén keresztül állíthatja be. Emellett könnyebb dolga nem is lehet. Szeretné színesben látni fekete-fehér dokumentumait? Hívja a Xerox Magyarország Kft-t a 456-1900-as számon, vagy látogassa meg Internet-oldalainkat a www.xerox.com/new címen, vagy keresse föl partnereinket!

**THE
DOCUMENT
COMPANY**
XEROX

Tovább bővíthet a Digital Alpha-chip gyártóinak és fejlesztőinek köre

A Federal Trade Commission (FTC), az Egyesült Államok kereskedelmi versenyhivatala jóváhagyta a Digital Equipment Corporation és az Intel Corporation között létrejött megállapodást, miszerint az Intel megvásárolja a Digital félvezetőgyártását, és a jövőben bémunkában gyártja a Digital által fejlesztett Alpha-mikroprocesszorokat.

Az FTC azonban feltételt szabott a jóváhagyás véglegesítésére, amely szerint – az Alpha-processzor jövőjének biztosítása érdekében – a Digitalnak további két gyártónak kell licencelnie az Alpha technológiát, a Samsungnak és az Advanced Micro Devicesnek (AMD). Az FTC úgy véli, hogy az Intel-processzorok egyedüli reális kon-

kurenciája az Alpha, s ez a tény és a nagy teljesítményű Windows NT piacon tapasztalható egyre erősödő konkurenciaharc esetleg arra készítheti az Intel, hogy megpróbálja befolyásolni az Alpha-processzorok gyártását. Ennek megelőzésére a Digitalnak két hónapon belül még egy forrást kell találnia az Alpha-chipek gyártásához. Az FTC feltételeit az Intel és a Digital is elfogadta.

A Digital felhasználói és leendő vásárlói számára előnyös az FTC döntése, hiszen ezáltal biztosított az Alpha-processzorok mindenkori, több független forrásból való beszerezhetősége, miközben a chipek fejlesztését továbbra is a Digital koordinálja.

PÁLYÁZAT

Én és a számítógép

Ezzel a címmel hirdetett lapunk három korcsoportban – 14. év alatt, 14. és 18. között, illetve 18. év felett – számítógépen készült grafika, illetve hagyományos rajz kategóriában pályázatot. Rengeteg, jobbnál jobb munka érkezett levélben és e-mailen. Ezúton is köszönjük olvasóink fáradozásait. A legjobb grafikák és rajzok alkotói között – ahogy ígértük – értékes számítástechnikai eszközöket sorsolunk ki. Eredményhirdetés: az IFABO-n, május 9-én, szombaton fél kettőkor a B pavilon nagyszínpadán.

ott/hon/lap

OTT/HON/LAP Internetes pályázat középiskolák számára

Petőfi Rádió
APUKAM
világa

A Computer Technika Magazin (a Népszabadság informatikai magazinja), a Guards Távközlési Rt. és a Csizsar Jenő vezette Apukám világa rádióműsor (Petőfi Rádió) internetes honlaptervező pályázatot hirdet középiskolák számára.

A verseny célja, hogy a diákok aktív részvételével népszerűsítse az internet, a kommunikációs és egyéb felhasználási lehetőségeit mind helyi, mind globális szinten.

A verseny lényege, hogy a diákok (iskolánként legfeljebb 3-4-en), csapatonként maximum 10 fő) elkészítik iskolájuk és városuk kerületük bemutatkozó honlapját. A honlap közönséges oldalait az interneten jelennek meg. A verseny 1 000 000 Ft ösztöndíjjal, amely összeg az első- és a legjobb pályamunka között kerül – a szakmai zsűri véleménye alapján – kiosztásra. De a látogatók a pályázati alapján külön közönségdíjat is kiadunk. A különdíjak a támogatók által felajánlott tárgyművekből tevének össze, összesen négy kategóriában.

Az OTT/HON/LAP pályázaton bármely magyarországi középiskola oktatási intézmény rész vehet, iskolánként három csapattal. Egy csapat legfeljebb 10, tanulmányait az iskolában folytató diákból állhat.

A zsűri és a szakmai bizottság neves közéleti és szakmai/igazgató elismert személyekből került összeállításra, ezzel is erősítve a verseny színvonalát.

A pályázaton a legutóbbi, internet kompatibilis technikai feltételek szerint minél ötletesebb formában kell elkészíteni az iskola információs oldalait. A részletes technikai, tartalmi és jelentkezési feltételek megtekinthetők az interneten a <http://sulijal.ugalogo.hu/palyazati> címen.

A jelentkezők a fenti feltételek mellett, a Guards Rt. levélcímére (Budapest, 1242 Pf. 359), 1998. MÁJUS 10-ig

visszaküldött jelentkezési lappal jelezhetik részvételi szándékukat.

A pályaműveket 1998. május 20. és május 31. között kell az arra kijelölt számítógépes tárhelyen az írásban megjelölt címen elhelyezni.

A beérkezett pályamunkákat a „Gyalogló” (<http://ugalogo.hu>) elnevezésű programban tesszük nyilvánossá.

A hiúság vására?

Minden évben, a vásárynitást megelőző napokban, felerősödnek azok a hangok: soha többé! Velük aztán nem fordulhat elő, hogy még egyszer kiállításnak! Sokba kerül, rengeteg idő, és a vége az, hogy az üzletfelekkel nem lehet tárgyalni a sok prospektusgyűjtő gyerek miatt. Mégis, mikor kezdődik a show, ott vannak, s legfeljebb utána jelentik ki, most aztán tényleg ez volt az utolsó...

Miért van akkor mégis vásár? Miért költik a cégek az öt napig álló standokra egy családi ház árát? Miért szegik meg fogadalmukat és jönnek el évről évre?

Nem hiszem, hogy csak azért, mert a vetélytársak is ezt teszik. Ma már olyan sokba kerül a részvétel, hogy ennyit nem ér a hiúság. Az sem valószínű, hogy attól félnek, elterjed: már kiállításra sem telik. Egy jól menő céget nem szobeszd alapján ítélnék meg. A nagy vásári üzletkötések kora is lejárt, ma már nem szokás a kiállítás idejére időzíteni az aláírásokat.

De akkor mégis, miért?

Talán a legfontosabb a megszokás. A cégek is, a látogatók is megszokták, hogy ilyenkor vásár van, és ezen ott kell lenni! Ráadásul – egyes elemzések szerint – még meg is éri, mert hosszú távon megtérül. Igaz, ezt nem a magyar kiállításokról állítják, de talán ezekre is igaz. Ha pedig így van, akkor mondhatjuk: találkoznak jövőre, ismét, ugyaniit.

Lónyai László

COMPUTER TECHNIKA

A Népszabadság informatikai magazinja
Internet: <http://www.comptech.hu>
webdesign: Gurd Rt.

Lapalapító: PersonArt Kft.
Felölös szerkesztő: Lónyai László
Szerkesztő:
Jávorszky Béla Szilárd, Klatyák István
Munkatársak: Filop Norbert, Geese Mariann,
Horváth Balázs, Szabó Gabriella

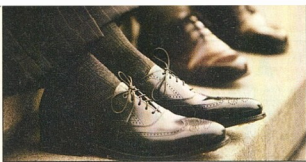
Kiadja a Népszabadság Részvénnytársaság
Felölös kiadó:
Lengyel L. László, ügyvezető igazgató

Szerkesztőség és reklámiroda:
PersonArt Kommunikációs Ügynökség
1141 Budapest, Komócsy utca 5-7.
Kereskedelmi és hirdetési igazgató:
Gyuráki Attila

1141 Budapest, Komócsy utca 5-7.
Telefon: 469-30-30, telefax: 469-30-40
e-mail: comptech@comptech.hu
CompuServe: 100324,654

Tördelés, tipográfia: PersonArt
Nyomás: Révai Nyomda Kft.

ISSN 1418-2432

Lassabban bővül a processzorpiac

(Reuters) A Dataquest elemzése szerint lassul az x86 processzorok piacának növekedése. A lassulás oka a chipek árának zuhanása: tavaly 175 dollárba került egy átlagos asztali PC processzora, idén már csak 154 dollárba. Az átlagos számítógép ára 2000 dollárról 1000 dollárra zuhant. Idén csak 16 százalékkal fog nőni a processzoreladás, tavaly még 24 százalékos volt a növekedés. Az Intel várhatóan ismét piacot veszít, mivel processzorai drágábbak, mint versenytársai: az 1996-os 95 százalékos után tavaly 93,8 százalékkal, idén pedig már csak 92 százalékkal lesz a cég piaci részesedése.

Táv munkahelyek támogatása

(MTI) A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása érdekében csaknem 200 számítógépes távmunkahelyet hoznak létre a cégek a Munkaerő-piaci Alap 94 millió forintos támogatásával. A pályázaton – amelyre 60 munkaadó jelentkezett, 201 millió forint vissza nem térítendő és 152 millió forint visszafizetendő támogatást igényelve – távmunkahelyenként maximálisan 500 ezer forintos támogatást lehetett elnyerni. A pályázatok elbírálása során a rendelkezésre álló 100 millió forintos keret figyelembevételével előnyben részesítették többek között a nagy munkanélküliségi rátájú területekről jelentkezőket, illetve az országos távmunkarendszer kialakításához kapcsolódókat.

Komputer szimulálta ősrobbanás

(Newsbytes/Wired News) A Columbia University fizikusai olyan szuperszámítógép kifejlesztésén dolgoznak, amely numerikusan szimulálja majd a Big Bang, azaz a feltételezett ősrobbanás idején uralkodó viszonyokat. Az elhatározás az után született, hogy az

előző évben két amerikai tudós 160 különböző galaxisból származó rádióhullámokat megvizsgálva olyan rendellenességeket észlelt, amelyek alapján feltételezhető, hogy az ősrobbanást követően az univerzum nem egyenletesen tágult. A Columbia University ötéves projektje 4 milliárd dollárba kerül, ami aprópénz ahhoz képest, hogy egy hasonló sebességű, a kereskedelemben kapható szuperkomputerért 50 millió dollárt kell fizetni.

Hackererek a NASA-ban

(Reuters/Internetto) Hackererek nemzetközi csoportja – amely egy előző bejelentés szerint lopott amerikai katonai szoftverekkel rendelkezik – most azt állítja, hogy kulcsfontosságú programokhoz fért hozzá a NASA gépein. A magán Masters of Downloading (MOD) néven futtató csoport azt állítja, hogy a kaliforniai JPL kutatóközpont számítógépeit játszotta ki, lehetővé téve az illetéktelen behatolást a rendszerbe teljes észrevétlenség mellett. A csoport a biztonságos rendszerekkel foglalkozó site-ot, az AntiOnline-t (<http://www.antonline.com/>) értesítette a behatolásról, bizonyítékként az állítólagos NASA-szoftvereket mutatta be. Az AntiOnline vezetője szerint sokkal több mindenhez van hozzáférésük a beavatott dolgozók kivételével, a NASA egyik – nevével elhallgatni kívánó – képviselője szerint azonban „nem tűnik túl riasztónak” a fenyegetés.

Emelkedőben a Netscape részvényei

(Newsbytes/Internetto) A Netscape Netcenter weboldalán az eddigi szolgáltatások mellett hamarosan ingyenes e-mail is elérhető lesz az internet-hozzáféréssel rendelkezők számára. A cég az USA Net nevű szolgáltatásával kötött szövetséget, a Net@ddress program tulajdonosával. A Netscape okfejtése szerint a Netcenter havonta 24,4 millió látalapot kap, mivel a Navigatorok körülbelül 70 millió felhasználója van, és nagyjából a böngészők felénél a Netscape címe van beállítva homepage-nek. A Netcenter némileg elkésett ingyenes e-mail szolgáltatásával, a Yahoo, az Excite és a Hotmail már hosszú ideje kínálja ezt, elhódítva a felhasználók jó részét.

Távközlésben hazánk már EU-tag

(MTI) Magyarországnak hírközlési téren nem kell tartania az Európai Unióval folytatandó csatlakozási tárgyalásoktól, mert az EU-ban pontosan tudják, hogy Magyarország ebből a szempontból már csatlakozóképes. Ezt Martin Bangemann, az Európai Bizottság távközlési felelőse fejtette ki nemrégiben Lotz Károly közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszterrel találkozáskor. Lotz az Európai Unió szervezetében zajlott brüsszeli tanácskozáson vett részt, amelynek témája az volt, milyen az egyes állampolgárok viszonya az információs társadalommal.

Az IBM-nél megint csökkent a nyereség

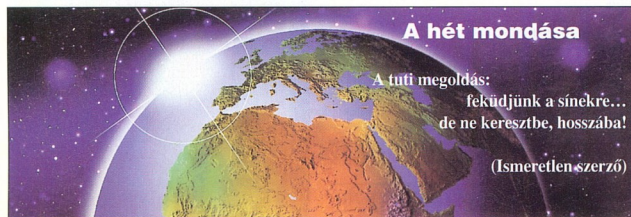
(dpa/MTI) Kétévi növekedés után az első negyedévben megint csökkent a világ legnagyobb számítógépgyártója, az IBM nyeresége. Az első negyedévi tiszta hozama 1,036 milliárd dollár volt, 13,3 százalékkal kevesebb, mint a tavalyi első negyedévben. A cég a délkelet-ázsiai visszaesszel és cégfelvásárlások okozta rendkívüli kiadásokkal magyarázta a nyereségcsökkenést. A konszern forgalma 2 százalékkal, 17,6 milliárd dollárra nőtt. Az IBM elnöke, Louis V. Gerstner nyilatkozatában a személyi számítógépek piacán folyó árháborúra panaszkodott: az IBM számítógépgyártásának értékesítése a közlemény szerint emiatt 8 százalékkal 7,1 milliárd dollárra csökkent.

Jó negyedévet zárt a Microsoft

(c/net/MTI) A Microsoft a vártnál jobb harmadik negyedévet zárt, a szoftveróriás nyeresége 1,34 milliárd dollár volt, vagyis részvényenként 50 cent, ez 25 százalékos emelkedés a tavalyihoz képest. A tavalyi 3,21 milliárd dolláros bevétel 18 százalékkal nőtt, az idei harmadik negyedévben 3,77 milliárd dollár volt a cég bevétele. A cég jelenlegi értéke 200 milliárd dollár felett van, Bill Gates vagyona pedig 50 milliárd dollár felett. Jó évet zárt a hazai leányvállalat is: a Microsoft Magyarország tavalyi árbevétele 5,5 milliárd forint volt, ez dollárban számítva több mint 20 százalékkal haladta meg az 1996-os. Idén az árbevétel jelentős emelkedésére számítanak, a bevétel így eléri a 6,7–7 milliárd forintot.

Dőfés a Javának

(Wired News/Internetto) Egy zártkörű fejlesztői konferencián a Microsoft egy termékmenedzser állítólag kijelentette, az In-

A hét mondása

A tuti megoldás:
feküdjünk a sínre...
de ne keresztbe, hosszába!

(Ismeretlen szerző)

ternet Explorer 5.0 alapverziójában nem lesz Java Virtual Machine. Amikor a felhasználó egy Javát alkalmazó weboldalra ér, a program megkérdezi tőle, le kívánja-e tölteni az ehhez szükséges kiegészítést. Ha a cég valóban kivieszi a JVM-et a program alapinstallációjából, az igencsak lecsökkenti a Javát támogató böngészőprogramok számát, ugyanis nagyon kevés felhasználó szánja rá az időt és fáradságot, hogy különböző segédprogramokat töltsön le böngészőjéhez.

Mobilzavaró készülék

(TechWeb/Internetto) Egy Netline Technologies nevű izraeli cég olyan technológiát fejlesztett ki, amely lehetetlenné teszi a mobil telefonok használatát az adott területen. A C-Guard nevű termék a katonai elhárításban is használt módon zavarja a mobilokat. Folyamatos jelet küld a területen lévő készülékeknek, lehetetlenné téve ezzel, hogy azok kapcsolatba lépjenek a legközelebbi átjátszóállomással. Így se hívni, se hívást fogadni nem tudnak. Izraelben az alacsony percdíjak miatt komoly probléma a mobiltelefonálók „megfékezése”: mindenhol telefonálnak, legyen az mozi, színház vagy egyetemi előadóterem. A C-Guardot repülőgépeken és műtőkben is lehet használni, ahol a telefonok által kibocsátott jelek megzavarhatják a műszereket.

Számítógép? Gyerekjáték!

(Newsbytes) Az IBM és a Little Tikes Co. játégyártással és -forgalmazással foglalkozó cég 3-7 éves gyerekeknek készít számítógépet az amerikai piacra. A színes műanyagból készült gép egy zárható szekrénybe van beépítve, így a kisgyerekek nem férnek a huzalokhoz, az IBM pedig egy különleges membránbillentyűzetet készít külön ehhez a termékhez. A gépben MMX technológiával készült Pentium processzor található, a merevlemez 2,5 gigabyte, a memória 16 megabyte méretű, a monitor 14 hüvelykes. A körülbelül 2400 dollárba kerülő „játék PC” alapfelszereléséhez mindezen kívül lemezmeghajtó, belső CD-ROM meghajtó, egér, illetve hangszóró is tartozik.

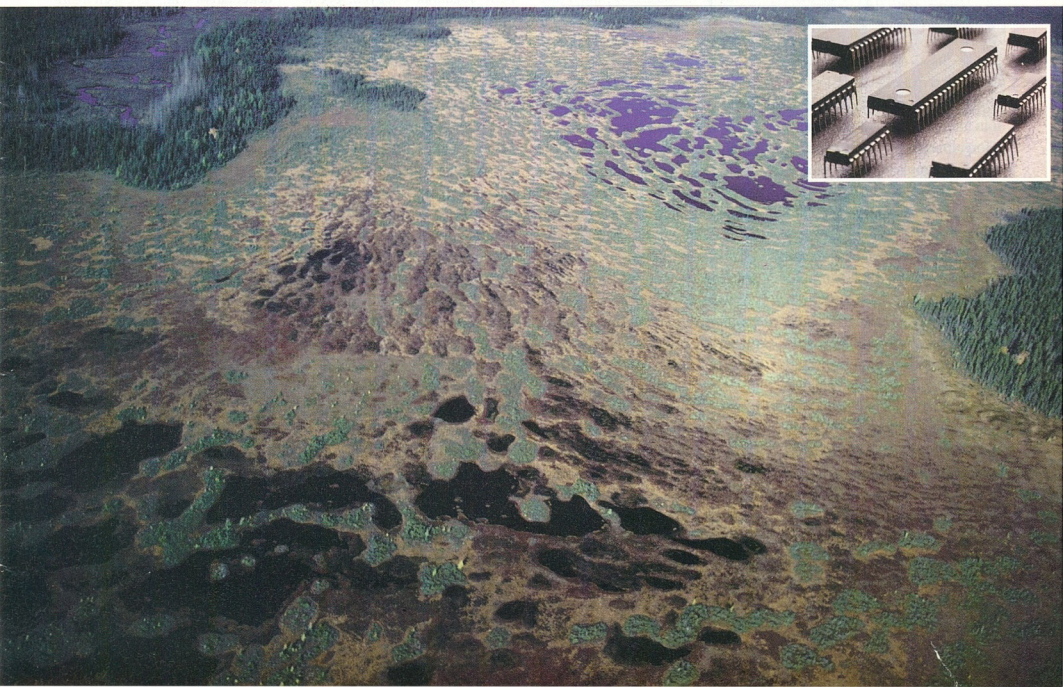
Nagy sáv szélességű szolgáltatás telefonvonalon

(Newsbytes/Reuters) A US West telekommunikációs óriás cég nagy sáv szélességű internet-hozzáférést és digitális televíziót kínál telefonvonalon keresztül. A US West TeleChoice nevű szolgáltatást májusban kísérleti jelleggel Phoenix városában vezetik be először, majd 1999-től kiterjesztik a cég egész piacára. Az alkalmazott technológia a digitális előfizetői vonal (variable digital subscriber line, VDSL), amely a réz telefondróton a ko-

rábinnál nagyságrenddel nagyobb sáv szélességet biztosít. A technológia egyesíti a televízió és a telefon funkcióit is: a film közben érkező hívásokról a képernyőn üzenet jelenik meg, egy külön ablakban böngészhetünk a weben, vagy figyelhetjük a részvényárfolyamokat is. A szolgáltatást a kábeltelevíziókkal versenyezépes áron kívánja bevezetni a cég.

Dell: Pentium-vég, Intel: raktárkészlet-menedzsment

(cnet/Internetto) A Dell leáll a Pentium PC-k eladásával, májustól a Dimension számítógépcsalád tagjait már Pentium II processzor hajtja. A cég egyúttal bejelentette új, alacsonyabb árait: egy 233 MHz-es Intel Pentium II processzorra épülő gép 32 MB memóriával, 4,3 GB diszkkal, CD-meghajtóval és 15 inches monitorral 1500 dollárba kerül majd. Az IDC előrejelzése szerint az 1998 negyedik negyedévében eladott gépek 73 százaléka Pentium II lesz. Az Intel eltanulta a Delltől az üzleti siker receptjét; a Dell rendelésre készülő gépeivel nyereségesebb, mint a készleteket felhalmozni kényserülő Compaq, IBM, Intel és mások. A Supply Line Management Program lényege, hogy az Intel, a számítógép-kereskedők és az alkatrészgyártók között belső hálózatot építenek ki, melyen keresztül a kereskedő csak azokat az alkatrészeket, illetve konfigurációkat rendel meg, amelyekre éppen szüksége van.

Digitális kéj

Kiberszexpiaci körséta

A kiberszex gyakorlatilag egyidős a világhálóval: léte, intenzitása, telítettsége szorosan összefügg az internetével. Becslések szerint közel százezer website foglalkozik hivatásszerűen erotikus vagy pornográf fotók, videók és szövegek digitális közvetítésével – természetesen nem ingyen. Hogy a kiberszex jó vagy rossz, káros-e vagy hasznos, nem kívánjuk eldönteni: létezését tényként kezeljük. Többek között azt próbáltuk kideríteni, melyek e sikamlós iparág legfőbb mozgatórugói.

A hagyományos és a kiberszexipar között a legnagyobb különbség az, hogy utóbbi kevésbé fonódik össze az alvilággal – magyarázza Z., harmincas éveiben járó fiatalember, aki másfél éve működtet szexsite-ot, mégpedig megtehető sikerrel. (A továbbiakban ő a legfőbb informátorunk). Mint elmondja: ebben az iparban saját szervert viszonylag kevesen tartanak fenn, a többség csak bérlő azokat, és a havi adatforgalom alapján fizet. Az adott site webmestere felpokolja a hálóra az anyagot, a jónép vehemensen leöltözt, a szolgáltatók meg mérik a forgalmat, és hó végén számláznak. Országonként rendkívül eltérő mértékben. Amíg ugyanis ma például Magyarországon egy megabájt letöltésért a szolgáltatók 80 forintot kérnek el a webmesterektől, addig Amerikában csak 0,12 centet, azaz 2 forint 40 fillért. Egy szexszerver pedig – talán mondanunk sem kell – roppant sávszélesség-igényes, egy átlag site havi átlagos adatforgalma legalább 100 gigabájt. Könnyen kiszámolható tehát, hogy ugyanazért a szolgáltatásért hazánkban nyolcmillió forintot, Amerikában viszont csak 250 ezer forintot kérnek. Nem csoda hát, ha ma a szexszerverek közel kilencvenöt százaléka az Egyesült Államokban üzemel. A maradék öt százalékból a legtöbbet a németek és a hollandok tartanak fenn.

A világon üzemelő szexsite-ok számát nem könnyű megbecsülni, az erről szóló adatok igen ellentmondásosak, talán nem lövünk nagyon mellé, ha azt mondjuk: közel 100 ezer lehet az ilyen jellegű vállalkozások száma. A legnagyobb felvevőpiac az Egyesült Államok (Kanadával együtt az összeforgalom 40 százalékát adja) és Japán (30 százalék), majd jönnek a többiek, Ausztrália, Németország, Nagy-Britannia.

A hálóra feltett erotikus és pornográf anyagok elvben (és kivételképp a gyakorlatban) kiforrott és kevésbé kiforrott fogyasztók képében egyaránt felbukkanhatnak. Az Egyesült Államokban azonban törvény írja elő, hogy a szexuális tartalmú site-októl távol kell tartani a kíváncsi gyermekszemeket. A kiskorú látogatók kiszűrésére ezért 1996-ban különböző AVS (Age Verification System) rendszereket vezettek be. Lényege: 15–17 dollárért egy évre szóló jelszót és azonosítót lehet vásárolni, melyek minden olyan websitara lehetővé teszik a bejutást, amely az adott rendszer tagja. Az interneten általában mindenhol hitelkártyával fizetnek (a legtöbb helyen a Visát, a Mastercardot és az American Express fogadják csak el), ezért e szűrőrendszerek alapja: mivel az Egyesült Államokban csak 21 éven felülieknek lehet ilyen fizetőközük, ezért aki így fizet, tuti nagykorú. Előfor-

dulhat persze, hogy a gyerekek megkaptarintja apuka hitelkártyáját, de hát a felelősség ettől kezdve az apukáé, aki mindezt lehetővé tette. Logikus érvelés, igaz, közben kicsit szemfogatós is.

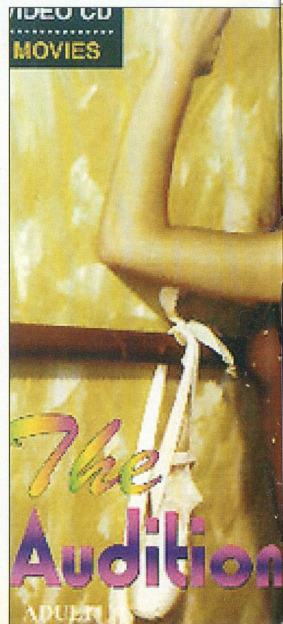
Ma legalább tizenötféle AVS rendszer létezik, közülük jelenleg az AdultCheck a legelterjedtebb, melyhez több mint 11 ezer site tartozik. Jelentősebb még: a Validate, az Adult Sight és az Adult Key. Többesgük fizetési formuláját (order form) a hozzájuk tartozó szexsite-ok automatikusan felkínálják. Hogy a piac nagyságáról némi fogalmunk legyen: becslések szerint évente 16 millió AVS-jelszót adnak el.

Az AVS-sel védett szexhonlapok a jelszó megvásárlása után általában ingyen megtekinthetők. A különböző fizetős pomósítókra – ahol az elv változatlan: akinek van hitelkártyája, az csak nagykorú lehet – a havi tagsági díj 7 és 35 dollár között mozog. A díj mértéke kisebbrészt attól függ, hogy mennyi és milyen minőségű anyagot tartalmaznak, nagyobb részt attól, azon belül mennyi a saját anyag.

Talán mondanunk sem kell, hogy a kizárólag saját készítésű képeket, videókat, szövegeket tartalmazó site-ok az összes szexhonlap talán egy tizedelékét (!) jelentik. Az egész kiberszexiparban ugyanis a legkevesebb tisztázott terület a szerzői jogok kérdése. Ezek ugye elvileg 30 évig élnek, a pornográf területen tehát eleve nem létezik a köztulajdon (public domain) fogalma, hiszen ilyen jellegű felvételeket hiszen először csak a hatvanas évek végén kezdtek el

gyártani, arról nem beszélve, hogy azok ma már eladhatatlanok. A szexsite-okon szereplő képek után azonban általában senki semmilyen jogdíjat nem fizet, a website-ok egymástól és a newsgroupoktól lopkodják össze az anyagukat, ezért ha valaki hónapokon keresztül szűrőleg az hálón, előbb-utóbb mindenhol ugyanazt találja. Ezért tud drága maradni például a Goldmedal csatorna, mely esetében az előfizető garántáltan friss árut kap.

A többiek viszont gátátalanul lopnak, hozzá nagyon jó ügyvédek tartva fenn. És ebben az interaktív folyamatban igazán az a nyerő, akinek anyagát elsőként látja meg a kliens. Hisz onnan

kezdve minden csak kópia. A kevés valóban jogtisztá vállalkozást a UAS (United Adult Sites) tömöríti, a százezer szexwebsite közül a szervezetnek jelenleg csak 100 (!) a tagja. Nyitólapjukon ott díszleleg a UAS-embléma, jelentősége tömören: „Kiváló árúk fóruma”. E téren azonban az illektéseknek feltétlenül lépni kell, van is rá akarat – az elmúlt időszakban beindult folyamatok alapján úgy tűnik, a szerzői jogi kérdéseket 1998 végére vagy 1999 elejére az interneten is rendezni fogják.

A szexsite-ok körében rendkívül nagy a fluktuáció. A három-négy éve üzemelő nagy „öregék” mellett naponta bukkannak fel és tűnnek el az újjak. Az egy évnél régebbi site-ok már nagyon kitarotnák számítanak. Sokan éppen azért szünetnek meg és hoznak létre újabb honlapokat, mert a szerzői jogok miatt igen szorú a hurok a nyakuk körül. A legtöbb site egyébként havonta frissíti az anyagát, általában 200 új kép kerül rá. Aki ennél ritkábban és kevesebbet tesz, előbb-utóbb éhen hal.

A szexsite-oknak számtalan válfa van. A klasszikus értelemben vett szexsite (tehát nem pornó) kevés, ezeket is – a néhány playboy jellegű kivétellel – leginkább az úgynevezett celebritások, azaz ismert személyiségek, színészek, manókenek meztelen fotói

uralják. Pályája kezdetén számos színész nő bottolt félre, készített ilyen-olyan, később kompromitálóknak számító sorozatokat, aztán meg ott vannak a Diana hercegnő halála után elhíresült paparazzók (lesipuszkák fotósok) képei, a nagy hatótávolságú teletelejekkel tetten ért intim pillanatokkal. Önálló sorozata van a hírlón például Claudia Schiffernek, Steffi Grafnak, Pamela Andersonnak, Sandra Bullocknak, Brad Pittnek vagy Harrison Fordnak, pedig utóbbi kifejezetten nem az a fajta.

Ezzel gyakorlatilag ki is merült a klasszikus értelemben vett szexsite-ok sora, a nagy többség ugyanis átlagos, puhább és keményebb pornóban utazik. A fő ágban az úgynevezett vanilla site-ok (azaz a normál heteroszex honlapok), de emellett az interneten is megtalálhatók a szexuális kisebbségek (homoszexuális, leszbikus, szado-mazo, fetisizáló) anyagai, valamint néhány kifejezetten bizarr site. (Ezt most inkább nem részletezzük.) Sajnos időnként a gyermekpornó és az állatszex is felbukkan a neten, annak ellenére, hogy a világ minden civil államában büntetendő, ezért üldözendő cselekedet. Némileg megnyugtató, hogy a hatóságok általában itt sem tétlenkednek, az ilyen jellegű site-ok mindig rövid életűek. Ezeknek egyébként éppen a szexhonlapokat üzemeltető webmesterek a legfőbb ellenségei, nem annyira etikai, sokkal inkább üzleti megfontolásokból, hiszen jelenlétiük az ő tevékenységükre is árnyékok vet.

A legtöbb szexualitással kapcsolatos anyagot az úgynevezett newsgroupok kínálják, ömlesztve, hatalmas mennyiségben. Hogy csak a méreteket érzékeltessük: a pictureview.com (fizető site) rendszeresen közli a newsgroupok feldolgozott anyagát, mindig csak az utóbbi tizenkét nap termését tartva repertoáron, így is 400-700 ezer (!) képet bemutatva.

A legnagyobb internetes szexcsatorna jelenleg a Hardcore Channel, 800 ezer jegyzett tagjuk van, a havi tizenöt dolláros előfizetési díj mellett. A látogatók számválási persze mindegyik site manipulál, a HC-nek azonban vélhetően tényleg ennyi az előfizetője,

hiszen ezt az adatot a nyitólapra is kiírják, könnyen elolvashatja az adóhátóság illetékeise.

A szexsite-ok esetében állítólag alapigazság: a képek minőségének és tartalmának szorzata mindig konstans. Ritka, hogy valami nagyon extra kép extra minőségben bukkanjon fel. A webmesterek – miután a sávszélesség után fizetnek – nagyon jó minőségű képeket nem is engedhetnek meg maguknak. Egy képernyő méretű fotó jó minőségben akár 500 kilobájt is lehet, a nézhetőség határára tömörítve ugyanez 15. Az átlagméretű kép egyébként 50 és 100 kilobájt között mozog, ez képernyőn abszolút élvezhető, és az internetes szexipar végül is erre szokosodott.

Ami a normál, alapvetően képek tartalmazó szexsite-ok mellett még labdába rúghat, az a szöveges erotika, több ezer honlap létezik a világon, ahol mindenki kedvére való sikamlós vagy egyenesen hardcore történetek között lapozgathat.

És végül néhány szó a piszkos anyagiakról. A szexsite-ok bevételét kizárólag a tagsági díjakból jön össze, ebből a forrásadót és az adatforgalom után a szolgáltatónak fizetendő összeget leszámlítva jön ki a tiszta tisztas nyereség. Informátorunknak, Z.-nek egy rossz hónapban 300 előfizetője van, jó hónapban akár 1000 is, így ez az összeg 2500 és 7000 dollár (azaz 500 ezer és 1,5 millió forint) között ingadozik havonta.

A szexsite-ok anyagának 95 százaléka ma még a képek adják, de vannak próbálkozások a videó meghonosítására is. A legelterjedtebb a Streaming Video, a Videoactive és a RealVideo használata, a letöltés azonban rendkívül időigényes. Egy tíz másodpercnyi avi file átlag egy megabájt nagyságú adatsomag, jó internetcsatlakozás esetén 2 kilobájt megy át a vonalon másodpercenként, ki lehet számolni, mennyi időt vesz igénybe a letöltése. Egy mpeg file méretben ennek ugyan csak a fele, de még az sem igazán éri meg az időt és a fáradságot. A mozgóképhez kapcsolódó hang pedig pontosan ugyanakkora adattömeg. Nem csoda hát, hogy egyelőre sem a videók, sem a különböző helyen hirdetett internetes szextelefonok sem mennek.

Z. azonban figyelmeztet: aki ebben csak a pénz nézi, ne vágjon bele. Az interneten ugyanis általában mindenki megbukik, akit a profit motivál. Egy szexsite fenntartása – túl az anyagiakon – alapvetően életforma. Egyes webmesterek párjukkal maguk is szerepelnek a kínálatban, s vannak olyan előfizetők, akik sorozatokat küldenek ingyen, pusztán azért, mert tetszik nekik az adott site. Az sem véletlen, hogy az ingyenes szexsite-ok között számtalan a teljesen privát, érdekesnek weblap. Nyitott életű párok vagy házaspár egészséges exhibitionizmusa ez, magyarázza Z., mely hasonló mentalitású embereknek szól. Jól érezzük magunkat, boldogok vagyunk, lássátok hát. És hozzá sárguljatok!

J. B. Sz.

NETTV ITTHON. NetTV néven internetes televízióadást indít az IFABO ideje alatt a TVNET Internet-szolgáltató Kft., a VAN Videotechnikai Társaság, a Weblite Kft. és az Internet Kalauz című újság. Az Internetto jelentése szerint a napi nyolcvörös műsor 60-70 százaléka élő adás lesz, melyben a hírek, riportok és cégbemutatók mellett neves művészek és közéleti személyiségek is megszólalnak. (<http://nettv.tvnet.hu>)

NYOLCMILLIÓ INTERNET-TELEFON 2002-RE. Három és fél éven belül, 2002-ben már legalább nyolcmillióan rendszeresen használják telefonálásra is az internetet a nagyvilágban – adta közvéleményesítését a Dataquest a „Predicts 98+” rendezvényén, a Gartner Group konferenciáján. A beszélgetéseknek mintegy fele közvetlenül zajlik majd a PC-k előttük között; nem egészen harmada pedig telefonon át. A távközlési társaságokat ezáltal jó 210 milliárd forintnak megfelelő forgalomvesztés ér majd, ám ugyanakkor az internetkapcsolattal összefüggő telefonhasználatból adódó többletbevétel gyakorlatilag kiegyenlíti a kiesést. A Matávban is tulajdonos Deutsche Telekom máris felkészült az új helyzetre: T-NetCall néven kísérleti kapcsolatot teremtett Amerikával.

A HEINEKEN DESIGNVERSENY. A Heineken sörözője online versenyt hirdetett meg az interneten, amelyben a vállalkozó szelleműek egy új sör-márkát tervezhetnek – a doboz designján kívül akár a sör ízét is meg lehet határozni. A versenyre – amely október elejéig tart – bárki jelentkezhet, a legjobb design készítője 4500 dollárt kap, ezen kívül meghívják, hogy vegyen részt egy új termék kifejlesztésében. (<http://www.designcontest.com>).

ÚJRA INTERNETTO-ADÁS. A március 31-i kísérleti adás sikerén felbuzdulva májusban ismét lesz TVInternetto. Hét-főként este fél 11 és éjfél között adnak majd, minden alkalommal lesz vendég, személye legyen meglepetés. A tervezett tartalom: általános és számítástechnikai hírfösszefoglaló, kertészeti tanácsadás, jóslás, Váradi Júlia kulturális ajánlata. Az Internetto ehhez kötődően videó mellékletben is gondolkodik, 2-3 napos frissítéssel az éppen aktuális videóidőnságokról láthatunk weblapjukon ízelítőket.

Vírus, veszély, védelem

Internet-suli XIV.

Sokszor hallani arról, a hálón való barogolás milyen veszélyeket rejthet magában. Vírust szedhetünk össze egy letöltött és ellenőrzés nélküli elindított programból, sőt rossz esetben a merevlemezünkön tárolt adatok is megsérülhetnek. Lehet ugyanis Java alkalmazásokat készíteni, amelyek letöltik a diszkünket, esetleg minden látható nyom nélkül elküldik levélben a jelszavunkat, vagy bizalmas anyagaink tartalmát. Sorra fedezik fel a biztonsági réseket a böngészőprogramok legújabb verzióiban, a javuló tartalmi szolgáltatások mellett ezek kijavítására születnek az egyre magasabb verziószámú változatok. A hibakeresés egyébként a gyártó közölte érdeklődés is áll, rendszerint jutalmat tűznek ki a „bug-ok” megtalálóiak.

A Java, JavaScript (és a Microsoft Internet Explorer 4 esetében az ActiveX) számos jól dokumentált biztonsági hiányosságot rejt, a böngészőprogramok különböző verzióiban egyébként is meglévőkn kívül.

A Microsoft Internet Explorer 4.0 és 4.01 például nem képes megfelelő módon kezelni a rekurzív frame-eket, az önmagukba nyíló ablakokat. Nagyon egyszerűen, hat sorban meg lehet írni egy olyan weboldalt, amely két ablakra van osztva, és mind a két ablak saját magára, vagyis az eredeti dokumentumra utal. Ha IE4-ben próbáljuk megnézni ezt az oldalt, a böngésző – ameddig memóriával bírja – az ablakokban újabb ablakokat próbál nyitni, aztán összeomlik.

Az Internet Explorer 4 első változatánál a felkeresett webserver a JavaScripten keresztül képes „letapogatni” a felhasználó gépének merevlemezét, miközben kinyit egy gyakorlatilag láthatatlan 1x1 pixel méretű Java-ablakot. A Freiburg attack néven ismert bug nem tudja módosítani a merevlemez tartalmát, de bármely ismert nevű állományt nyom nélkül le tudja tölteni a géptükről. Tűzfalnak nem védenek meg a Freiburg ellen, és a High Security beállítás is haszlatlan.

Idén februárban derült ki, hogy a Netscape Communicator valamennyi változata, a 4.04-gyel bezárólag,

trükkösen megírt JavaScript alkalmazásoknak betekintést enged a Preferencs beállításokba. A preferencs.js nevű fájl tartalmazza az összes privát információt az e-mail címtől kezdve a kijelölt news és

mail szerverek címéig. A fájl tartalma minden további nélkül lemásolódhat, és a belőle kibányászott adatok alapján idegenek is hozzáférhetnek a levelezésünkhöz.

A Java-alkalmazásokban is jó néhány lyukat fedeztek már fel. Ezek többsége értelmezési okokból keletkezik. A Java-biztonsági kérdésekről részletesen a <http://java.sun.com/sfaq> címen olvashatunk. Valamennyi ismert Java-hibát megkésérelnék kijavítani a böngészők upgrade változataiban, de biztosra ebből a szempontból is csak akkor mehetünk, ha a JavaScript mellett ezt a lehetőséget is kikapcsoljuk. Természetesen lehet ezeket használni, de lehetőleg csak akkor, ha a gyártó megbízható oldalt keresünk fel.

A Netscape Communicator esetében viszonylag egyszerű a Java és JavaScript kikapcsolása: az Edit/Preferences menü kijelölése után nyissuk ki az Advanced kategóriát, és vegyük le a pipát a megfelelő sorok mellől.

Az Internet Explorer esetében nehezebb a dolgunk, mivel a 4.0-ban bevezetett új Security Zones lehetőség – amely az internethasználat biztonságát hivatott növelni – meglehetősen bonyolultul teszi a Java-elemek kikapcsolását. A JavaScript lehetőség az IE4-ben egyébként akkor is aktív, ha High Security módban vagyunk. A View/Internet Options/Security menüből válasszuk ki az Internet Zone-t, majd a Custom lehetőséget. A Settings gomb lenyomása után gördsítük végig a sorokat, és kapcsoljuk ki a Java és Active Scripting opciókat.

Az ActiveX-et az Internet Options/Security oldalakon lehet kikapcsolni. Teljesen deaktiválhatjuk az ilyen komponensek használatát, ha a High Security beállítást választjuk. Medium Security esetén egyenként kell engedélyezni minden egyes ActiveX elem letöltését és indítását. Ha engedélyezzük az elem működését, előtte olvassuk el a hozzá csatolt eredetiséget igazoló dokumentumot. Ezt lehetőleg megnézzük is el, mivel tartalmazza az elem elnevezését és a letöltés idején kívül a készítő nevét is. Úgyeljenk arra, hogy

ne a merevlemezén tároljuk ezt a biztonságot szolgáló irományt, mert az ActiveX elem, ha éppen arra van programozva, könnyedén megváltoztathatja a tartalmát, vagy éppen le is törölheti, amikor pusztítani kezd a diszkünket...

Vértes A. Balázs

Beindult az Internet 2

Képzelnék el egy olyan hálózatot, amely egy másodperc alatt képes letölteni a 30 kötetes Encyclopaedia Britannicát. Ezt ígéri az az USA-ban 1995-ben indított Internet 2 (röviden I2) nevű projekt, melyben több mint 120 egyetem vesz részt. Az I2-t április 14-én Al Gore amerikai alelnök ünnepélyesen egy enter gombnyomással újjára indította.

A nagy átviteli sebességű I2 nem lesz nyilvánosan hozzáférhető, de a web javuló forgalmi viszonyai révén az USA-ban mindenki részesedhet az előnyeiből. Azt remélik tőle, hogy a kutatási szférában a fejlődés katalizátora lesz, mint ahogy korábban az első generációs internet ennek bizonyult. A több Gbps-os sávszélesség használata révén olyan hardver- és szoftvermegoldások születhetnek, amelyeket a magánhálózatokban is hasznosítani lehet. Példaként említhető a valós idejű csoportmunka lehetősége egymástól távol dolgozó munkatársak között, vagy a távdiagnózis felállításához szükséges élő képátvitel lehetővé tétele.

Első lépésben az I2 építői semmilyen „csodafegyvert”, ismeretlen eszközt nem vetettek be. A fejlesztők hangsúlyozzák, hogy az új hálózatban használt eszközöket és eljárásokat

már évek óta alkalmazzák. A különbséget a nagy csatlakozási sebesség biztosítása jelenti a hálózat egész hosszában.

A Qwest vonalaira, a Cisco és a Nortel hálózati technológiájára épülő Abilene kőnevévű hálózat idén kezd működni, és 1999 végére épül ki teljesen, ekkor kapcsolják össze az NSF (Nemzeti Tudományos Alapítvány) már működő nagy sebességű gerincvonalával, az I2 alapját adó Backbone Network Service-zel.

Áprilisban bejelentették: a Qwest 500 millió dollár értékű szolgáltatást adományoz az amerikai egyetemeknek és kutatási intézményeknek. A Qwest nagy sebességű üvegvezetékű hálózata egész Amerikát átéri, a cég távolsági hívfásokat kíván majd szolgáltatni ezeken, ám a vonalak kapacitásának egy része a következő néhány évben kihasználatlanul marad.

A Qwest felajánlásával párhuzamosan Al Gore alelnök bejelentette: a kormányzat 50 millió dollárt szán az I2 projektre, amelyben már a 21. század gazdaságának infrastruktúrája épül. Az 1995-ben indult öt éves program jelenleg több mint 120 amerikai oktatási intézményt kapcsol össze. Az évezred végéig kiépülő hálózat mai formájában is képes a másodpercenkénti 622 gigabites sebességre, de a remények szerint 2000-ben el fogja érni a 2,4 gigabites (2400 Mbps-es) átlomhatárt.

Voltaképpen nem sebességnövekedésről van szó, hiszen az adatsomagok eddig is fénysebességgel közeledtek a csomópontok között. Az átviteli lehetőségek javulása a sávszélesség növeléséből és az adatforgalmat kevésbé akadályozó intelligens kapcsolatból következik.

V. A. B.

Tavaszi zsongás. Minden új életre kel. Miért ne használná ki hát Ön is a megújulás lehetőségét? A termelékenység, a gazdaságosság fogalmát értelmezi újra a DIGITAL legújabb, Microsoft® Windows NT® operációs rendszerére optimalizált számítógépesládja. Az egy és több processzoros Intel alapú szerverek és az őket felülíró kiegészítő - most minden eddiginél kedvezőbb ártí - 64 bites Alpha processzoros kiszolgálók az iparág legteljesebb kínálatát biztosítják. A DIGITAL és a Microsoft® stratégiai szövetsége révén pedig egyedülálló háttértámogatás áll ügyfeleink rendelkezésére. Így kaphat új lendületet az Ön üzlete is. A halkan zümögő új DIGITAL szerverek mindig emlékeztetni fogják rá: most már valóban nincs megállás! Kéresse viszontlendőink adatait honlapunkon, a www.digital.hu cím alatt.

digital

© 1998 Digital Equipment Corporation. DIGITAL és a 486/486 logo a Digital Equipment Corporation védjegye. A Microsoft és a Windows NT a Microsoft Corporation bejegyzett védjegye.

Találkozunk az IFABO-n

Keresse a Nokiát az IFABO A pavilon 305/B standján, ahol megismerkedhet újdonságainkkal! Szakembereink a vásár ideje alatt és azután is készséggel szolgálnak további információival.

<http://www.nokia.hu>

NOKIA

Nyolcszáz középiskolát kötötek eddig be a Sulinet program keretében – tudtuk meg Pogány Györgytől, a programiroda vezetőjétől. Az általános iskolák felszerelése és csatlakoztatása a világháléhoz pályázat útján történik. Tavaly mintegy kétszázharminc, az idén pedig negyven általános iskolát kapcsoltak az internetre – kivétel nélkül kistelepüléseken működő intézmények. Összesen további 180, ötszáz vagy annál több diákot befogadó intézmény kerül sorra. Ugyancsak az összes csatlakoztatnak a világhálóra harminc határon túli magyar középiskolát.

Az iskolák szakmai munkájukhoz is komoly segítséget kapnak – mondja Pogány. – A tartalomfejlesztési és gyártási program keretében egy internetes és egy multimédiás kezdőcsomagot küldenek az intézményeknek, s így saját fejlesztésű oktatási anyagokat is készíthetnek. Ezen kívül különböző témakörökben 45 központi oktatási segédanyagot juttatnak el az interneten keresztül az iskoláknak. A Sulinet honlapján hamarosan sok más, hazai és külföldi oktatóanyag is olvasható lesz.

A tanárok munkáját ugyancsak segíteni kívánja a program. Az érdeklődők három különböző továbbképzésben vehetnek részt. Jelentkezhetnek alapfokú, oktatási informatikus, illetve rendszergazdalképző tanfolyamra. Az alapfokú képzésre olyan pedagógusokat várnak, akik szeretnek megismerni az internetet. Az oktatási informatikus-képzés ugyancsak nem számítástechnikai szakosoknak indul. A tanfolyam elvégzése után a tanár a szakoráján alkalmazni tudja majd a hálózat

Bővülő Sulinet

lehetőségeit. A rendszergazdalképzést középfokú számítástechnikai ismeretekkel rendelkező pedagógusoknak ajánlják.

A középiskolai tanárok szakmai fejlődését egy másik programmal is elő kívánják segíteni. A tervek szerint otthoni számítógép megvásárlására pályázhatnak: a minisztériumtól 100 ezer forint támogatást kapnak, az ár másik részére pedig részletfizetési kedvezményt a szállítótól. Az idén mintegy ezer pedagógust érintene a program, a pályázatot várhatóan egy hónap múlva írják ki.

A Sulinet azonban leginkább a diákokért van. A világháló és a számítástechnika iránti érdeklődésük felkeltésére márciusban egy új, 32 oldalas színes havilap indult, amelyek az ország valamennyi középiskolájába eljut, de a Népszabadságban is megjelenik. Úton van a Sulinet-busz is, hogy a gyerekek azokon a területeken is megismerkedhessenek a világhálóval, ahol még nincs kiépítve az internet. A nyáron pedig – már másodszor – nyári tábort szervez a minisztérium. Ezúttal az internetet jól ismerő és magas színvonalon használó középiskolásokot várnak, akik a tíz nap alatt részt vehetnek a Sulinet programot összefogó internetoldal kialakításában.

U. J.

A Sulinet program 1996-ban a Művelődési és Közoktatási Minisztérium kezdeményezésére indult. Elsődleges célja, hogy az ország valamennyi középiskoláját – azaz 970 intézményt – internetkabinnettel lássa el. A középiskolákon kívül 250 egyéb intézményt – általános iskolákat, iskolai könyvtárakat, kollégiumokat, illetve határon túli magyar iskolákat – is felszerelnek számítógépekkel, s csatlakoztatnak a világhálóra.

A program keretében minden iskola külön szervert kap, valamint – a tanulók létszámától függően – 3-15 számítógépet. Az intézményeknek nemcsak a géppark, hanem az internetszolgáltatás is ingyenes. A költségvetésben évente 3,5 milliárd forintot különítenek el a program finanszírozására.

Photo 1280

- 1280x960 pixel
- 3x optikai ZOOM
- Smart Media memóriakártya

A digitális fényképezőgép

Várjuk az IFABO kiállításon az A pavilión 313-as standján

Distribúció:

Budapest, I. ker. Attila út 133.
Tel./Fax: 212-1008
Győr, Tihanyi A. út 2.
Tel./Fax: (96) 502-200

AGFA Agfa

Pulsar ES+ UPS:
Ideális védelem a kisvállalkozások rendszereihez

- Kicsi és könnyű
- Gyors installálás
- Mellékelt szoftverek
- Távtelüljelölhető

MGE UPS SYSTEMS
Tel.: 206-1410
Fax: 206-1451
www.mgeups.com

MGE
UPS SYSTEMS
Nothing will stop you now

THE MERLIN GERIN KNOW-HOW

A profi tervezők és grafikusok képernyőjén nélkülözhetetlen, hogy ami egyenes, az mindig egyenes és a sík, az valóban lapos legyen. A Panaflet PF 70 színes monitort éppen erre fejlesztették ki, amivel a Panasonic elsőként tette elérhetővé a teljesen torzításmentes képalkotást az Ön számára. Haladjon a technika fejlődésével és

TÜKÖRSIMA KÉPERNYŐ, HALADÓKNAK

élvezze
műve tökéletes
látványát a világ
első sík katódcsöves
monitorán, Panasonic
minőségben.

Panasonic

KICSIT ELŐBBRE MÁSOKNÁL

www.panasonic.hu

További információért hívja a 311-7492 telefonszámot.

Koncessziós örökségek

Interjú Lotz Károly miniszterrel

A Magyar Televízió választásokról szóló esti műsorában a 12 országos listát állító párt képviselői arról vitakoztak, milyen is Magyarország infrastrukturális fejlettsége, hogyan váltak be az autópálya- és távközlési koncessziók. Informatikáról alig esett szó: Barsiné Pataki Etelka (MDNP) és Vajnai Attila (MSZMP) szószólója a telefonarifikák, így az internethasználat olcsóbbá tételét említették. Az SZDSZ-i és így a közlekedési és hírközlési minisztériumot Kovács Kálmán államtitkár képviselte. Az elmúlt négy év munkáját azonban a miniszter látja át.

– Az elmúlt négy évben milyen informatikai projekteket kezdeményezett a KHVM?

– A hátrányos térségek támogatását, az információs társadalom előkészítését szolgálja a civil szféra és a tárca kezdeményezésére létrejött Teleház – Telefalu Mozgalom. Távolsági falvakba elviszi az információtechnológiai lehetőségeket, alkalmas eszköz a távmunkavégzés és táv tanulási rendszernek kialakításához. Enyhíti a települészerkezetből adódó tradicionális különbségeket. A tárca mintegy 180 millió forinttal támogatja e mozgalmat. A másik országos informatikai projekt, az Intelligens Régió Program, melyben hálózaton keresztül hozzáférhető az üzleti, banki adatok, megvalósul a lakosság számára a hálózaton elérhető szolgáltatásbiztosítás. A kormányati és önkormányzati szinten, a támogatásokat és katalizátorszerepen túl fontos feladat a szereplők közötti bizalomépítés, figyelemfelhívás, hogy a polgárok és vállalkozók minél szélesebb rétegei ismerjék fel a program előnyeit. Véleményünk szerint – és ezt az EU Bizottság is osztja – a most kezdődő csatlakozási és jogharmonizációs tárgyalások során a tematika várhatóan a problémamentes területek közé fog tartozni.

– Miért nem született az informatikai eszközvásárlás esetén adókedvezményről rendelet?

– Ezen az igencsak pénzigényes területen a megvalósított fejlesztések elképzelhetetlenek lettek volna jelentős működőötke bevonása nélkül. Mindezek a befektetések élvezték és élvezik azokat az adókedvezményeket, amelyek érvényesek a külföldi működőötke bevonására. A hazai informatikai eszközvásárlások jelentős hányada a magyar „non profit” szférában történt (egyetemek, kutatóintézetek), ezek a szervezetek természetesen alanyi jogon vám- és adókedvezményeket vehetnek igénybe. Az elmúlt időszakban egyébként megeremítettük, jogszabályokkal megalapozottan létrehoztuk az informatika és távközlési felületi és koordinációs intézményrendszerét. Létrejött az Informatikai Tárcaközi Bizottság, az Informatikai és Távközlési Kormánybizott-

ság, a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács, valamint a tárcák is kialakítottak az ágazatokat felügyelő, koordináló informatikai irodákat, osztályokat. A Hírközlési Főfelügyelet feladatkerét is kiterjesztettük az informatikára. Az informatikai szabályozással (törvényvel) nem késünk még. Az EU-hoz való csatlakozási folyamat része lehet, hogy az informatikai szabályozási környezetet az EU-val szinkronban, harmonizáltan hozzuk létre.

– Milyen informatikai eszközök és lehetőségeket használt fel munkája során?

– Csak példaként emelem ki: számos hazai és nemzetközi szervezet – papírkimélés miatt – a világhálón keresztül teszi közzé legfrissebb anyagait, dokumentumait. Ezeket természetesen mi is a hálózati eszközök révén érjük el. Megjegyezzük, hogy hazai kormányzati szerveink, intézményeink is egyre gyakrabban élnek e közzétételi lehetőséggel. A tárcánkon belül is népszerűsítjük, terjesztjük e költségkímélő módszerek használatát. A videokonferencia adta lehetőséget is egyre szélesebb körben használják. Munkám során gyakran járom az országot. Az elmúlt napokban is részt vettem egy olyan tanácskozáson, ahol négy várost kapcsolunk össze videokonferencia rendszerrel, s élénk vita alakult ki a konferencián mind a négy helyszínről aktív részvételvel.

– Melyek a következő évek legnagyobb informatikai kihívásai Magyarországnak számára?

– Elkészült a nemzeti információs stratégiánk, mely több területre összpontosít. Ezek a célkitűzések többek között a fenntartható gazdasági fejlődés és növekedés biztosítása, a ma még elmaradt, hátrányos helyzetű rétegek és régiók felzárkóztatása, a továbbképzés iránti széles körű igények és feltételek biztosítása, részvétel a globalizálódó világ gazdasági, kulturális, művelődési folyamataiban. A legnagyobb kihívás: képes lesz-e az ország e célkitűzések elérésére. Ha nem, lemaradunk a nemzetközi versenyben, hátrányt szenvedhet EU-csatlakozási törekvésünk.

– Mit gondol, milyen gyakorlati megoldások segíthetnek elő Magyarországnak felzárkózását az információs szupersztrádára?

– A már korábban említett programok elősegítése, támogatása feltehetően a programok sikerének. Mindezek mellett fontos feladatnak tekintem az internet-hozzáférés költségeinek mérséklését. Felmérések adatai azt mutatják, hogy a hálózati háztartásokban történő használatának egyik legfontosabb akadálya a hozzáférés költsége.

– Ön mire használja az internetet?

– Elsősorban kapcsolattartásra a hazai és külföldi partnereinkkel, valamint a tárcán belüli kollégákkal. Ennek a használatnak elsődlegesen a belső iratkezelés (iratározás), külső és belső levelezés, valamint a külső szakmai anyagok beszerzése a célja.

– Lassan nyolc éve, hogy a koncessziós távközlési társaságok működnek Magyarországon. Hogyan értékeli ezt az időszakot?

– A koncessziós társaságok működéséről többféle véleményt hallani, tény, hogy a távközlés koncesszióba adását az 1990-es évek elején a kereszténydemokrata Juhász Péter képviselő úr kezdeményezte, ő volt az, aki a magyar közcélú távközlés-szolgáltatás koncessziós alapon történő fejlesztésének stratégiáját kidolgozta. A koncessziós szerződések nem rögzítették a Matáv és a koncessziós társaságok közötti tulajdon rendezését, illetve a felek megegyezésére bízták azt. Ez a kormány úgy vette át 1994-ben az ágazatot, hogy több mint egy évig tartó vita után sikerült a tulajdonviszonyok rendezése és a fejlesztések megkezdése. Ma elmondhatjuk, hogy a koncessziós társaságok több mint 2 milliárd dollár működőötököt hoztak a magyar gazdaságba. Ezért úgy gondolom, a magyar távközlési infrastruktúra elmúlt öt éves fejlődésében a külföldi tőke és a technológia meghatározó volt, a nemzetgazdaság érdekét szolgálta, továbbá nem szabad elfelejteni, hogy a fejlett távközlés az alapja az informatika bevezetésének. Az országos adatok azt mutatják, hogy 1997. év végére elértük, hogy száz lakosra 31,1 fővonal jut, és a telefonvonalra várakozók száma közel ötvenezre csökkent.

Gecse Mariann

Nem csak sznobizmusból

Megbízhatatlan a számítógépes piac

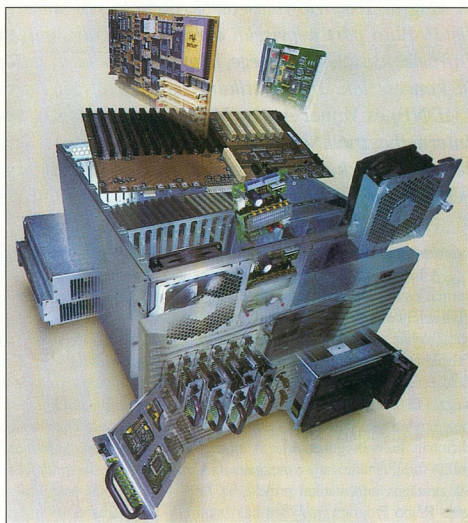
Egy ismerősöm nagyon megjárta. Vett egy számítógépet. Ez még nem tragikus, amennyit azonban neki a vadonatúj komputer miatt másképp kellett, az finoman szólva is csak hetekben mérhető. A gépben ugyanis elromlott a winchester, az elárusítóhely azonban időközben tulajdonost váltott, így a jótállás egy most már nem létező cég neve alatt férgetti az azonnali és problémamentes szervizt. Gyári körút, termékvizsgálat, inspekción, idő, idő, idő. Adatok közben megközelíthetetlenül szunnyadnak a merevlemezen, ismerős infarktushelyzetben. Még jó, hogy volt régebről másik winchestere, kezddhette azt teleírni, hátha a következő tönkremenés után jól szórakoznak rajta a gyárnál. Február óta egyébként semmi hír a csavargó winchesterről. Mondom, nagyon megjárta szegény.

„Vettem egy Trabantot, amiben Lada motor van. A karburátor viszont BMW, és nagyon jól teker. Kár hogy a kerekek – a jobb hátsó Volkswagen kivételével – egy Moszkvicséi, mert így nehezen gyorsul szegény pára. A Magyarországon kapható számítógépek jó része is ehhez hasonlóan lett összerakva. Ha biztosra akar menni, gyári konfigurációt ajánlunk.” Egy jól ismert számítástechnikai világcég reklámjában hallhatunk ehhez hasonló érvet. A cég képviselőinek fel-

tétlenül igazuk van abban, hogy csak akkor lehetünk nyugodtak a számítógépek eredetisége felől, ha saját kezűleg bányásszuk ki a hungarocell és a pukktantós nejlón közül. Az viszont szintén kétségtelen, hogy az ilyen gépek biztonságos hátterét kökemenyen meg kell fizetnünk. Míg – kereskedő barátom szerint – alkatrészenként akár egy kifejezetten jó gépet is össze lehet rakni kétszáz ezer forintból, addig egy gyárilag okos gépért nem ritka a félmillió forintnál is magasabb ár (természetesen a legújabb computergenerációról van szó). Ha tehát van sok pénzünk, gyötörhet minket a dilemma, bizonytalanul vagy drágán? Ha nem vagyunk olyan jól elerészve, de nem akarunk 286-osokkal bénázni, akár magát a gépvásárlást is fontolóra kell venni. Hurrá neked, fejlődő számítástechnika.

A problémát a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség is a saját bőrén érezte, hiszen szemben a tavalyelőtti 42 bejelentéssel, 1997-ben már 139-en fordultak hozzájuk számítástechnikai eszközökkel kapcsolatos panaszokkal. Egy március végére elkészült országos felmérés szerint az üzletek több mint felében nem hogy a termék eredete ellenőrizhetetlen, de a jótállási jegyeket

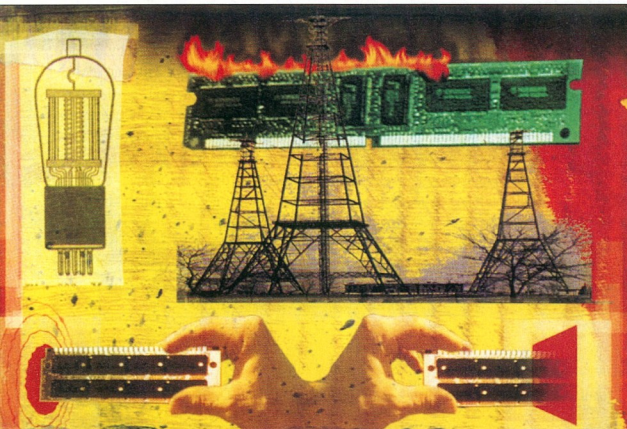
sem állítják ki megfelelően, sőt volt, ahol a vevőnek oda sem adták, mondván, hátha elveszti, és akkor nem kaphat garanciális javítást. A 160 vizsgált üzletből 82-nek ahhoz kötötték további működését, hogy normális garancialeveleket adnak.

A forgalmazók jótállási jegyet többnyire csak nyomtatókhoz és monitorokhoz – tehát viszonylag ritkábban meghibásodó perifériákhoz – mellékeltek. Ezek között is sok olyan van azonban, amelyek a vásárló jogai helyett

csak a forgalmazó számára hasznos kibúvókat sorolja fel. A HP DJ 670 C nyomtató garancialevelén ezt a kitéletet olvashatjuk: „A terméket a nagyker szállítási dátumtól számított 6 hónap eltelte után csak használt cikként szabad értékesíteni. A HP által biztosított garanciális szolgáltatások többsége ez esetben is érvényes.” Lista sehol. Ha tehát van olyan pechünk, hogy a frissen vett nyomtató bementja az unalmast, és nem vagyunk benne a homályosan meghatározott – a nagyker szállítás félig ellenőrizhetetlen dátumától számított – hat hónapban, akkor mehetünk vissza az üzletbe lóttózni, vajon a szolgáltatások többségéhez vagy ki-sebbségéhez tartozik-e az, ami a mi kis printerünknek fáj. Ráadásul, teszi hozzá a fogyasztóvédelmi jelentés, „a vásárló – bízva a HP termékek jó minőségében – csak abban reménykedhet, hogy nem lesz szüksége szervizre, ugyanis a szervizlista helyén csak egy téglalap alakú keretvonal található.”

A jótállás idejét amúgy is homályosan határozzák meg. Nagyon gyakori példa a „duplázós” megoldás, azaz egy elsődleges és egy másodlagos garanciaidő megadása. Egy 2+2 éves jótállás azonban mindenki szerint más jelent: két hibátlan év utáni újabb

két évet, a két éven belül jelentkezett első hiba után újabb két évet, egyéni magyarázatok mindegyikét. Egyértelmű magyarázatok sehol. Vonatkozik-e a díjmentesség az alkatrésze, vagy csak a munkadíjra?

Vonatkozik-e a díjmentesség a Magyarországon hatályos törvények által meghatározott egyéves jótállási időn túli javításokra is? (Ez nem egészen egyértelmű: a HP például ilyenkor „csak saját rendelkezéseit alkalmazza”. Hogy mik ezek a rendelkezések? Homály.)

És a legfontosabb kérdés: az a gép, amit kaptunk a boltban, új volt-e? Megdöbbenő, hogy ezen gondolkodni kell. Vagy igazat mondtak nekünk és új a cucc, vagy nem, de ez csúnyább, mint amilyennek tűnik. Ha ugyanis nem új, hanem felújított masinát varrtak a nyakunkba, akkor nemcsak a garancia veszi érvényét, de minden a géphez szerencsés esetben kapott papír is hazudik. Az pedig, hogy az összes kísérő okmányt megtévesztően állították ki, messzebbre vezet annál, hogy mi nagyon ráfaragunk. Az ellenőrzések során volt olyan hely, ahol „házi” garancianyilatkozatokkal, esetleg a számlára firkantott pár soros információkúpaccal próbálták helyettesíteni a hivatalos iratot. Hogy ez egy esetleges meghibásodás után mi-féle bizonyítékként szolgálhat, afelől lehetnek bizonyos kételegyek.

Hogy mindez nem álprobléma, arra a fent említett jelentésben is vannak bizonyítékok. Az, hogy százhatvan üzlet közül huszonkettőben egyáltalán nem voltak beszerzési bizonylatok, nem tűnhet túl magas számnak. Gondolkozzunk azonban el: ha minden nyolc magyarországi számítástechnikai üzlet közül egy gyanús eredetű – emiatt valószínűleg olcsóbb – árut forgalmaz, a hazánkban működő számítógépek közül vajon hány teljesen megbízhatatlan? Arról pedig véggépp csak sejtéseink lehetnek, hány egyébként „egészséges” számítógépet rondítottak el buherált memóriával

vagy processzorral. Főleg számítástechnikai boltok környékén nem ritka látvány, hogy csomagolatlan, halomba hányt processzorok közül a nagyker terjesztő úgy válogat ki néhányat a boltok, mintha a piacon kutatna a narancsosult legszebb darabjai után.

Hogy ilyenkor mi a teendő? Vegyünk fóliázott, hologramos jótállási jeggyel tüpözött, teljes körű magyar nyelvű leírással

ellátott, dobozolt, vonalkódos, lézergravírozásos, vízjeles, márkás gépet, és fizessünk egy középkategóriás hatjegyűt? Vegyünk megbízhatóan tűnő gépet, ami olyan jól nyomtatott már a boltban is, és az eladó is olyan szívesen mosolygott, és egy ilyen ember csak nem szór ránk semmi rosszat? (Ne!!) Keresünk ismerőst, aki jól ért hozzá, menjünk el alkatrészenként megvenni a dolgot, és nézzünk

szembe a fenti problémákkal a processzor, a winchester, a RAM, a CD-ROM és minden más megvételekor külön-külön? Menjünk informatikusnak és legyünk elég okosak, hogy magunk szereljük meg a gépet? A döntés mindenkire magára vár. Egy biztos: ha pven pénzünk rá, figyeljük a helysit. Nem csak sznobizmusból.

Dunai Márton

Vásárolhat névtelent is...

... de miért tenné...?

...ha ugyanennyiért a NEVET is megkaphatja!

A név azonosít bennünket, egyedülé tesz a kivétla a felhasználók körében azt az elismerést, sokaságban. Milyen különös, hogy a XII. századból például Anonymus mégis éppen név nélkül válhatott halhatatlanná. Ma már ilyesmi nem fordulhat elő. A világ első személyi számítógép gyártójaként cégünk

hogy a Compaq név egyedülálló minőséget jelenten. És ami szinte hihetetlen - Ön most a Compaq csúcsmínőséget egy névtelen számítógép árát veheti meg.

Compaq Deskpro 1000 • Pentium® processzor 200MHz AMX™ technológiával
1.6 GB HDD • 256KB 2nd level cache • 16MB RAM • S3 Trio 64V2DX PCI
VGA adapter • 1MB Video RAM • 7 Slot (1 Combo, 3 PCI, 3 ISA) • WIN95

COMPAQ
1126 Budapest, Királyhídi tér 8-9
Fax: +36 (1) 457-3699
www.compaq.hu
E-mail: info.hu@compaq.com

HP-adatrögzítők Az emlékek megmaradnak...

Canon DX II
Ajándék kamera
májusban,
minden vásárlónak!

...és az adatok is!

HP SureStore 7200 Plus CD-író

- 6-szoros olvasó
- 2-szeres újraíró, 2-szeres író
- belső (EIDE) és külső (párhuzamos portos) kivitel
- 1 év garancia

DAT drive-ok

- 2-24 GB kapacitás
- külső és belső SCSI-2
- 2 év garancia

Az ajándék feltételei:

Az akció csak az ajándékcímkével ellátott HP SureStore 7200 Plus CD-íróra illetve DAT drive-okra vonatkozik. Keresse vagy rendelje meg a számítástechnikai szaküzletekben vagy a rendszer-integrálóknál.

Disztribútor:

1133 Budapest, Gogol u. 13.
Tel.: 252-6300, Fax: 349-1115

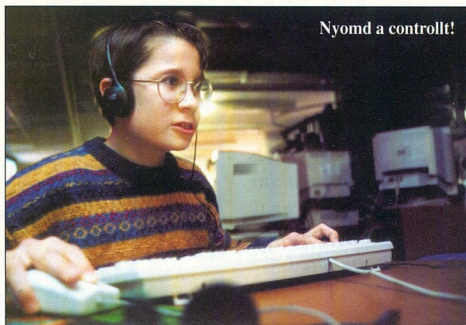

A tékozló fiú esete a PC-kkel

Ontunk vért! Annyi jobbnál jobb egymásmegölös, csillagjő-felrobbantós és háborúszerzős játékok hirdetnek a kedvenc számítógépes lapjainkban, hogy már-már lehetetlen ellenállni. Vadásszunk össze egy kedves ismerőst egy kedves nagy tudású számítógéppel, lejmoljuk le a kékilt, vegyünk fel narancssárga szemüveget, nyomuljunk rá az összes szörnyre, minden képzeletbeli földet hódítsunk meg, legyünk a világ urai, mészároljunk le mindent, ami mozog... vagy legalább focizunk egy kicsit virtuálisan, ha már senki nem vesz be a csapatba.

Jó, de hol? A Bélának csak kommodora van, a Józsi mamája nem szereti, ha felmegyünk játszani, a suliban csupa szenny játék rontja csak a levegőt. Van viszont Budán valami PC-X klub is, asszem nincs más hátra, mint fizetni az élmenyéért. Irodaház pinchelyisége, jótékony félhomály, segítőkész személyzet, brutális gépek, asztalnyi joystick, hej de szép itt minden.

„Szia, segíthetek valamben?” Még a pult mögötti kisasszony is rendben van. Igen, játszani szeretnék... „Az sajnos nem tudsz, mára már minden gép betelt. Foglalhatsz viszont holnapra. Négytől? Várunk.” Kedves. Várnak. Azért megnézem, mi a helyzet gépek terén. Hat nagymenő quakel egymás ellen, amúgy hálózatosan, ennyi. Velük tényleg majdnem tele a hely, a másik két gép egyikén nem lehet játszani, a maradék egyen pedig nagyban dül a straté-

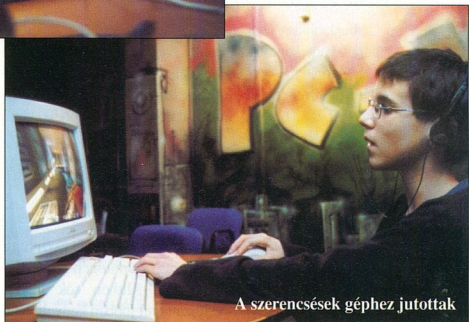
Nyomd a kontrollt!

gia, valamilyen Command & Conquer-utódot nyagatnak a szerencsés géphez jutottak. Majd holnap én is...

Holnap van, nagy nap van. Négykor lenyomulok a klubba, ahol most lényegesen kevesebben vannak, mint tegnap ötkor. Úgy látszik, nem vagyok tisztában az időpontok jelentőségével. Tegnap igazi sárgaszemüveget is láttam, most meg csak három kissuhanc püföli egymást szörnyetegileg, természetesen Quake-kel. A háromszázas beugró egy órára szól, lepszorkolom, aztán start az egyik hátsó gépre. Három játék figyel a kezdőolapon, kezdetnek nem rossz. Kis Command & Conquer, kis poklos stratégia, és (mert az mindenkinek dukál) Quake örvendezetet meg. Megölök néhány szörnyet, de a vérengzés most nem köt le, ezért inkább a poklos bulival kezdek kacérkodni. No lám, ez jó! Mint régen az AD&D, csak most minden ott figyel a gépen. Lehet beszélgetni a botossal, pár byte pletyi, anyagbeszerzés, aztán irány a nagy csaták. A stratégia annyira magával ragad, hogy csak akkor eszmélek, mikor már tíz perc van hátra. Gyorsan meg három százas, aztán nézzük, mit tud még a rendszer. Itt van ez a Command & Conquer-gyanús valami, hadd szóljon. Az időérzékemnek ismét búcsút mondvá vetem magam az úrszörnyek szervezett gyilkolásába.

Ez is nagyon el tud veszejteni az időben: megint eltelik egy óra, mire feleszmélek. Asszem most már arrébb húzom a belem, mert

az egyik nyurga ifjonc pattan a másik monitorához és néz egyet fitymálva. „Megmondtam, hogy nyomd a kontrollt, miközben fiktantasz, úgy akkorát reped a feje, hogy csak úgy szól.” Aha, ezt megjegyzem, minden jövőbeni fiktantásom közben kontrollozni fogok. Pedig szól a fejrpedés ugyanis is; minden géphez tartozik ugyanis egy fejhallgató, hogy teljes extázisban élvezhessük, mint

A szerencsések géphez jutottak

A20 1107 Budapest, Monori u. 2-4.
Tel. Fax: 260-5942, 261-2240
e-mail: a20@mail.metv.hu

Számítástechnika, Karbantartás és Szolgáltatás Kft.

Számus más géphez hasonlóan

- az Önök igényének megfelelő számítógép konfigurációt állítjuk össze
- valamennyi szükséges perifériát géphez illesztjük
- hálózati rendszert megtervezünk, kivitelezünk
- számítógépeinket és perifériáinkat nemcsak javítást, felújítást, de rendszeres karbantartást is vállaljuk

Számus más régtől eltérően

- akár éjszaka, vagy hétvégén is elvégezzük a fenti munkákat, hogy az Önök tevékenysége folyamatos legyen

durva lenne egyetlen nap egy ezrest elszámítógépezni. Igaz, a plázás videójátékokkal sokkal rövidebb idő alatt képes lennének megszabadulni Bartók Bélától, tehát nem is gazdálkodtam olyan rosszul. Mégis kellene egy bónusz órácska? Megkérdezem a kisasszonyt, mit tudnak kínálni még egyórányi százasért. „Hát van néhányfajta szimulátor, lövöldözősök, meg egy-két stratégiai. Te mit szeretnél?” Sportjátékokat, mondjuk kosárlabdát vagy focit szívesen kipróbálnék, de az most nincs. Oké, akkor lépek, csak még körülnézek egy kicsit.

A három suhanc még mindig öli egymást, még mindig Quake, csak most már nem ragadnak meg a szálzóvetű hipergránátvető mindenkitmegölnél, hanem egyenesen villámokkal nyírják egymást. Ők Zeus. Aztán az egyiknek valami problémája támad. „Hé, Gankszta, gyere, nézd, mitől repült be már megint ez a roncs.” Már kezdem azt hinni, hogy meg Gankszta Zolee bukkan elő valamelyik klaviatúra mögül, de csak

sújt le villámot szóró kezünk, vagy – bénább playerek esetében – mint reped szét a saját fejünk.

Bódult fejjel megyek kifelé, és azt mérlegelem, vajon megezt-e befizetnem egy óra mértermes bérletre. Úgy egy óra csak két-százra jön ki, de huszonegyet kell érte játszanom. Nem folyamatosan persze, de ha már lejön ide az ember, könnyen eltelik három-négy óra, mire meghódít pár kontinenst és megöli a fél poklot. Ha még az akar tenni autólé a befizetné ezer mérföldet mellé, arra már szinte biztos, hogy rámegey a fél nap. Így egy héten kétszeri lejövással számolva a bérlet csak két hétig elég, ami – a komoly adiktív jelleggel is számolva – könnyen havi tízezer forintos, folyamatos kiadást jelenthet. Azt hiszem, mégsem leszek itt rendszeres vendég. Megyek is.

A villamosmegállóban megszólít egy kukamánó. „Nincs egy kis apród?” Nincs, most költöttem el quakelésre. „Mire?” Hagyjuk. Legközelebb majd okosabban beosztom.

Dunai Márton

Az új rendszer

Az újságíró nem nagyon volt oda a technikáért. Nem kíváncsiskodott például az iránt, hogyan működik az autó, és egyáltalán semmi iránt. Az a fő, hogy működjön – volt a jelszava. Amikor a kilencvenes évek elején számítógéppel kezdtek csinálni lapját, rögtön millió kifogással állt elő. Nem volt egyedül, mert az újságíró, noha általában lázadó fajta, amikor az ő helyzetéről van szó, inkább konzervatív. Így történt, hogy a szerkesztőséghez közel eső kocsmában egyszerre négy-öt zsurnalisztafej is összehajolt, és ott benn, e fejek körében efféle mondatok hangzottak el: „Jó, jó, persze hogy haladni kell a koral. De szerintem Krúdy Gyula kézzel is egészen kiváló műveket írt.” És így tovább, a végtelenségig.

Ám jött a tanfolyam. És akkor némelyek elkezdtek érdeklődni, s onnan már nem volt megállás. Az újságíró egyedül maradt. Amikor a számítógép működési elveit kezdte a majdani rendszergazda magyarázni, azonnal kifakadt. És továbbra is kézzel írt.

Gyöngybetűit eleinte szívesen fogadták a beírólányok. Aztán egyre több lett a munkájuk. Az újságíró kénytelen-kelletlen belátta, hogy ez nem mehet így tovább. Ej no, hát nem olyan nagy ördögösség ez – mondta egy szép napon, és elkezdte nézni, hogyan csinálják a többiek. Tényleg nem volt túlzottan bonyolult a dolog, mert a lap egy meglehetősen primitív rendszeren készült, úgyhogy az nem olyan soká tarthatatlanná vált az amúgy is formaváltásra készülő szerkesztőség számára. Mondogatták is sokan, hogy mennyivel többet tudnak más rendszerek, ezzel itt nem lehet már semmire menni.

És megtörtént az új rendszer telepítése. Óriási káosz lett az eredménye. Volt úgy, hogy nem is sikerült kinyomtatni az újságot. A befentesebb fiatal hírlapírók fölényesen kommentálták az eseményeket. – nem így

kellett volna ezt csinálni – mondták. És az újságíró hitt nekik. Hogyne hitt volna, hiszen azok már rég az interneten „bolyongtak”, különféle számítógépes játékokkal ütötték agyon az idejüket, ő meg életében most látott először igazi komputert.

Nem volt könnyű, amíg megtanulta annak módját, hogyan kell belépni a rendszerbe. Azután egyre több trükköt sajátított el. Valójában persze szó sem volt trükkökről, csupán a szövegszerkesztő kezelésének talán legegyszerűbb fogásairól. De azért az újságíró magában ezeket mégiscsak trükköknek nevezte.

S egy szép napon az újságíró valamiféle vonalmat kezdett érezni a masina, pontosabban szólva az új rendszer iránt. Történt ugyanis, hogy amíg a régi szisztemában bármilyen baromságot írt is le, a gép nem jelzett. Az új rendszer viszont szigorúan kifogásolta a helyesírási véteket. Azazhogy nem csupán a valóságos hibákat, hanem mindazokat az elírásokat, amelyeket annak vélt. Először csak bosszankodott az újságíró, hogy piros vonallal vannak aláhúzva az „üzembiztosan” helyesen írt szavak, azután meg örült, amikor látta, hogy élvezetes játék kerekedhet ki ebből a dologból.

Kedzetben bizonyos helységek leírását rosszalotta a rendszer. – Na, nézzük csak, mit javasol a mi barátunk Cinkota helyet? Nos, a rendszer úgy találta, hogy a Cinkotta, esetleg a Cinkora helyesebb lenne. Ezen igen jót derült az újságíró. Azután egy, az előbbihez közeli község következett: Nagytarcsa. Ezt a rendszert szerint Nagytarcsának kellett volna nevezni. No lám csak – dűnyögött az újságíró elégedetten. – Milyen földhözragadt ennek a gépnek a logikája.

De ez még nem volt semmi. Mert jöttek a politikusok nevei.

Az újságíró egyszer írt valamilyen külpolitikai anyagot, és szóba hozta az orosz elnök nevet. A rendszer igen rosszalóan

reagált a Jelcin szóra. Úgy vélte, ennek semmi értelme. Ellenben a jel és a cím szavak együttesével igen elégedett volt. De ne hallgassuk el, hogy magyar politikusok is terítékre kerültek.

Óhatatlanul, mert a választási küzdelemben gyakran le kellett például írni a Csurka nevet. Ehelyett a rendszer a Csuka vagy Csutka szót ajánlotta. Torgán helyett meg Torgyámat. Kuncze nevével sem tartotta helyesnek, ámde nem javallott helyébe semmit. Horn neve pedig szerinte teljesen rendjén. Vajon mi lehet ezzel a rendszerrel? – tündődött az újságíró. Talán csak nincs benne politikai elkötelezettség? Csupán akkor nyugodott meg, amikor cikkei alá saját nevét is odaírta. Az új rendszer azt is erősen helytelenítette. Ám, hogy mit kellene helyette írni, arra nézve semmiféle javaslatla nem volt.

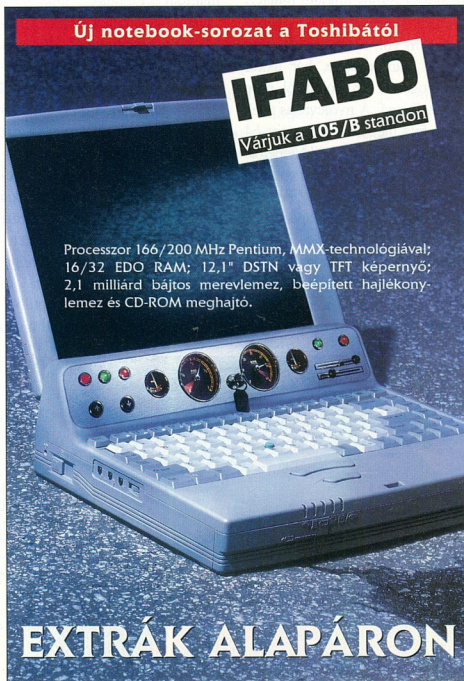
Hovanyecz László

Új notebook-sorozat a Toshiba-tól

IFABO
Várjuk a 105/B standon!

Processzor 166/200 MHz Pentium, MMX-technológiával;
16/32 EDO RAM; 12,1" DSTN vagy TFT képernyő;
2,1 milliárd bájtos merevlemez, beépített hájlétköny-
vezés és CD-ROM meghajtó.

EXTRÁK ALAPÁRON

Hetvenkilenc évesen a számítógép bűvöletében

Én és a számítógép című rajzpályázatunkra nagyon sok pályamunka érkezett. Közük három kép, amelyet László Ferenc karácsondi nyugdíjas pedagógus készített. Feri bácsi idén tölti be a 79. életévét, hivatalosan már 19 éve nyugdíjas. Életvitele azonban nem idézi az átlagos nyugdíjas-életformát. Írja és szerkeszti a helyi újságot, versmondóversenyeken vesz részt, rádióamatőröködik, rajzpályázatokon indul, ráadásul az elmúlt években – saját bevallása szerint – számítógépfüggővé vált.

Pedig jócskán benne járt már a nyugdíjas éveiben, amikor először hallott a számítógépről. Egész pontosan látott a tévében egy műsort, amelyben egy fiatal lány a klaviatúrán bűvészkedve hihetetlenül érdekes dolgokat művelt, és azt bizonygatta, hogy a PC mennyi hasznos dolgotra felhasználható. Ettől kezdve Feri bácsinak nem volt nyugta. Beleszerelt a számítógépbe, bár akkor még fogalma sem volt arról, mire használható. A nyolcvanas évek vége felé még a Commodore 64 volt az álma, amit végül Németországból sikerült is megszereznie. Nem volt olcsó mulatság, de a feleségével kötött megállapodásnak köszönhetően – előbb a fizetése, majd a nyugdíja tíz százalékát arra használhatta fel, amire akarta – félre tudta tenni a szükséges pénzt. Az elmúlt tíz évben folya-

Feri bácsi írja és szerkeszti a helyi lapot

matosan cserélte, fejlesztette „számítógépparkját”, mely jelenleg 120-as Pentiumból, 12-szeres CD-ROM-ból, 3 gigás winchesterből, fekete-fehér nyomtatóból és hangkárttyából áll. A fejlesztés következő lépése – tervei szerint – a színes nyomtató vagy a szkennerez. Feri bácsi számítógépfüggőségének bizonyítékai közé tartozik, hogy megszerezte ugyan a Windows 95-öt, de ezt tulajdonképpen sohasem használja, hiszen nagyon megszokta és megszerette a 3.1-es verziót. Naponta átlagosan 2-3 órát ül a gép

előlt, de a helyi újság megjelenése idején gyakran 6-8 órát is dolgozik.

Feri bácsi ugyanis lapot készít. A régi céhes időkre emlékeztetően minden munkafolyamatot egyedül old meg. Maga az újság ötlete tőle származik, ugyanis rájött, hogy a szövegszerkesztőt egyszerűen fel lehetne használni az újság készítésére. 1993-ban, 74 évesen látott neki, hogy elkészítse élete első újságját. A havilapként jelentkező Karácsondi Híradó azóta 59 számot ért meg, és a közlőgő falunapon már a 60. szám

jelenik meg belőle. Az első számok még Amodule 64-en készültek, amellyből fénymásolással 500 példányt sokszorosítottak, és osztottak szét a falubeliek között. Ma már nyomdában készül a lap, 1100 példányban, és valószínűleg minden családba eljut, hiszen Karácsondon nem élnek többen 3000-nél. Mivel az újság mindig ingyenes volt, az önkormányzat havi 3200 forinttal támogatta Feri bácsit, aki kénytelen volt idén számonkérni 10 ezer forintot kérni, különben az 6 pénzértáca bánta volna a veszteséget.

SZÁMÍT A TECHNIKA!

Mi hosszú távra tervezzük. És Ön? Az első hazai hálózatépítő cég, az X-BYTE megépíti Önnek a legkorszerűbb informatikai hálózatot, amelyen egyszerűen működhet a telefon, a fax, a riasztó, a beléptető rendszer és

természetesen a számítógépes adatfeldolgozó rendszer is. **ISO 9001**-es minősítésünk, 5000-nél több hibátlanul működő hálózatunk elegendő alapot ad arra, hogy strukturált rendszereinkre **élettartam-garanciát** vállalhassunk.

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.datanet.hu internet: www.xbyte.hu

A munka mindenre kiterjed: a cikkírástól a szerkesztésen át a tördelésig. Feri bácsi kedvenc rovat a „Jóska bácsi közreadja gondolatait”, amelyben tulajdonképpen az aktuális felubeli politikai-közéleti eseményekről – Jóska bácsiként – mondja el a véleményét. Egy falusi lapnál sajátságosan működik a sajtóetika: egyszerű is meg kell gondolni, hogy kiről mit ír le az ember. Nagyon könnyen megsértődnek a falubeliek. Gyakran előfordul, hogy megkérkí Feri bácsit: írja meg, hogy kicsoda gazemberek vannak a faluban. Feri bácsi erre mindig azt válaszolja, hogy szívesen helyt ad a lapban minden olyan írásnak, amelynek a szerzője vállalja a nevét a nyilvánosság előtt.

Mivel a lapot az önkormányzat támogatja, Feri bácsi az összes testületi ülést becsülettel végigüli, hogy aztán a legfontosabb témáknak teret adjon az újságban. Persze nem újdonság neki a közéleti szereplés. Igaz, hogy politikai funkciót csak egyszer vállalt. 1956 őszén, a forradalom napjaiban a falu őt választotta meg tanácselnöknek. Nagyrészt az ő érdeme volt, hogy sikerült megfékezni az indulatokat, hogy egyetlen puszkalövés sem dörögött el akkor, és hogy a falusiak nem vették szét a termelőszövetkezetet. Ennek ellenére csak a szerencséjének köszönhető, hogy a forradalom bukása után nem tartóztatták le, büntetéséért csupán Hevesvezekénybe „számitétk”. 1959-ben térhetett vissza Karácsondra, és azóta is itt él. Két gyereke, négy unokája és egy dedunokája Budapesten és Tatabányán lakik. Két éve vesztette el feleségét, azóta egyedül él. 52 évig tanított testnevelést és rajzot, ebből 12 évet nyugdíjasként. Már jóskának benne járt a nyugdíjaskorban, amikor számítógép-kezelői ismeretek tanítására is vállalkozott. Akkoriban az iskolának még számítógép-se volt, úgyhogy az oktatót az otthoni gépén kellett megoldania.

Persze Feri bácsinak sem volt egyszerű elkezdeni az egészet. Emlékszik, hogy még bekapcsolni sem tudta az első gépet. Egy rádióműtató ismerőse segített az indulásnál, aztán már csak a köny-

vekből próbálta megtanulni azt, amire szüksége lehet. Később rájött, hogy a tanulást sohasem lehet abbahagyni, most már több mint 40 szakkönyv sorakozik a polcán. A legutóbbi szoftvert, egy rajzprogramot például 12 ezer forintért vette. A Commodore-hoz annak idején még programokat is írt, az IBM-hez már nem érdeme, annyira jó szoftvereket lehet szerezni hozzá. Rajzpályázaton most indult először, de versenyezni nagyon szeret. Nemrég az egri nyugdíjasklub által szervezett versmondóversenyen élt az előkelő helyezést. Robert Burns egyik híres versét gyakorlás közben legalább húszer mondta el fennhangon, sőt magnóra is vette, hogy ellenőrizhesse a hangzást. Egy alkalommal benevezett egy emlékműkészítő pályázatra, de annyira nem bízott magában, hogy a feladót nem írta rá a borítékra. Később a megyei napilapból tudta meg, hogy egy ismeretlen pályázó nyerte az első díjat, és meglepve látta a tudóstírást és az általa tervezett emlékműnek a képét. Csak ezután mert jelentkezni nével és címmel a bírálóbizottságnál.

Válószerűleg kevesen mondhatják el a magukról, hogy az általuk tervezett emlékműnek később tulajdonosai lettek. László Ferencel ez is megtörtént. Az önkormányzat kérte fel a Karácsond Községet emlékmű megtervezésére, majd ugyanez az önkormányzat első alkalommal neki ítélt át a megfizető díjat.

Feri bácsi jó egészségnek örvendő, de nem ezért nem fél a haláltól. Úgy érzi, hogy egészen addig nem lesz halálfelele, amíg van mit csinálnia, amíg nem unatkozik, amíg dolga van ebben a faluban. Márpedig szeretné megvalósítani az unokáknak és a dedunokáknak. Mind ez ideig 45 sztori olvasható a lemeczenek, de még jó néhány megírása hátravan. Ha más nem is, ezek a floppyk a következő évszázad számára is megőrzik László Ferenc alakját.

Cseri Péter

Feri bácsi 45 sztorija közül az egyik: Az Országgyarapító

Ne gondoljank itt most hatalmas uralkodóra kérem, mert bizony rólam van szó, én gyarapítottam szép hazánkat, kerek húsz méterrel tolvai ki az ország határát a Keleti-Kárpátokban.

1944-et írtak akkoriban, már akinek még jó kedve írni azokban a cudar időkben. Az útegem fent foglalt tüzéllállást Bélbor környékén, olyan kétezer méter magasságban a Munchelen. A környezetünkben még látszottak a húsz évvel ezelőt megásott első világháborús lövészárkok fűvel benőtt mlyédecséi, s mi máris újakat ástunk helyettük...

Nem messze az üteg tüzéllállótól húzódtó a magyar–román határ a hegygerincen olyasféléképpen, hogy a romániai rész már elég meredeken esett le a hegy keleti oldalán. Az ezereves határ jókora távolásokban betetőzőbök jelöltek, de egyes helyeken csupán hatalmas kidöntött fenyőtörzsek. No én elhatároztam, hogy életem kockázatásával nem kellett nagy bátorság hozzá, mert a román patrukol bizony nemigen jártak odafont) ódbetóblom a magyar határt. Kiterítem egy jókora fenyőtüszangot, azt a határt jelölő hatalmas fenyőtörzs alá feszítve szinte öcentinként tologattam egyre tovább Románia felé. Hol az egyik végén, hol a másik végén toltam egy kicsit a fenyőt, míg alaposan kimerítelve abbahagytam országgyarapító munkásságomat. Akkor azonban már húsz méterrel nagyobb lett Magyarország...

Kár, hogy nem írtak róla az újságok akkoriban. Most meg már késő.

Új notebook-sorozat a repülőrajtoshoz

Mindent elkövtünk azért, hogy jó startot vehessen a mobil PC világba. Bizonyítékunk az új Satellite-sorozat, melynek minden típusában szériatartozék a hajlékonylemez- és a CD-ROM meghajtó. Mindehhez egyszerű kezelhetőség, legendás megbízhatóság és totális teljesítmény társul. Mindez olyan áron, ami valóban megindító. Eggyel több ok arra, hogy sebességgel kapcsoljon és felkeresse a legközelebbi Toshiba viszonteladót.

In Touch with Tomorrow

TOSHIBA

A.L.D.A. Kft., 1117 Budapest, Prielle K. u. 4. Tel: 206 0551 Fax: 206 5143 - APCON Kft., 1026 Budapest, Pasaréti út 61/A Tel: 275 0041 Fax: 275 0043 - APCOSTON Kft., 1092 Budapest, Ferenc ut. 32. Tel: 215 3666 Fax: 215 2928 - BORVEYER Kft., 1115 Budapest, Patazföld J. u. 20/A Tel: 202 5298 Fax: 202 5297 - C.A.T. Bt., 1102 Budapest, Körösi Cs. S. u. 18-20. Tel/fax: 263 2222 - C.L.N. Kft., 6085 Fülöpállás, Kiskisgúrn tér 4. Tel/fax: (78) 345 081 - CANSYS Kft., 1077 Budapest, Wesselenyi u. 13. Tel/fax: 268 0778 - COM 2000 Kft., 1126 Budapest, Ugoceva u. 4/A Tel/fax: 202 6268 - COMPUTER GARAGE 1173 Budapest, Peti út 152. Tel/fax: 256 4777 - COPIETECH Kft., 2330 Dunaharaszti, Sorokélti út 9. Tel/fax: (24) 470 008 - EDIPIV 1112 Budapest, Rákó u. 41. Tel: 319 9797 Fax: 319 0551 - FLASH4 Kft., 1016 Budapest, Naphegy tér 4. Tel: 118 8683 Fax: 214 0405 - GARAS KERESKEDEK Kft., 1073 Budapest, Kerékes u. 5. Tel: 322 1688 Fax: 324 2363 - HELPWARE Kft., 1173 Budapest, Ugoceva u. 40. Tel: 256 9158 Fax: 256 9865 - HUNET Kft., 1064 Budapest, Podmaniczky u. 77. Tel: 302 5010 Fax: 302 5011 - MAKROENTED Szövetkezet 1143 Budapest, Hungáriai krt. 65. Tel: 383 4356 Fax: 363 7888 - MEGATREND 1082 Budapest, Üllői út 52/B Tel: 333 7629 Fax: 333 7316 - MIKROPCP Hozzáértés 1005 Budapest, Nagyenyed u. 51. Tel: 153 0111 Fax: 269 0151 - MODULUS Rt., 1089 Budapest, Golgota u. 6. Tel: 303 9033 Fax: 303 9006 - NADOR Rendzsház Kft., 1141 Budapest, Középgy. u. 26. Tel: 363 5045 Fax: 363 5647 OFFICE DEPOT Pólus Center, Útj 419 4151 Fax: 419 4220 - PARANET Kft., 1082 Budapest, Üllői út 82. Tel: 313 7285 - PC-BEN Kft., 0722 Szegepd, Hénerly u. 12. Tel: (62) 488 488 Fax: (62) 315 455 - PNC Kft., 1076 Budapest, Wesselenyi u. 27. Tel: 352 7040 Fax: 342 0031 - QWERTY Kft., 1111 Budapest, Barók u. 14. Tel: 166 9377 Fax: 185 2887 - RACIO-NET Kft., 2040 Budafok, Budapesti út 70. Tel: (23) 417 013 Fax: (23) 417 314 - SERWARE Kft., 1031 Budapest, Vízimalom u. 2-4. Tel: 242 6331 Fax: 242 4103 SIC-SYSTEM Kft., 8600 Siófok, Fő u. 116. Tel/fax: (84) 316 978 - SÜMMAX-COMP Kft., 1078 Budapest, Murányi u. 48. Tel: 322 4419 Fax: 322 4695 - SYNERGON Rt., 1041 Budapest, István út 16. Tel: 399 6600 Fax: 399 6699 - SZÜV Rt., 1145 Budapest, Szégyén u. 9-15. Tel: 363 0054 Fax: 363 4004 - TELEKONKON Kft., 2040 Budapest, Bácskai út 12. Tel: (23) 415 836 Fax: (23) 416 072 TRADE COMP Bt., 1063 Budapest, Király u. 34. Tel: 322 5494 Fax: 322 5494.

TOSHIBA distributor és márkaszerviz: TECHNOTRADE Rt., 1147 Budapest, Óv u. 185. Tel: 467 6111 Fax: 222 4610

scala® 5

Az integrált pénzügyi és vállalati információs rendszer új változata

Tantárgy	Érdemjegy
Gazdagodás új funkciókkal	5 jeles
Megfelelés a 2000. év informatikai kihívásainak	5 jeles
Relációs adatbázis-kezelés MS SQL-lel	5 jeles
Megfelelés a Microsoft BackOffice környezet követelményeinek	5 jeles
Könnyű bevezethetőség	5 jeles

Integrált vállalati információs rendszer és tanácsadás

scala®

Scala Hungary • H-1051 Budapest • Október 6. u. 7. IV/25
Magyarország • Telefon: (36-1) 327-5777 • Fax: (36-1) 266-5696 • World Wide Web: <http://www.scala.se>

A Scala ECE Hungary viszonteladói

Déma

Déma Plusz Kft.
1015 Budapest, Hátyú u. 7.
Tel.: 201-4027 Fax: 201-4027
e-mail: dema@mail.datanet.hu
www.hunpro.com/dema

Humansoft

Humansoft Elektronika Kft.
1131 Budapest, Dalmány u. 12.
Tel.: 270-7600 Fax: 270-7679
e-mail: erp.sandar@humansoft.hu
www.humansoft.hu

Infoland

Infoland Kft.
1117 Budapest, Budafoki út 183.
Tel.: 464-7144 Fax: 206-6551
e-mail: info@infoland.hu
www.infoland.hu

Mikropro

Mikropro Számítástechnikai Kft.
1065 Budapest, Nagymező u. 51.
Tel.: 153-0111 Fax: 269-0151
e-mail: mikropro@mikropro.hu
www.mikropro.hu

MODUSZ

Modusz-Office Holding
1089 Budapest, Cölögata u. 6.
Tel.: 313-1449 Fax: 303-9006
scala@modusz.datanet.hu

MONTANA

Montana Rt.
1085 Budapest, Gyulai Pál u. 13.
Tel.: 327-9800 Fax: 327-9801
e-mail: info@montana.hu
www.montana.hu

A GYŐZTES

Takács Emese,
a HONVÉD-LNX vívója,
junior világtupa sorozat nyertese

IFABO '98
A pavilon 106/D.

LIAS-NETWORX HÁLÓZATINTEGRÁCIÓS KFT. A KFKI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI CSOPORT TAGJA

1135 Budapest, Hun u. 2. Tel.: (1) 452-1400 Fax: (1) 452-1401 <http://www.lnx.hu>

Repülni jó

Azok a szimulátorprogramok, amelyek a légi járművek működését, irányítását modellezték, már a korai, 286-os pc-k korszakában is népszerűek voltak. Visszagondolva az „ősökre”, például az F-117 Stealth Fighterre, vagy a Microsoft Flight Simulator sorozatára, ma már biztosan csodálkozunk, hogy hogyan lehetett annyira valóságos a repülés élménye olyan visszafogott grafikai megjelenítéssel, amelyet egy nagycsoportos óvodás rajza bármikor felülmúl. S bár a grafika nem volt részletgazdag, a szimulációt, az adott repülőgépek működési tulajdonságait több-kevesebb sikerrel körvonalazták a fejlesztők. Ahogy fejlődött a személyi számítógépek feldolgozókapacitása, úgy növekedett az életszerűség mind a megjelenítés, mind a modellezés terén. Elérkeztünk oda, hogy az asztalunkon lévő pc – háromdimenziós gyorsítókártyával, hangkártyával kiegészítve – hasonló teljesítményt nyújt, mint azok a tesztingépek, amelyeken pár éve még igaz pilóták tanulták biztonságos körülmények között a repülőgépvezetés minkjét. Tehát a hardver adott, sok múlik azon, hogy a fejlesztők kihasználják-e a kínáló lehetőségeket, életszerűbb teszik-e a szimulációt, az ellenfelek mesterséges intelligenciáját. Mindhárom játék, amelyet közelebbről megvizsgáltunk, igényes termék.

A Vörös Báró

Manfred von Richthofen, az I. világháború híres vadászpilótáját neveztek így, aki egymaga 80 légi ellenfelet győzött le. A nemesi származású, bárói rangú pilóta pirosra festette repülőgépét, hogy így különböztesse meg magát másoktól és jelezze: bátran fogadja a kihívást bárkitől. Később emberei is sajátos mintázatot adtak repülőiknek, így érdemelve ki együttesen a „Repülő Cirkusz” elnevezést. A Sierra új játéka, a Red Baron II. az első világháború nagy légi ütközeteit eleveníti föl. A címből kitűnik, hogy folytatásról van szó, a Sierra az első rész megjelenése után tíz évvel újra feldolgozta és korszerű formába öntötte sikerjátékát. Az első rész egyébként letölthető a <http://www.sierra.com> internet címről. A játékban a háború 22 vasmadarát bírhatjuk repülésre, természetesen a Báró kedvenc repülőjét, a Fokker Dr.1-et is. A történelmi küldetések nehézségi sorrendben következnek egymás után, de

az éles bevetések előtt gyakorolhatunk is. Sőt a játékhoz mellékel vaskos kézikönyv a történelmi háttér ismertetése mellett az újdonsült pilóták minden szükséges fogását tartalmazza. A CD-n találunk segédprogramot, amellyel egyéni küldetéseket készíthetünk. Mindenképpen azoknak ajánlható a Red Baron, akik előnyben részesítik az érdekeszervekre és ügyességre alapuló küzdelmet, egy olyan környezetben, ahol nem biztos, hogy a következő géppuskarozatunk nem a saját propellerünket tőri darabokra. Érdekes történelmi adalék, hogy a híres pilóta első próbatújta kényszerleszállással illetve zuhanással végződött.

Végtelen szárnyalás

A Microsoft Flight Simulator vetélytársának tekinthetjük az EIDOS játékát, a Flight Unlimited II.-t. A előző játékkal ellentétben itt békés küldetéseket kell teljesíteni egy sétaterepülőgépből vagy három másik repülő egyikében illetve San Franciscóban és környékén. A hangsúly itt ténylegesen a valóság szimulálásán van. Vajon hogyan viselkedik a repülőgép esőben, viharban, milyen lehet vezetni éjszaka vagy ködben? A világ egyik legforgalmasabb légtérét több mint négyszázféle civil illetve katonai jármű népesíti be a programban. A viszonylag szűk környezetet páratlan részletességgel dolgozták ki a fejlesztők. A környező repülőterek mindegyikén leszállhatunk, a földi irányítóközpont az összes járat útját összehangolja, és a lehetőségeket mindig az adott helyzet-hez képest adja meg. A látvány is egyedülül-

ló, a Golden Gate pillérei között vagy az Alcatraz felett suhanni páratlan élményt jelent. A felszállás előtt érdemes alapos kiképzésen részt venni!

Tökéletes repülés

A programokhoz mellékel kézikönyvek méretét tekintve az F-15 magasan felülmúlja társait. A Jane's Combat Simulations nevű fejlesztőcég mindig a kompromisszumok nélküli realitásról volt nevezetes, az új játékokat (talán már nem is szabad így nevezni ezt a szimulációt) úgy jellemezte az amerikai légierő egyik tisztje, hogy „a repülés legszenzációsabb ábrázolása, amit valaha is igazi pilótafülkén kívül láttam”. Ez a megállapítás magáért beszél. A bevetések is valós eseményekre épülnek, például megtalálhatjuk közöttük az Öböl-háború egyik fontosabb mozzanatát. Az F-15-ös vadászgépek pilótafülkéje háromdimenziós formában is megtekinthető, ugyanúgy, ahogy a valóságban látnánk. A tréningküldetések segítségével az alapfunkciókat könnyű begyakorolni, azonban a kezelés teljes elsajátításához sok tanulás szükségesetlik.

Mindhárom repülőgép-szimulátor hálózatban is játszható egymás ellen, ez alól nem kivétel az internetes játék sem.

Kis Gábor

gaborkis@compuserve.com

Az elektronikus kereskedelem forradalmi változást hoz majd cégek, a fogyasztók és a közigazgatási szervek életében is – hangsztatják egyöntetűen az elemzések. Itthon erre valószínűleg egy kicsit hosszabb ideig kell várni: az internet-előfizetők alacsony száma mellett a HuDir tanúsága szerint jelenleg 11 online bolt működik.

Az elektronikus kereskedelem egyik lehetősége, talán legáltalánosabb megfogalmazása: bármilyen üzleti tranzakció, amelyben a felek elektronikus úton kommunikálnak egymással. Ez a definíció meglehetősen tágan értelmezhető, különösen ha az elektronikus kereskedelem angol megfelelőit nézzük. A szűkebb értelemben vett elektronikus kereskedelmet, tehát amikor pénzért cserébe valamilyen árut vagy szolgáltatást nyújtanak, az angol az electronic trading kifejezéssel írja le. Ezzel szemben az electronic commerce kifejezés sokkal tágabb értelmű, magában foglalja a vállalkozások, a fogyasztók, valamint a közigazgatási szervek egymás közötti „üzleti” kapcsolatát. A tágan értelmezett „elektronikus kereskedelem” négy kategóriába sorolható be: a cégek egymás közötti (business-to-business), a vállalkozások és a fogyasztók közötti (business-to-consumer), a cégek és a közigazgatás, valamint a fogyasztók és a közigazgatás közötti kapcsolatokat (utóbbi kettőre példa lehet az elektronikus úton történő adóbevallás).

A cégek közötti elektronikus kapcsolattartás már régóta megszokott, vagy az EDI (Electronic Data Interchange) úrlapjai segítségével, vagy privát hálózatokon

Az elektronikus keresk

keresztül. Az internet, és ezen belül a grafikus felületű world wide web elterjedésével nyert az elektronikus kereskedelem egyre nagyobb teret, elsősorban a fogyasztókkal való kapcsolattartás terén. A forradalmi változást frappánsan fogalmazták meg az Európai Unió elektronikus kereskedelemmel foglalkozó kezdeményezésében: „amíg a hagyományos elektronikus kereskedelemben a hálózat szerepe az adatok szállítása, az internetes elektronikus kereskedelemben maga a hálózat a piac”. Ma már világszerte számos online áruház működik, ahonnan szoftvereket, képeket, szövegeket (a közeljövőben pedig filmeket,

vagy zenét) lehet letölteni, és rendelni lehet bort, süményt, autót vagy akár egy új számítógépet is. Az internetes elektronikus kereskedelem igazi témayerését az elkövetkező évekre teszik, ami elsősorban az egyszerű és biztonságos fizetési módok elterjedésével lesz majd lehetséges. Az internetet a cégek közötti kapcsolattartásban is kezdik felfedezni, ma már több ilyen szolgáltatást nyújtanak itthon is.

Az elektronikus kereskedelemnek számos előnye van a hagyományos üzlettel szemben: ilyenek lehetnek például az alacsonyabb hirdetési költség, az elektronikus úton továbbítható áruk esetében a

szállítási és egyéb költségek megspórolása, egyenlő piacra jutási lehetőségek, illetve új piacokra betörés lehetősége. A munkaköltség is nagymértékben csökkennek: egy, az OECD által ismertett felmérés szerint az interneten keresztül tranzakciónként 20–50 centbe kerül egy szoftver megvásárlása, telefonon keresztül rendelés esetén 5 dollár, míg a hagyományos, kiskereskedőn keresztül eladások 15 dollár a költség. Elemzők szerint az elektronikus kereskedelem széles körben való elterjedése elsősorban a kis és közepes vállalkozásoknak hoz majd hasznot, mivel minimális költséggel az egész világon jelen

MEGHÍVÓ
unisoftware RENDSZERHÁZ
 1119 Budapest, Szombathelyi tér 14.
 Tel.: 206-0464, Fax: 206-0466
 www.unisoftware.hu

IFABO
 BUDAPEST
 1998

A-312/H

Az IFABO helyett
 várjuk üzleteinkben.
 Csökkentett árak
 egész májusban.

1066 Bp., Zichy Jenő u. 3. T./F: 331 8152, 331 8511, 332 3368 F: 331 8374
 1085 Bp., József krt. 69. T.: 138 4142, 138 4147 F: 118 7031
 1037 Bp., Bókai u. 9-11. T./F: 388 1240
 WEB: www.lapstudio.hu Fax: 311 8214, 311 8490
 Kérje részletes tájékoztatót. Az érváltoztatás jogát fenntartjuk.

szállítási költség	nettó	Részletfizetés: 20% a vásárlásért a 7. napig	Ár
LAP System számítógépek:			
Csökkentett 200 MMX	62 900,-		60 700,-
Pentium 200 MMX	74 900,-		66 100,-
16 MB RAM, 1.6 GB HDD	28 700,-		88 900,-
14" Bellini monitor 3 év gar!	88 500,-		39 500,-
17" Goldstar monitor 3 év gar!	88 500,-		43 400,-
			29 300,-

Ár a nyitástól

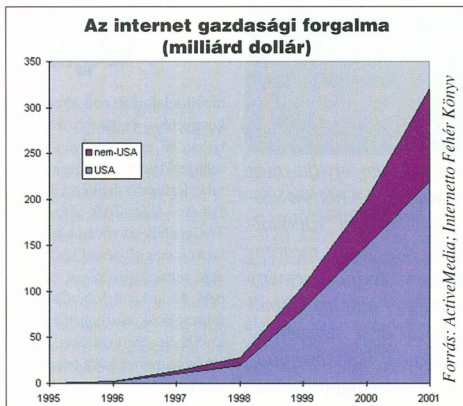
kedelemé a jövő

lehetnek termékekkel, illetve szolgáltatásaikkal, ezáltal javul versenyképességük a nagyvállalatokhoz képest.

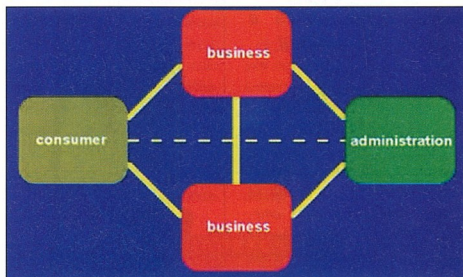
Amíg az Egyesült Államokban hatalmas jövőt jósolnak az elektronikus kereskedelemnek, Magyarországon még csak néhány kezdeménnyel találkozhatunk – vázolta fel a szomorú valóságot nemrég az Internetto és a HVG Online szerkesztésében készült Fehér Könyv. A távvásárlás fellendülésére Magyarországon még várni kell, a szűk piacon ugyanis nehéz eladni bármit is. Ha olyan információkat akarunk eladni, amikre valóban szükség van, lesz fizetőképes kereslet: példa erre az

MTI/ECO és a Fomax tőzsdei adatszolgáltatása. A gyér gyakorlati tapasztalatok ugyanakkor azt mutatják, hogy az internetes fuvarszolgáltatók egyelőre drágák és megbízhatatlanok – állítja a felmérés. Az elektronikus kereskedelem hagyományos formája, az EDI ugyanakkor a cégek egyre szélesebb körében terjed el. Sokat elárul a különbségekről az is, hogy amíg a HuDir-ban jelenleg mindössze 11 online bolt címe szerepel, a Yahoo német változatában csaknem száz internetes üzlet található, nem is beszélve a megszámlálhatatlan angol nyelvű szolgáltatásról.

Magyarországon – csakúgy, mint a legtöbb európai országban – az elektronikus kereskedelem jogszabályi háttérének megteremtése egyelőre a kezdeteknél tart. Az Informatikai és Távközlési Könyvtisztasági Bizottság tavaly év végén készítette el az információs társadalom kialakításának kormányzati teendőiről szóló kormánystratégiát, amelyet információink szerint már csak a következő kormány fogad majd el. A stratégia külön fejezetben foglalkozik az elektronikus gazdaság működési feltételeinek megteremtésével. A dokumentum feladat az egyik legfontosabb feladat az elektronikus dokumentumok használatának szabályozása. Erről a területről egyébként már szintén készült egy törvénytervezet, amelyet remélhetőleg még az idén elfogad az új Országgyűlés. A dokumentum szerint az üzleti biztonság megköveteli, hogy a dokumentumok és partnerek azonosítása egyértelmű legyen; a számítógépen továbbított szerződések, aláírások és egyéb dokumentumok jogi ereje megegyezzen a hagyományos papír alapú eszközökével; valamint biztosítani kell, hogy csak a jogosultak férhesse-

Az elektronikus kereskedelem (electronic commerce) kategóriái

nek hozzá a számítógépes hálózaton továbbított információkhoz. A korszerű, elektronikus úton bonyolított tranzakciók, ügyintézés elterjedése érdekében ki kell dolgozni a gazdasági és államigazgatási elektronikus dokumentumok használatát szabályozó jogi rendelkezéseket – szögezi le a stratégia szövege.

Másik lényeges terület a nemzetközi kriptográfia, azaz az interneten történő adatátvitel titkosítási eljárásainak meghatározása, illetve szabályozása. A stratégia szerint célszerű lenne preferenciákat nyújtani az elektronikus kereskedelem megvalósításához, elterjesztéséhez (ilyen lehetne például az internetes vásárlás áfamentesége). Ki kell alakítani az elektro-

nikus pénzügyi tranzakciók biztonságának, kockázatkezelésének rendszereit; meg kell teremteni a tőzsdei akciók széles körű hálózati bonyolításának feltételeit, továbbá meg kell oldani a kis összegű elektronikus kifizetések technikai és szabályozási kérdéseit is – hangsúlyozza többek között a stratégia.

Mindezek valóban nagyon fontos lépések az elektronikus kereskedelem szempontjából, amely azonban csak akkor terjedhet el a mainál szélesebb körben, amennyiben a hazai internet-előfizetők száma lényegesen növekszik a közeljövőben – ez pedig elsősorban a háló használatának költségeitől függ.

Mozsik Tibor

MEGBÍZHATÓ MINDEN IDŐBEN!

NAGYSEBESSÉGŰ ADATÁTVITEL LÉZERSUGÁRRAL

1118 Budapest, Pannónalmi út 35. Tel.: 319 2995, 319 2996, 319 2997
Fax: 319 3326, Support Center: 319 3327 E-mail: crowntec@hungary.net www.crown-tech.hu

LIVE SHOW
IFABO
A313C

CROWN-TECH

IFABO BUDAPEST 1998

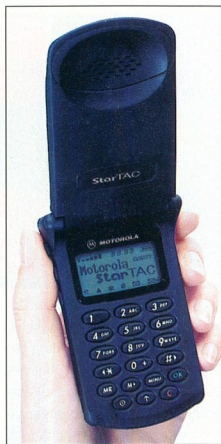
Május 5-én nyitja meg kapuit az IFABO '98 Számítástechnikai Szakkiállítás. Az évente megrendezésre kerülő esemény mindig jó alkalmat kínál a hazai és a nemzetközi cégeknek, hogy bemutatassák legújabb termékeiket. A következő oldalakon izelítőt szeretnénk adni a kiállítás újdonságaiból, természetesen a teljesség igénye nélkül.

Mobilizált telefónia

Egymást túllépítva jelentetik meg a cégek, egyre kisebb és hatékonyabb telefonjaikat, amelyek valóságos kommunikációs központként üzemelnek. Ez csak az egyik oldal, hiszen a telefonvonalakkal szemben egyre nagyobb sávszélességi, azaz terhelhetőségi elvárások hatására, az adatváltás terén is egymást követik az újdonságok.

• A MOTOROLA az IFABO-ra elhozta legújabb StarTAC 130

mobil telefonját, ami lényegesen könnyebb – legkisebb összehal-
tásban 87 gramm súlyú – és ki-
sebb elődelnél, sőt jelenleg ez a
világ legkisebb digitális GSM ké-
szüléke. A StarTAC 130, a Star-
TAC mobiltelefon-családnál meg-
szokott megjelenéssel készül, így
akár ruhakiegészítőként is visel-
hető. Ezen kívül VibraCall alap-
funkciójának köszönhetően a be-
jövő hívásokra diszkrétén, rezgés-
sel figyelmeztet, sőt a beszélgeté-
sek kihangosítására is lehetőség
van. Az új készülék könnyű és
normál változata egyaránt 4 so-
ros, hátsó megvilágítási grafikus

LCD kijelzővel készül. A sokat
utazók számára hasznos lehet,
hogy a telefont fax és e-mail
egyaránt küldhető, sőt az előfi-
zetők kedvéért teljes adattávitelre
és GSM SMS, azaz rövid szöve-
ges üzenetek küldésére is lehe-
tőség van.

• A MOBIL FORCE Kft. Ma-
gyarországon először itt, az IFA-
BO-n mutatja be a NOKIA Pre-
miCell09 TFE-1 és Premicell09i
TFE-2, GSM fővonalon működő
interface-it. Ezek a „BESZÉD”
csatlakozón keresztül 12 KHz-es
tarifaimpulzusokat adnak ki az al-
központok számára, míg a „FAX”
csatlakozón keresztül közvetlen
kommunikációra is lehetőség nyí-
lik. A készülék számítógépre csat-
lakoztatva, a közvetlen RS232 tí-
pusú soros csatlakozó segítségével
faxolni, internetezni, SMS-t
küldeni és fogadni képes, de ha
szükséges, PCMCIA kártyán ke-
resztül is dolgozhatunk vele. Ezen
kívül érdeklődésre tarthat számot
a három éve elsőként megjelentet-
tett, és azóta elterjedt TELULAR
PhoneCell GSM fővonalú inter-
face is. Ennek segítségével otthon
és a munkahelyi alközpontokon
keresztül a hagyományos, vezeté-
kes telefontalkál is lehet GSM hí-
vásokat fogadni és kezdeményez-
ni. Buszon, hajón, vonaton, de
akár a puszta közepén is pillana-
tok alatt korlátlan mennyiségű

vonal telephető a központ segít-
ségével, ráadásul lényegesen ki-
sebb költséggel, mint a hagyomá-
nyos, vezetékes módszerrel.

• A ROBERT BOSCH Kft. a
hagyományos alközponti termé-
kek mellett az idén GSM készülé-
keivel és átviteltechnikával is
képviseletet magát. A Bosch leg-
újabb telefonközpontjai és saját
fejlesztésű GSM készülékei – a
GSM-Com 608, a Dual-COM
738, a 900 és 1800 MHz-en egy-
aránt működő Multiband és a
GSM-Com 908, 99 grammos ké-
szülék – szintén megtekinthetők.
A cég GSM rendszerű rádiója a
világ első ilyen elven működő
szerkezete. Az átviteltechnika te-
rületén a Bosch Access Network-
kel, a Point to Multipoint mikro-
hullámú rendszerekkel és a
HDSL technikákkal lesz jelen a
kiállításon.

• A KAPSCH TELECOM Kft.
az IFABO-n vállalati hálózatokat,
Call center, azaz telefonközpont-
os alkalmazásokat és ISDN kom-

MEGOLDOTTUK! NAPRAKÉSZ A COMPLEX CD JOGTÁR

- ELŐFIZETŐINKNEK 24 ÓRÁS
- KAPCSOLATOT BIZTOSÍTUNK
- A LEGFRISSEBB JOGANYAGHOZ •
- AUTOMATIKUS**
- A JOGSZABÁLYVÁLTOZÁSOK
- FIGYELÉSE •
- INTERNET SZOLGÁLTATÁS •
- ÚJ BELÉPŐKNEK A
- SZOLGÁLTATÁS EGY HÓNAPIG
- DÍJMENTES.**

Eljesség igénye nélkül

munikációs rendszereket mutat be. A Meridian I Call center minden vállalkozás számára hasznos befektetésnek számít, hiszen többek között egész napos megrendelőszolgálat, ACD-vel, azaz automatikus híváselosztással és statisztikák készítésével teszi hatékonyabbá a működést.

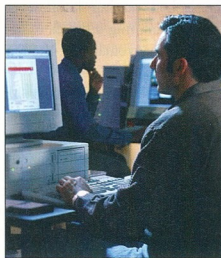
Integrált rendszerek

A vállalatirányítási rendszerek már behízyolták, alkalmazásként a termelés optimalizálható, azaz a ráfordításokat a minimálisra lehet velük szorítani, ami természetesen a hatékonyságot, és ezen keresztül a jövedelmezőséget is javítja. A nagy, multinacionális integrált rendszerek gyártói közül a hazai fejlesztők is folyamatosan erősödnek, amit a kiállításon való részvételük is bizonyít.

- A COBRA COMPUTER Kft. termékei közül a kis és közép-vállalatok kedvelt ügyviteli rendszerre lett a CobraConto termékcsalád, aminek egyik legkisebb tagja az 1997-ben megjelentetett CobraContoWin+. A cég most jelentkezik ennek újabb moduljával, a bérszámfejtő és munkaügyi programmal, ami a vállalatok tevékenységének további szétletét fedi majd le. A már meglévő rendszerekbe integrálható, akár önállóan is működő szoftver az általános bérszámfejtésen túl teljesítmény és órabér alapján is képes számfeljejtést végezni, emellett az alapvető munkafolyamati nyilvántartásokat is tartalmazza. A CobraConto Light számlázó és készletnyilvántartó program azon kisvállalkozások, boltok számára érdekes, ahol kevésbé összetett feladatokat szeretnének gépesíteni.

- A MEGATREND május 8-án, az úgynevezett Termelési Napon mutatja be termelésirányító moduljai teljes skáláját, amelyek egyedi, sorozat- és tömeggyártásnál egyaránt használhatóak. A Java Decompiler Workshop 1.0-t szintén a Megatrend szakemberei fejlesztették ki, ami tulajdonképpen egy Java byte-kód visszafordító és analízis program, ami az

eredetivel 100 százalékgig meg egyező forrásállományt hoz létre. A Megatrend, az általa forgalmazott Infosys v2 Integrált Vállalatirányítási Rendszert az IBM Net-Finity szerverszaládjára telepíti, amiről május 7-én az IBM és a Megatrend vezető mérnökei tartanak bemutatót az érdeklődőknek.

- A DATORG TEAM SZÁMÍTÁSTECHNIKAI TANÁCSADÓ Kft. a holland Baan integrált vállalat- és termelésirányítási programcsomagját mutatja be a kiállításon. A Baan integrált rendszer, elsősorban a közép-és nagyvállalatok működését segítheti elő, és pénzügy/számvitel, gyártás, projektkezelés, kereskedelem/logisztika, minőségbiztosítás, szerviz, szállítmányozás moduljai segítségével gyakorlatilag a cégek egész tevékenységi körét képes egy kézben tartani, ellenőrizni. A legkorszerűbb rendszerekhez hasonlóan a termék ágazatspecifikus modelleket is tartalmaz többek között a papír-, nyomda-, csomagolóipar, az elektronikai vállalatok és az autópár beszállító számára. A cég legjelentősebb technológiai újdonsága az ORGWARE csomag, ami a vállalatok termékei gyors bevezetésének támogatásán kívül az üzleti folyamatok dinamikus modellezését is lehetővé teszi.

- A SZÜV Rt. az IFABO '98 szakkonferencián részletesen bemutatja az EXACT Globe integrált vállalatirányítási programcsomag új, windowsos változatát. A látogatók megtekinthetik a cég saját fejlesztésű Optikai Archiváló és Lekérdező Rendszerét, az OpAL-t, amely évi több mint 1 000 000

dokumentum feldolgozására alkalmas. Várhatóan nagy érdeklődés fogja kísérni a helyszínen kipróbálható számítógépes hálózati megoldásokat is, az NC-t, a NetPC-t és a Windows-terminált.

- Az idei IFABO-n a rEVOLUTION Software Studio és a HumanSoft közös standon állít ki. Együttműködésük egyik legizgalmasabb eredménye az országban elsőként felállított, DELL szervereken futó, Microsoft Small Business Server hálózat, ami stabil háttérrel biztosít a rEVOLUTION IRODA++ integrált kereskedelmi és számviteli rendszernek. A kiállítás látogatói megtekinthetik a nagy sikert aratott Iroda Sorozat termékcsaládot is, aminek legkisebb tagja a néhány száz számlával, termékkel szolgálattal foglalkozó kisebb cégeknek készült rEVOLUTION SZÁMLA 95 program. Az elektronikus kockás füzetnek becézett, rEVOLUTION ABBAKUSZ is bemutat-

IFABO BUDAPEST 1998

tásra kerül, ami egy mindenki számára használható családi pénzügyi nyilvántartó program.

- Az AXIS Kft. testre szabott adatraktári megoldásokkal jelentkezik kis- és nagyvállalkozások számára. Ezen kívül bemutatja internet és intranet rendszerek kialakításához szükséges fejlesztési eszközeit is. Ehhez a két fő témához előadások, termékbemutatók kapcsolódnak.

Külső, belső hálózatok

Az utóbbi néhány évben a cégek belüli és a vállalatok közötti kommunikáció egyaránt előtérbe került. Ennek köszönhetően rendkívüli fejlődés tapasztalható ezen a területen, de a jövő mindenképp tartogat még meglepetéseket. Ráadásul a vállalatok többsége –

HIRDETÉS

Expóra fel!

A szakkiallításokon való megjelenés ma már nem annyira luxus, mint inkább „kényszer” a cégek számára, a piaci tendenciák, a vásárlói igények és trendek felmérésére ennél alkalmasabb helyet nem találni. Az 1998. október 27. és 31. között megrendezésre kerülő PRINTEXPO a nyomtatott kommunikáció legjelentősebb közép-európai fóruma. Sikere részben annak köszönhető, hogy a nyomdai pár felüldesével, a konkurenciára kizárólagos központosítással a cégek folyamatos műszaki fejlesztésekre kényszerülnek. A fejlesztések legújabb eredményeinek bemutatására adnak lehetőséget a szakkiallítások, ahol a cégek felmérhetik lehetőségeiket, eredményeiket. A PRINTEXPO tematikája bővült a kollektív designnal, a kiadói és nyomdai szoftverekkel, valamint az ehhez kapcsolódó szolgáltatásokkal, teret engedve a multimédiás alkalmazásoknak is.

A PRINTEXPO eredményességét jól mutatja, hogy a cégek többsége a kiállításon való rendszeres részvétel legfőbb céljaként az új üzleti kapcsolatok kialakítását, és a már meglévő, régi partnerekkel való együttműködést nevezi meg.

Egy kiállítás megfellelésén fontos szempont a szakkiallítás reklámkampányának és sajtóviszonyainak gondatlansága. A PRINTEXPO paraméterei ebből a szempontból jók mondhatók, és a megkérdezett cégek szerint elsősorban a szakjótan keresztül munkatársaink bizonyítani hatékonyan, megelőző a televízió és az általános sajtó.

A rendezvények értékelése természetesen nem szabad figyelmen kívül hagyni a kiállításon alatt létrejött üzleti kapcsolatokat számít sem. A PRINTEXPO-n megjelenő vállalatok igazán nincs okuk panaszra, hiszen a cégek mintegy felének naponta átlagosan 1–10, 34 százaléknak 11–20, míg a többieknek ennél is több kapcsolata sikerült szert tenniük. A szakkiallítások, így a PRINTEXPO létjogosultságát is mutatja, hogy a résztvevők túlnyomó többsége – mintegy 83 százaléka – a jövőben is meg kíván jelenni ezen a fórumon. A visszajáró kiállított nagy száma tervezhetővé teszi a szakkiallítás, ami garancia a magas színvonalra is.

A kiállítások másik lényeges jellemzője a közönség összetétele, hiszen ebből a hatékonyaságra is jól lehet következtetni. A felmérés szerint a PRINTEXPO látogatóinak mintegy 82 százaléka döntéshozói vagy tanácsadói pozíciókat tölt be cégénél, vállalatánál. Legnagyobb látogató – a résztvevők mintegy 32 százaléka – tulajdonosok, cégvezetők, ügyvezetők számban ki a kiállításra, de nagy számban – a közönség körülbelül 24 százaléka – jöttek központosítók is. A kiállítások színvonalát nem csak a látogatók, de a közönség véleménye is meghatározza. A PRINTEXPO szakkiallítás a gyártók a gyártók színvonalának értékeltek, amit jól bizonyít, hogy 91 százaléka tervezi, hogy ellátogat a következőre is.

Információ HUNGEXPO RT. PRINTEXPO Project tel.:263-6091, fax: 263-6092. Jelenkezési határidő május 15-e. (x)

IFABO BUDAPEST 1998

legalábbis az Egyesült Államokban – felismerte, hogy a vásárlókért folytatott kíméletlen harc legújabb, minden eddiginél hatékonyabb eszköze a Háló.

• Az ARECO SYSTEM Kft. standján számos újdonsággal találkozhatunk, például az SCO Unixware 7 operációs rendszerrel és a UnixWare cluster technológiával, ami nagy megbízhatóságu, úgynevezett fűrtözött rendszerek kialakítását teszi lehetővé. A vállalatok közötti kommunikációt segítik az Areco által kifejlesztett extranet alkalmazások, amelyek az egyedi igényeknek megfelelően, internetes alapon teremtenek kapcsolatot. A többszörös díjnyertes iCat katalógusszoftverre épített elektronikus kereskedelmi rendszer azoknak készült, akik a világháló valóban fontosnak tartják és marketingstratégiájuk előterébe helyezik. A standon megtalálhatók lesznek még a Compuware hálózatfelügyeleti termékei is, amelyek a hálózati erőforrások felügyeletén kívül az esetleges szűk keresztmetszetek, hibák felderítésében és javításában is sokat segíthetnek.

• Az ICON Számítástechnikai Kft. referenciái között több hazai nagyvállalati és pénzintézeti intranet, azaz belső kommunikációs rendszer szerepel, amelyek a meglévő eszközök illesztésével testre szabott, az adatok biztonságát garantáló informatikai környezetet biztosítanak, ami a vállalati szintű munkafolyamat- és dokumentumkezelő megoldások alapja. Az IFABO-n a vállalati informatika alapjairól – heterogén, UNIX és/vagy Windows NT alapú rendszerek – és ezek biztonságáról tájékozódhatnak a látogatók. Ezen kívül az elektronikus

üzletvitel iránt érdeklődők is sok érdekességet megtudhatnak az elektronikus kereskedelem, az intranet, a workflow és az archíválás mibenlétéről, lehetőségeiről.

• A MATÁVNet, Magyarország legnagyobb internetszolgáltatója néhány újdonsággal jelent meg a piacon, amelyekkel a hálózaton való munkát kívánja megkönnyíteni. Ezek egyike a nemrégiben bemutatott új szolgáltatás, az Alta Vizsla, ami a Digital által kifejlesztett Alta Vista magyar változata. Ez a magyar felhasználók számára is lehetővé teszi a Hálón való hatékony kutakodást, hiszen segítségével minden eddiginél pontosabb és frissebb információkhoz juthatunk, így eddig elérhetetlen, kis magyar galériákat, újonnan felkerült közérdekű információkat, vagy akár a szomszédasszonyunk honlapját is megkereshetjük rajta keresztül. A Főzelek névre keresztelt internetes szolgáltatásával a Matáv kifejezést a középiskolás réteget célozta meg, hogy elcsajátítható a helyes internethasználatot.

• A MÁV INFORMATIKAI Kft. az IFABO-n többek között Szállítványozási Információs Rendszerének új moduljával mutatkozik be, amivel az ügyfél – akár az autójában ülve is – real-time, azaz percre kész információkat kaphat szállítványának útjáról. A cég, Lotus Business Partnerként, Notes programmal kapcsolatos szolgáltatásokat is kínál, a megrendelő igényeinek megfelelően. Az ELVIRA elektronikus utastájékoztató program nevéhez hűen teljes körű menetrendi tájékoztatást nyújt az utazók számára. Ez a szoftver a tervek szerint több változatban is elkészül majd, attól függően, kik és hol használnák. Az „Office” változat főleg irodákban és otthon praktikus, míg a „Public”-hoz érintőképernyős közterületi terminálon lehet majd hozzáférni. Ezen kívül a hozzáférés lehetőségének

megkönnyítése érdekében interneten keresztül is lehetővéjük az ELVIRA-t, így megspórolhatjuk a MÁV túlszűfolt információi vonalaira történő felesleges és időt rabló várakozást.

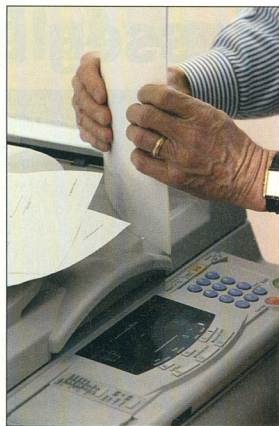
• A COMPUTER DIRECT katalógus-áruház forgalmának jelenleg mintegy 5-7 százalékát adják az interneten keresztül történő vásárlások, ahol mindig a legfrissebb katalógusból lehet csemegezni. Megrendelést egy weben megszokott adatlap kitöltésével lehet feladni, míg a fizetés és kiszállítás hagyományos módon történik.

• Az IBM az idei kiállításon az e-business megoldásait mutatja be. A jövőben egyre nagyobb szerepet kap az üzleti életben az internet, ami a vállalkozások számára forgalomnövekedést, nagyobb hatékonyságot biztosít. A cég standján az érdeklődők ízelítőt kaphatnak a világszerte IBM-közreműködéssel létrejött rendszerekről. Azt is megtudhatják, az e-business hogyan épült be az emberek mindennapjaiba, az élet legkülönbözőbb – értékesítés, vásárlás, oktatás, művelődés, szórakozás, szabadidő, utazás, termelés és termékfejlesztés, gazdálkodás – területein.

Gépesített irodák

Az álom irodagép olcsó, gyors, kényelmes és nem hibásodik meg. A cél adott, és mivel igen sokan igekezknek valóra váltani álmainkat, érdemes megnézni legújabb eredményeiket.

• A SAMSUNG ELECTRONICS MAGYAR Rt., a hazai irodák- és számítástechnikai piac meghatározó szereplője széles termékkínálattal jelenik meg az IFABO-n is. A telekommunikáció jövőbeni trendjeit felismerve, a cég hagyományos modelljén – G és G2 monitorcsalád, tv-másoló berendezések és kaputelefonok – mellett újdonságokkal is bemutatkozik. Ilyenek a világújdonságának számító WEB videotelefonok, a sajátos formavilágot képviselő TFT-LCD monitorok, az adatkommunikációs eszközök, illetve a különleges másolók. Ez utóbbiak a jövő irodagépeinek előfutárai, hiszen azzal, hogy egy

gépben belül kap helyet a fax, a szkennerek és a másoló funkció, hamarosan a munkahelyek praktikus munkaeszközei lehetnek. A kiállításon debütál a Samsung digitális, zsinór nélküli telefonja, a DECT, de a cég új, egy-, illetve kétnormás GSM készülékei szintén megtekinthetőek lesznek.

• Az R. A. TRADE Kft. által forgalmazott középkategóriájú nyomtatók szövegek, grafikák és fényképek nyomtatására egyaránt alkalmasak. Az EPSON Stylus Photo 700 nyomtató a saját fejlesztésű piezo, tintasugaras technológiának köszönhetően ár/teljesítmény arányát tekintve az elméletben a legjobb. A Style Photo 700 nyomtató elődeinél lényegesen jobb minőségben dolgozik – különösen jól érzékelhető ez grafikus és szöveges üzemmódban –, a felhasználók széles rétege számára elérhető áron.

• A PROCAMP HUNGARY Kft. a Műszertechnika divíziójaként olyan világmárkák hivatalos forgalmazója, mint a Canon vagy a Fujitsu. A már meglévő, percenként 10 lap nyomtatására képes gépek mellett a kiállításon bemutatkoznak az új 12 és 16 lap/perc sebességű nyomtatók, amelyek közül az utóbbiak igény szerint kétoldalas másolatok készítésére is képesek. Ezek a nagy teljesítményű lézernyomtatók alapján legalább 10 MB RAM-mal készülnek, míg a PrintPartner 16ADV hálózati nyomtatót 16 MB-os alappemóriával kínálják. Szintén bemutatásra kerülnek a speciális, nagy teljesítményű

Programozók!!!

Akartok külföldön vagy itthonról külföldre dolgozni?

Tudtok németül és /vagy angolul?

Keresünk SAP, Windows, UNIX, AS/400 vagy MVS programozókat
Computer Partner Kft. 309-0510 vagy bővebben a következő honlapon:
<http://ourworld.compuserve.com/homepages/compmpart>

szkennerek, amik akár 60–130 oldal/perc sebességgel is képesek dolgozni. Kifejezetten az IFABO-n jelentetik meg először az új M309DG, 80 oldal/perc sebességgel, A3 méretű duplex szkennert, ami igazi különlegességnek számít a piacon.

A merevlemez meghajtók közül kuriózumnak számítanak az audio- és videofelvetelek rögzítésére egyaránt alkalmas, gyors és nagy kapacitástú SCSI winchesterek. Kifejezetten adattárolásra ajánlja magnetooptikai lemezegységét a cég. Bankok és más pénzügyi cégek számára lehet hasznos az FDP20 pénzügyi dokumentumnyomató, amit igény szerint optikai karakterfelismerővel, mágnesskiválaszóval és íróval, valamint vonalkód-leolvasóval is megvásárolhatunk.

• A DIGIT SZÁMÍTÁS-TECHNIKA Kft. a CAD és más grafikai programokhoz ajánlja színes, tintasugaras nyomtatóit, digitalizáló-tábláit és szkennereit. Fő terméke, az amerikai ENCAD tintasugaras óriásnyomtató-családja az A1-es formátumtól a 152 cm-es nyomtatási szélességgel kapható. Különböző méretű, gyorsaságú, nyomtatási paraméterük alapján mindenki kiválaszhatja a számára legmegfelelőbb készüléket. Kifejezetten CAD-felhasználóknak készültek a CadJet2, a Cromax24 és a NovaJet4 nyomtatók, amik típusától független vonalas rajzokhoz és látványtervek elkészítéséhez egyaránt használhatók. Grafikai felhasználóknak – akik kis példányszámú nyomtatnak – a Cromax24 és a NovaJet4 lehet praktikus, míg nagyobb szériamunkákhoz a NovaJet Pro és a NovaJet Pro50 közül érdemes választani. Az utóbli mintegy 127 cm-es nyomtatási szélességgel dolgozik, festékterálya ennek megfelelően nagy, féltíteres. Kifejezetten nagy példányszámú munkákhoz, óriásplakátok készítéséhez praktikus a NovaJet PROe, ami 107, illetve 152 cm-es nyomtatási szélességgel, infraszárítójával – ez a nagy példányszám és méret miatt hasznos –, valamint automatikus médiafeltekerőjével minden igényt kielégít. A legújabb termék, az IFABO-n bemutatandó NovaJet PRO 600e már

600 dpi felbontásban nyomtat, ami rendkívüli élességet eredményez, ráadásul ezt más készülékekél körülbelül 7-szer gyorsabban.

• Az OKI cég elsőként alkalmazta oldalnyomtatóinál és normál papíros faxainál a LED technológiát, amivel olcsóbbá, kisebbé és megbízhatóbbá váltak készülékei. Szintén költségcsökkentést eredményez az OKI által kifejlesztett toner, ami a gömb alakú festékszemeseknek köszönhetően nemcsak szebb képet biztosít, a fényhengerrel is kíméli. Az OKI termékeinek értékesítése mellett háttérzolgáltatásai színvonalára is figyelmet fordít, ami a vállalat munkatársai részletesen tájékoztatják az érdeklődőket.

• Az AGFA magyarországi leányvállalata, a Bayer Hungaria Kft. az IFABO-val egy időben dobja piacra legújabb, kifejezetten PC-re kifejlesztett szkennert szoftverének, a Fotolook 3.0-nak magyar verzióját. Az AGFA elsősorban azoknak ajánlja termékét, akik ezzel a szkennerral számítógépi szolgáltatásait szeretnék tovább bővíteni. A magyar szoftver újdonság a hazai piacon, mert eddig ilyen, speciális magyar igényeknek is megfelelő szoftver még nem készült. Az AGFA a magyar piaci sajátosságoknak maximálisan igyekszik megfelelni, minden szkennerehez ad egy Recognita Standard magyar karakterfelismerő (OCR) szoftvert, ami tovább egyszerűsíti a munkát.

• Az OT FORTIN Kft. ORCHI Iratkezelés és Archiválás Rendszerrel íratok, bizonylatok, levelek, rajzok képeit és a hozzájuk kapcsolódó adatokat számítógépen tárolhatjuk. Így ezeket a legkülönbözőbb szempontok szerint rendezhetjük, csoportosíthatjuk.

• A DURACO, a német DURABLE gyár hazai képviselőjének kínálja irodatermékeit, melyek segítségével könnyedén nyomon követhetjük, áttekinthetjük adatainkat, azaz rendeltarthatunk irodánk háza táján. A DURACO mintegy 26-féle CD-tároló, 70-féle regiszter, 40-féle dosszié, léfűző és iratrendező ajánl, a standjára látogató rendező érdeklődőknél.

MINDEN KORBAN SZÜLETNEK NAGY ALKOTÁSOK

ORLANDO

Pentium 233 MHz, 32 MB RAM, PCI/ISA busz kialakítás, 480VX chipset, S3 Trio 64V+ video vezérlő, 15" digitális P&P monitor, akáti hangszóró, 24x CD, 2,1 GB HDD, 16 bit-es hangkártya, stereo rádió kártya, Windows 95 (magyar) operációs rendszer

PLATINUM

Pentium 233 MHz, 64 MB RAM, PCI/ISA busz kialakítás, 480VX chipset, ATI 3D RAGE II-DVD video vezérlő, 17" digitális P&P monitor, akáti hangszóró, 24x CD, 2,1 GB HDD, 16 bit-es hangkártya, stereo rádió kártya, Windows 95 (magyar) operációs rendszer

melyek a tartalom és a forma harmonikus ötvözetét nyújtják. A XX. század végének klasszikus művei a Platinum és az Orlando, a Packard Bell legújabb két modellje, melyek teljesítményükkel és megbízhatóságukkal is lenyűgöznek az emberek. Barátosság szolgáltatásaikkal, mindenki számára lehetővé teszik a legkorszerűbb kommunikációs eszközök egyszerű és könnyű használatát. A Platinum és az Orlando mellett klasszikusai jelenlenné, hiszen emberivé teszik a legfejlettebb technikát.

Amitkor Ön a Packard Bell mellett dönt, akkor biztos lehet abban, hogy olyan számítógépet választ, amely hosszú éveken át megbízható és barátságos segítőjé válik.

Packard Bell

Otthon a számítástechnikában

1149 Budapest, Bosnyák tér 5.

<http://www.packardbell.szivna.hu>

Vezerképviselet: SzivnaNet Kft.

Budapest InterPC networking Kft. (1) 261-2628 • IRODAVILÁG (1) 270-6325 • KERAVILL City (1) 465-1002 • MEDIA MARKET (1) 347-1650 • OFFICE DEPOT (1) 419-4151 • OMIKRON Szövetkezet (1) 313-7853 • PC Soft Kft. (1) 120-3442 • Skála Áruház (1) 185-2222 • Debrecen FÖNIXCOMP Kft. (52) 410-571 • Győr DIGITÁLTECHNIKA (90) 414-111 • Hódmezővásárhely DELFIN Computer Rt. (62) 246-810 • Kaposvár MIKROKAL Kft. (82) 420-513 • Kecskemét HC Fair Kft. (76) 482-186 • Miskolc dt. LAN (46) 412-368 • NET Rendszerház Kft. (46) 411-412 • Nagykanizsa HC Byte Kft. (93) 314-333 • Pécs COMPUTER-TECHNIKA Kft. (72) 450-207 • HC Pointer Kft. (72) 504-080 • Szekesfehervár UNICOMP Kft. (22) 322-446 • Szekesvárd KVANTUM Kft. (74) 419-511 • Szombathely FLAG Szekcio. Kft. (94) 322-134 • Törökbalint CORA (23) 515-583

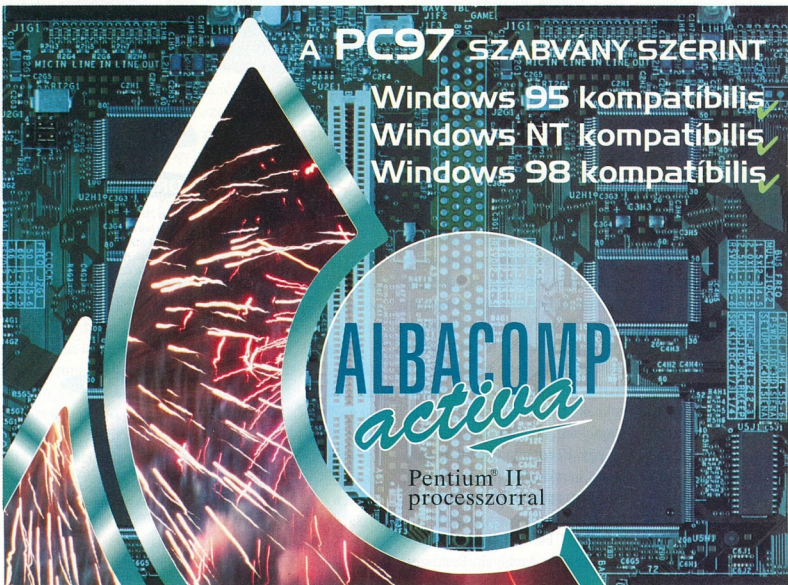
Hot line:
(1) 252-0545

37. A pavilon
210/A stand

ALBA COMP

Alpontos

s z á m í t ó g é p

Az Albacomp Activa számítógépcsalád különböző Intel processzorokat tartalmaz

Albacomp Rt.	Budapesti Kirendeltség
8000 Székesfehérvár	1139 Budapest
Hosszúsétátér 4-6.	Frangepán u. 8-10.
Tel.: (22) *315-414	Tel.: 329-1493
Fax: (22) 327-532	Tel./fax: 349-0152

S Z A K Ű Z L E T E K:

1065 Budapest Nagymező utca 25. Tel.: 311-8095 Tel./fax: 331-8108	1011 Budapest Fő utca 31. Tel.: 201-4409 Fax: 201-4322	3525 Miskolc Széchenyi u. 49. Tel.: (46) 354-266 Tel./fax: (46) 353-100
--	---	--

www.albacompu.hu

Japán császár

Véget ért a Nikon egyeduralma. A koránzatlan királyt egy másik japán cég, a Canon taszította le a trónról. Hosszan lehetne elemezni, minek köszönheti ezt a sikert a cég, de a nemzetközi sajtó két nagyon fontos momentumot emel ki: az egyik a forradalmian új élességállítási rendszer, a másik pedig a nagyon jó minőség. Mivel a minőség ma már alapkövetelmény, érdemes egy kicsit az élességállítási rendszerrel foglalkozni. Ez egyrészt a mérőrendszerből, másrészt magából a mechanikából áll.

A mérőrendszer különlegessége, hogy nemcsak a kép közepére képes élességet állítani. A keresőben kis téglalapok jelzik azokat a pontokat, ahol az automatika mérni képes. Ezeket kiválaszthatjuk kézi vezérléssel is, de az „E” jelzésű típusoknál elég csak rápillantanunk a kép megfelelő részére, és máris egy kis piros

felvillanás jelzi a mérőmező aktivizálódását. De ez csak a rendszer fele, a másik fele a Canon nagy újítása, hogy az élességet állító motort az objektívbe építették be.

Ennyit a különlegességekről, és most nézzük azt a kamerát, amelyet a Canon Magyarországra jövétáblól kipróbálhattunk. Ez tulajdonképpen egy szett, amely az EOS 50E vázából és egy 28–80 mm-es ultrasonic zoom objektívából áll. Ez az összeállítás a profiknak szánt EOS 1 és EOS 5 és a legsikeresebb amatőr gép, az EOS 500 közé esik, egy olyan félprofi masina, amelyet egyrészt az igényes amatőrök használnak, másrészt a profik is dolgoznak vele. A gép tudása is ennek megfelelő. A keresőben három szemmel aktiválható élességállító mező van, a pontos fénymérésről hatzónás mérőmező gondoskodik.

Néhány jól kitalált automatika könnyíti meg az egyszerű fényképezést. Aki nem akar semmivel sem törődni, az választhatja a teljes automatikát, ilyenkor még a villanófényt is automatikusan dolgozni kezd, ha kevés a fény. A programautomatika a sok százezer felvétel kiértékelése alapján kiszámított zárssebesség- és rekeszkombinációkat használja, de választhatjuk a maximális mélységélesség és a legrövidebb zárssebesség opciókat is.

Egy hónap alatt mintegy 50 tekeres filmet löttünk el, a legváltozatosabb körülmények között, és szinte hihetetlenül egyenletesen megvilágított képeket kaptunk.

20xZoom: félprofi minőség

Az újabb kameránál már nem ritkaság a 40-szeres vagy ennél is nagyobb zoom tartomány, vagyis az érték, hogy a legnagyobb gyújtótávolság hányszorosa a legkisebbnek. Ez az adat lényegében azt mondja meg, hogy az objektív látószöge miként változik. A legkisebb gyújtótávolságnál fér a legtöbb a képre, tehát ezt használjuk a belső, szobai felvételeknél, míg a nagy gyújtótávolságú állásban a távoli témákat hozhatjuk közel.

A nagy zoomtartományokkal csak az a baj, hogy ezeket általában elektronikus úton érik el, és ez a minőség rovására megy. Úgy érik el ugyanis a látószög nagyobb gyújtótávolságot – azaz kisebb látószöget –, hogy elektronikusan „kivágják” a kép egy részét és ezt transzfórmálják teljes képméretre. A Canon az UC-9H18 kameránál optikai úton éri el a húszszoros zoom tartományt. A minőséget azzal is fokozza, hogy a remegést is optikai úton szűri ki. Ehhez egy speciális prizmat használják, ami az úgynevezett „jiggert”, vagyis a függőleges vonalak remegését is megszünteti. Szabadon választható az a móvum is, amelyre élességet állít az automatika, így elkerülhető, hogy éppen a számunkra fontos részlet legyen éleetlen, csak azért, mert nem az van középpontban.

A KONICA digitális fényképezőgépeivel, filmszkennereivel, fotóminőséget nyújtó InkJet papírjával, digitális printereivel Ön már most beléphet a XXI. Század fotó világába!

Touching Your Heart
Konica

KONICA QM-100
digitális fényképezőgép
(LCD képernyő, 2x digitális zoom, több mint egy millió pixel felbontás!)

Ár: bruttó 180.000,- Ft

KONICA Q-Scan
filmszkennér (negatív, dia és APS film beolvasása, felbontás 1200 dpi)

Ár: bruttó 120.000,- Ft

Digitális fotótechnikai berendezések házi és profi felhasználásra. Ön most saját fotóalbumot, naplót, posztert készíthet, felüljuttathat régi fényképeit, egyéni képeslapokat küldhet barátainak. Szoftvereink és szakembereink mindebben segítenek!

KONICA Képviselet InterIroda Kft.

Tel.: (06)1 250-3266, Fax: (06)1 250-3272

e-mail: all@interiroda.hu

A MÁV Informatika Kft. szeretettel meghívja minden kedves jelenlegi és leendő partnerét az IFABO '98 Kiállításra május 5-9-ig.

Megtalál bennünket a Budapesti Nemzetközi Vásárterület A pavilon 111/c standján

SZIRINFÓ

A Szállításiirányítási Információs Rendszer új modula, amely révén az ügyfél szállítmányairól, saját vagy bérlet kocsijairól, azok mindenkor aktuális állapotáról időzónas információhoz juthat terminálján, ill. az Interneten keresztül.

Lotus Notes

Lotus Business Partnerként a Notes programmal kapcsolatos szolgáltatásainkat a megrendelő igényétől függően kétéle változatban hálózati szolgáltatást (Lotus Kózmű), illetve integrált irodai rendszert valósítunk meg.

MÁV INFORMATIKA

ELVIRA®
az intelligens menetrend
Egy korszerű elektronikus utastájékoztató program, amellyel teljeskörű menetrendi tájékoztatást nyújtunk az utazóközönségnek.

Társaságunk a MÁV Rt. Internet szolgáltatója
teljes körű INTERNET szolgáltatás

Közép- és nagyvállalatok részére, WEB-lap tervezés és tartalomszolgáltatás.

...és sok más a vállalatirányítási, Irodaautomatizálási rendszerek, alkalmazások területén.
Jajjón, lüssön és győzzön velünk!

MÁV Informatika Kereskedelmi, Szolgáltató és Tanácsadó Kft.
1012 Budapest, Krisztina krt. 37/a. 1253 Budapest, Pf.28.
Tel.: 457-9300, Fax: 457-9500 Ügyfélszolgálat: 457-9393
www.mavinformatika.hu e-mail: helpdesk@mavinformatika.hu

A hirdetés felmutatása ellenében **ajándék programmal** kedveskedünk azok részére, akik megismernek bennünket az IFABO-n látogatásukkal!

A kis tigris ereje

Szubjektív beszámoló a válság sújtotta Dél-Koreából

Dél-Korea nagyon fontos kereskedelmi partnerünk, de a kapcsolat kissé egyoldalú. A távol-keleti ország vállalatai eddig 150 milliárd dollárt ruháztak be Magyarországon, és a fejlesztéseket most, az ázsiai pénzügyi válság idején is folytatják. De meddig? Mi lesz a kis tigrissel? Házimacskává szelődülnek, vagy felveszik a harcot? Izgalmas kérdések, érdekes országok. Ezért, amikor a Samsung Magyar Rt. meghívott, hogy nézzem meg a koreai és a thaiföldi gyárait, rögtön igent mondtam. Az alábbi sorok Koreáról szólnak, Thaiföldről majd legközelebb...

Hosszú az út Koreáig. A Koear Boeing 777-ese majdnem tíz órát tölt a levegőben, van idő olvasni, beszélgetni. A gazdasági lapok – hazaiak és külföldiek egyaránt – bőven foglalkoznak a válsággal, és meglehetősen borúlátóan ítélik meg a kilátásokat. Úgy gondolják az elemzők, hogy az ázsiai országok gazdagsága aligha tud saját erőből kimászni a gödörből. Az eladósodottság olyan méreteket öltött, hogy több országban amennyit

törleszteni tudnak, az a kamatot sem fedezi. Ez alól szerencsés kivétel Korea, ahol az erős gazdaság legnagyobb vállalatai valószínűleg elviselik a terheket és túlélik a válságot. Ezek között sorolják fel a lapok vendég látómat is.

Ezzel természetesen egyetért Kárpáti Rudolf, a magyar Samsung kereskedelmi igazgatója is. Sőt, azt is elmondja, hogy a magyarországi leányvállalat egyre fontosabb bázisa a televízió-gyártásnak. Egy bővítés éppen most fejeződött be, ez többszörösére emelte a kapacitást. A jászfényszaru tv-gyár rövidesen a milliomosok klubjának tagja lesz, azaz évente több mint egymillió televízió kerül le a szalagokról. Többségüket külföldön, elsősorban Nyugat-Európában értékesítik. Most még csak kisméretű készülékeket gyártanak, de rövidesen indul a nagy képernyős, luxusgényeket is kiszolgáló típusok gyártása. A jövő biztosnak tűnik, mert Magyarországot nagyon fontos európai hídfőállásnak tekinti az óriásvállalat.

Ezt megerősítette a magyar leányvállalat elnöke, Kim Kwang Soo is. Szerinte Koreában „csak” pénzügyi, és nem termelési válság van, a céget ezért nem fenyegeti veszély. Persze a válságot megérezzük, hiszen a wont, a koreai valutát alaposan le kellett értékelni. Tavaly egy dollár még 844 wont ért, most 1300-at adnak érte. Persze, minden rosszban van valami jó is: a dráguló importot részben kompenzálja a gyengülő pénz miatt

olcsóbb, és így könnyebb export.

Az utcákon és az üzleteken nem látjuk a válság semmilyen jele. A boltok, vendéglők tömve vannak, még a drága helyek is. Az utcákon rengeteg az autó, szinte kizárólag hazai gyártmányok. A márkák ismerősek, de a típusok nem: itt inkább a nagyobb, 2-3 literes motorral gyártott, extrákkal bőven felszerelt változatok a kedveltek.

Gondok persze vannak, nem is kicsik. A munkanélküliség például csaknem megduplázódott, 3,5-ről 6,5 százalékra nőtt. Számunkra ez is nagyon jónak tűnik, de Koreában nem ehhez vannak szokva. Az állam is mindent megtesz, hogy felszívja a munkaerőt: óriási, közpénzekből finanszírozott út- és lakásépítkezések láthatók Szöul-szerte.

Régebben a Samsungnak is bőven jutott az állami pénzekből, mára a források jórészt elapadtak. Ez ellen úgy védekeznek, hogy tisztítják a portfóliót, azaz eladják a nem elég nyereséges ágazatokat. A másik módszer a menekülés előre. Ez annyit jelent, hogy növelik a kutatásra, fejlesztésre fordított összegeket, gyorsítják az új termékek bevezetését, és a minőség érdekében tovább szigorítják az ellenőrzést. Arra a kérdésre, hogy miért nem vonnak be külföldi, értelemszerűen multinacionális partnert, merev elutasítás a válasz: a Samsung koreai és az is marad. Ha segít-

Kim Kwang Soo, a Samsung Magyar Rt. elnöke optimistán látja a jövőt

nek, megköszönjük, de egyedül is mindent meg tudunk csinálni.

Ez valószínűleg igaz, legalábbis erről győzött meg a legnagyobb gyártelepen, Suwonban tett látogatás. Itt hatalmas, parkosított területen 19 ezren dolgoznak, közülük sokan a telep területén épült lakótelepen laknak. Suwonban színes tv-k, videomagnók, DVD lejátszók, hifi- és audióberendezések és mikrohullámú sütők készülnek, természetesen külön gyárepiletekben.

A Samsung a világ 5. legnagyobb tv-gyártója, a termelés legnagyobb része Suwonban folyik. Itt a szalagok műszakonkénti termelése 3200 db, vagyis kilenc másodpercenként készül el egy televízió. A tempó félelmetes, és bár a szerelés, beállítás jó részét automatizálták, szükség van emberi munkára is. Természetesen senki sem tudna ilyen ütemben végigdolgozni egy műszakot, ezért beiktatnak egy húszperces pihenőt és egy ebéd-szünetet is. A gyártás sebességére jellemző, hogy a gyakorlatilag teljesen automatizált alkatrészgyártás folyamatos, három műszaknyi termelését a szerelősorok egy műszakban „megeszik”.

Hasonló a helyzet a számítógép-monitorok gyártában is. Jelenleg a világpiac 17 százalékát

F-SECURE

IFABO A/211/b stand

Ragaskodjon a biztonsághoz!

DATA FELLOWS

F-SECURE

2F Szervezési Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.

1016 Budapest Hegyalja út 5.
Tel: 212-7141 http://www.2f.hu/

uralják, és ezzel piacvezetők. Érdekes, hogy a monitoroknak csak a kisebbik részén található Samsung logó, a többség egy-egy világszerte ismert gyártó nevét viseli. Büszkén mutatták, hogy az egymás melletti sorokon készülnek a Compaq, IBM, Digital és HP márkajelzésel ellátott monitorok. „Ez is a minőséget jelzi”, mondták, hiszen egy világcég nem adja a nevét olyan termékhez, amely rosszabb, mintha saját maga gyártotta volna.

Arra, hogy a minőség a legfontosabb, már régóta rájöttek. Óriási erőfeszítések árán elérték, hogy ma már a világ legjobbjával is felveszi a versenyt. Ennek igazolására elhívták az International Resources nevű független piackutató cég képviselőjét is, aki felmérések eredményeivel bizonyította az állítást. A számok szépek voltak, de a piackutató szavahi-tesztelését a jelen lévő magyarországi forgalmazók kétségbe vonták. Hivatkozott ugyanis egy körkörös végzett kutatásra is, csak éppen senki sem találkozó közülik soha a cég egyetlen emberével sem.

Ha a kutatóknak nem is, a saját szemeknek hinni kellett. Amellett, hogy a nagy márkák itt készítik a nevüket viselő termékeket, a minőség-ellenőrzési rendszer is meggyőző volt. Minden egyes alkatrészt lemérnek a beépítés előtt, utána ellenőrzik a részegységeket is, majd a végszerelés után tesztelik a készterméket is. Az automata mérések után szemrevé-

lezéssel fejeződik be a procedúra, itt az esetleges esztétikai hibákat, sérüléseket szűrik ki.

A látottak mindenkit arról győződnék meg, hogy a Samsungnál minden rendben van, bár a vezetők elismerik, hogy akadnak gondjaik, elég nagyok is. Az értékesítés folyamatosan csökken, még a helyi valutában mérve is, dollárban pedig még jobban. „Ez nem válság, csak intő jel”, mondják, és meg is magyarázzák, miért. Ők már elég nagyok és erősek, hogy akár több veszteséges évet is elviseljenek, de veszteségről szó sincs, csak a nyereség csökkent. Ez is rossz, de nem katasztrófa.

Ráadásul már azt is eltervezték, hogyan fognak túllépni ezen a perióduson. Lényegében úgy, hogy tovább folytatják a fejlesztéseket és javítják a minőséget, megbízhatóságot. De ez még nem elég, el is kell ismertetni magukat a világgal. „Hiába vagyunk gyakran jobbak, mint az elismert nagy márkák, ezt kevesen tudják rólunk”, jegyezte meg az egyik marketingvezető, majd folytatta: „De ha már ezt tudjuk, akkor kezünkben a megoldás is. Nem kell sok idő, és elismertségben is egy szinten leszünk a legnagyobbakkal.”

Lehet, hogy így lesz. Mindenesetre arra a megjegyzésre, hogy jót csinálni sem könnyű, de ezt elhittetni a világgal nagyon nehéz, csak mosolygott, ahogy a keletiek szoktak egy európai értelemkedésén.

Szöul, 1998. április

Lónyai László

A sportmarketing vagy hétköznapi nevén a szponzorálás függhet attól, hogy a támogató cég menedzsmentje szerelmes-e az adott sportágba, vagy valós üzleti megfontolások alapján szponzorálja azt. Am a vállalat üzletpolitikáját kell mégis inkább előtérbe helyezni – vallják a hazai és külföldi menedzser-szakemberek egyöntetűen. A márkanév hitele, a forgalom és így a profit függhet attól, hogy minőségi sportágat, egy-egy rendezvényt, vagy általában a tömegsportokat támogatja a cég.

– A szponzori tevékenységnek egyrészt a minőségi brand image megismertetését, népszerűbbé tételét kell szolgálnia, másrészt a cég eladásainak növelését – mondta egy hazai, sporttámogatásról szóló fórumon Facskó István, a Samsung Electronic Magyar Rt. igazgatója. – A világcégek pénztárcáját általában nehéz megnyitni. Ha a vállalat üzleti és stratégiai szempontjainak nem felel meg a sportrendezvény-szervező koncepciója, nincs elég néző, vagy a tehetséges sportolóról még senki sem hallott, biztos hogy egy fillért sem kapnak a vállalati költségvetésből. Amikor pedig leányvállalatot próbálnak támogatásért megnyerni, annak figyelembe kell vennie az anyavállalat marketingpolitikáját. Amikor például 2002-ben Korea Japánnal közösen futballvétel rendez, nyilvánvaló, hogy a teljesen koreai tulajdonú magyar Samsungnál sikeresen lobbyozhatnak a hazai labdarúgás képviselői.

A meggyőzés másik példája, amikor annak a sportágnak a rendezvényére meghívják a potenciálisnak vélt szponzorokat. Ez történt például akkor, amikor a Samsung anyavállalat tulajdonosa ellátogatott Magyarországra, s elvitték a Tropicex Kupára. Az elnök figyelmét nyilvánvalóan nem kerülte el a dugig telt Budapest Sportsarnok és a televíziós kamerák. A koreai vezető határozat, az atlétikai rendezvény pedig új nevet kapott: Samsung Kupa Atlétikai Gála.

A szponzorvadászok trükkjeinek és a Samsung marketinges fogásainak köszönhetően a vállalat évi több tízmillió forinttal támogatja a különböző sportrendezvények (Szombathelyi, Veszprémi Dobogóla, siófoki Lovasderby, Samsung Futófesztivál, Samsung Magyar Kupa) megrendezését.

G. M.

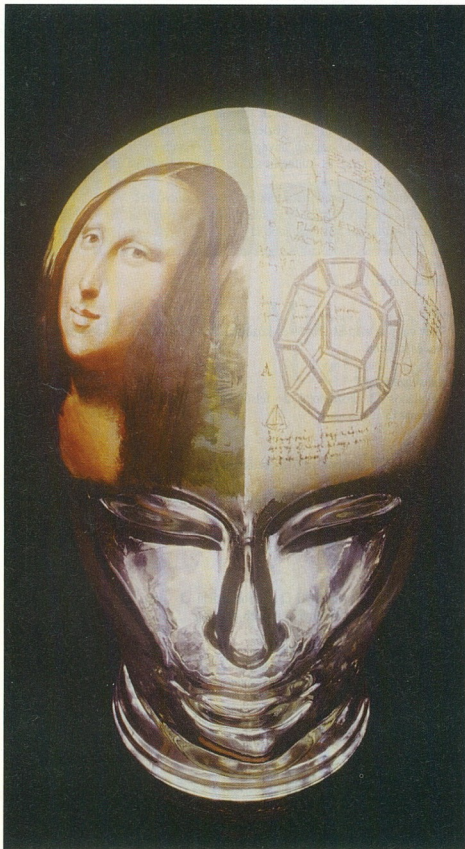
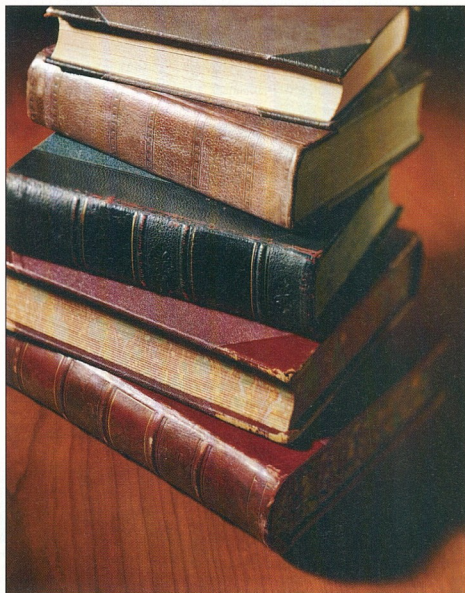

Virtuális könyvtár terve

Egylőre csak álom, de minden valószínűség szerint hamarosan valóság lesz az első magyar digitális könyvtár. A tervek grandiózusak, hiszen a Neumann Jánosról elnevezett, a tervek szerint 2000. augusztus 20-án átadandó intézményre már eddig is mintegy 1,5 milliárd forintot sikerült jóváhagyatnia Magyar Bálint kultuszminiszternek, az ötlet szülőatyjának.

A hazai viszonylatban valószínűleg virtuális fellegvárnak számító intézmény igazán patinás környezetben, a Magyar Nemzeti Galéria tőszomszédságában, a volt Honvéd Főparancsnokság kifejezetten e célra helyreállított épületében kap majd helyet.

A digitális könyvtár, köznevelési névén Neumann Ház, a tervek szerint a Széchényi Könyvtár mellett a könyvek másik legjelentősebb kulturális centrumává válhat. Az elképzelések ennek megfelelően nagy léptékűek, az alsó, idegenforgalmi célokra berendezett szinten tájékoztatói centrumot, szuvenírzületeket, internet-kávéházat találhatnak az ide látogatók, sőt egy multimédiás kivetítő segítségével Magyarország nevezetességeivel is megismerkedhetnek. Maga a könyvtár a felső szinteken kap majd helyet, ahol várhatóan mintegy 300 számítógépen kutakodhatnak a tagok, mégpedig ingyen. A legfelsőbb szint a multi-

médiás művészeti alkotásoknak ad majd helyet.

Ha mindez valóban megvalósul, akkor az internetre kapcsolt háztartások számát illetően egyre inkább lemaradó Magyarország egy lépéssel közelebb kerülhet a jövő évezred információs társadalmához. A feltételes mód egyáltalán nem indokolatlan, hiszen fennáll a veszély, hogy intellektuális szórakozóhelyé, vagy – ami talán még ennél is elkésze-
rítőbb volna – kirakatintézménnyé válik a könyvtár. Azt, hogy mindkettő reális lehetőség, a Bulineten látottak is jól példázák: a hivatalos ceremónia végzetével az ifjúság azonnal rávette magát a számítógépekre, hogy az otthon már unalomig nyüstölt, kaszabolós Doom játékot a barátokkal hálózaton is játszassa. Mások, például a könyvtárosok, egylőre szintén bizonytalanok, hogy valóban digitális könyvtár, nemzeti kulturális érték születik-e?

A könyvtár talán legfontosabb jövőbeli feladata a nemzeti kulturális örökség digitális archiválása és közkincsé tétele. Az ar-

chiváló anyag mennyisége miatt fontossági sorrendet kell felállítani, és eldönteni, hogy mi, mikor, milyen formában legyen rögzítve. Ezt a munkát szakértői csoport fogja elvégezni. Azzal, hogy kulturális kincseink digitalizált formában felkerülnek az internetre, az egész világon elérhetővé válnak, így reprezentálva Magyarországot kulturális életét.

Az intézmény ezen kívül feladatául kapja még a hazai, internetre felviitt dokumentumok kezelését, és a valamilyen szempontból értékes kiadványok megőrzését az utókor számára. Ez azonban hatalmas munkát jelent, hiszen az internetes állomány állandó bővülése miatt a könyvtár katalógusz folyamatosan frissíteni, fejleszteni kell.

A tervek és elképzelések felvázolása után néhány szót mind ezek pénzügyi és technikai hátteréről is. A szervezők a másfél milliárd forintos állami támogatás mellett szponzori pénzekre is számítanak, hiszen az internet szörfősei a statisztikák szerint a potenciális vásárlók.

Fülöp Norbert

Kedves Olvasónk!

Valószínűleg nem lepi meg, ha azt állítjuk: a Computer Technika szerkesztősége olyan lapot szeretne készíteni, amit szívesen vesz a kezébe és érdeklődéssel olvas. Mégis minden igyekeztünk hiábavaló volna, ha nem kapnánk megfelelő visszajelzéseket az olvasói igényekről. Ezért arra kérjük, szakítson néhány percet a kedvünkért, és töltsé ki az alábbi kérdőívet, hogy hitelesebb képet kaphassunk arról, kiknek is csináljuk az újságját, mivel járhatnánk a kedvükben, és hogyan tehetnénk színvonalasabbá lapunkat.

Azok között, akik a kitöltött kérdőívet az IFABO ideje alatt bedobják a „B” pavilon 7/b, azaz a Computer Technika standjánál elhelyezett gyűjtőládába vagy május 20-ig visszaküldik szerkesztőségünk címére (PersonArt Kft. 1141 Budapest, Komocsy u. 5-7.) ajándékosmagokat sorsolunk ki.

Hol olvassa általában a Computer Technikát?
otthon munkahelyen

Mikor olvassa általában a Computer Technikát?
hétköznap munkaidőben munka után utazás közben este
hétvégén napközben este

Mennyi időt tölt összesen a Computer Technika egy számának olvasásával?
fél óránál kevesebbet fél-egy órát 1-2 órát 2 órától többet

Átlagosan hány személy olvassa az Ön Computer Technika példányát otthon illetve a munkahelyén? (Önnel együtt)

otthon
1 személy 2-3 személy 4-5 személy 6 és több személy
munkahelyén
1 személy 2-3 személy 4-5 személy 6 és több személy

Ön milyen gyakran olvassa a lapot?
hetente 2-3 hetente havonta ritkábban

Mennyit olvas el a lap cikkeiből?
a többségét a felét a felénél kevesebbet csak átfutja az újságot

Mi a véleménye a lapban megjelenő szöveg és kép (grafika ill. foto) arányáról?
több képet szeretne több szöveget szeretne megfelelőnek tartja

Mennyire illeken az alábbi állítások a Computer Technikára?
Véleményét 1-től 5-ig terjedő skálán osztályozhatja, ahol értelem szerűen 1: egyáltalán nem illik az újságra, 5: teljes mértékben illik az újságra

áttekinthető
érthető
kezelhető, könnyen olvasható

Az alábbiak mennyire motiválják a lap olvasására:
1: egyáltalán nem motivál 5: nagymértékben motivál

tájékoztató az informatika változásairól
friss, időszéri híreket ad az informatikai üzletről
szakcikkeket közöl
nemzetközi kitekintést ad
jó kézbe venni
olyan információt ad, amelyet máshonnan nem kapok meg
érdekelnek a hirdetések
1 2 3 4 5

Meg szokta-e nézni a lapban megjelenő hirdetéseket?
igen, rendszeresen csak akkor, ha valamilyen terve van nem

Milyen témájú hirdetések érdeklí Önt elsősorban a lapban?
termékek szolgáltatások internet telekommunikáció oktatás
számítástechnika egyéb, éspedig:.....

Van-e kedvenc rovata?
van éspedig:..... nincs

Milyen rovatokat, illetve témákat olvasna szívesen a lapban?

Milyen sajtótermékeket olvas rendszeresen?

Mely árukat tervezi beszerezni Ön és vállalata, mely szolgáltatásokat tervezi igénybe venni vállalata?

számítógép/PC nyomtató szoftver értékpapír autó fénymásoló fax mobil telefon irodabátort adótanácsadás könyvvitel, számvitel banki, pénzügyi szolg. jogi szolg. reklám vezetőképzés ingatlanügynöki szolg. áru- vagy személyszállítás utazás internet intranet hálózat egyéb, éspedig:.....

Milyen árukat bírtokol személyesen?

számítógép/PC nyomtató szoftver értékpapír telefon mobil telefon telefax internet

Milyen árukat tervez beszerezni személyes célra?

számítógép/PC nyomtató szoftver értékpapír autó telefon mobil telefon telefax internet

Van-e Önnek vagy cégének számítógépes banki kapcsolata?

van nincs, de tervezem nincs, nem is tervezem

Van-e Önnek hitelkártyája, illetve tervez-e beszerezését?

van nincs, de tervezem nincs, nem is tervezem

Az alábbi munkaterületek közül mi tartozik az Ön közvetlen munkájához?
stratégiai tervezés jogi munka iradautomatizálás informatika értékesítés marketing adatfeldolgozás beszerzés menedzseri munka, vezetés termelés személyzeti munka kutatás, fejlesztés oktatás, kult. tev. hirdetés, kommunikáció értékpapírok, befektetés egészségügy mérnöki munka könyvelés, számvitel szállítás ellenőrzés, kontroll tanácsadás finanszírozás ügyvitelszervezés egyéb, éspedig:.....

Mely területen működik az Ön vállalata?

kitermelőipar és energiaszektor feldolgozóipar építőipar informatika kereskedelem közlekedés/posta/távkezelés mező-, erdő- vagy vízgazdálkodás egyéb anyagi tev. személyi és gazdasági szolg. egészségügyi, szoc. és kulturális szolg. közigazgatási és egyéb szolg.

Hány alkalmazottat foglalkoztatnak az Ön munkahelyén?

20 főnél kevesebbet 20-49 fő között 50-99 között 100-249 között 250-500 között 500 főnél több

Neme?
férfi nő

Kora?
30 év vagy az alatt 30-39 év között 40-49 között 50-59 között 60 éves és idősebb

Iskolai végzettsége?
8 általános középiskola felsőfokú posztgraduális két- vagy több diplomás

Beosztása?
felső vezető középvezető beosztott

Amennyiben vezetői beosztásban van, hány személy tartozik az Ön irányítása alá?

20 főnél kevesebb 20-49 fő között 50-99 között 100-249 között 250-500 között 500 főnél több

Szakképzettsége?
közgazdasági műszaki informatikai jogi társadalomtudományi természettudományi egyéb, éspedig:.....

Mennyi a havi bruttó jövedelme?

50 ezer Ft alatt 50-75 ezer Ft között 75-100 ezer Ft között 100-150 ezer Ft között 150-200 ezer Ft között 200 ezer Ft felett

Név: .....

Értesítési cím: .....

Nagy megoldások egy kis bolygónak

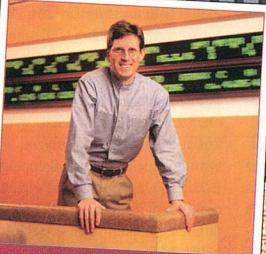
GALERIES LAFAYETTE
Sebastien Cich

A DB2 Univerzális Adatbázis teszi lehetővé Mr. Cich számára, hogy lehetséges ügyfeleinek bemutatassa az összes bútorot az összes lehetséges szövegválciónál, és pontos szállítási határidővel adhasson ajánlatot – mindezt a DB2 szálított és nagykereskedelmi adatbázisokkal való összekapcsolással.

ELEKTRA
Gustavo Vega Vazquez

Az MQSeries üzenet-sorbaállító rendszer segíti a több, mint 500 kirendeltséggel rendelkező Mexikó város központi Elektra Truck minden egyes eladását – hatékonyan hasznosítva a műholdas kommunikációt.

CHARLES SCHWAB
Gregg McNamee

Komoly ügyfeleinek személyre szabott pénzügyi alkalmazásokat fejlesztenek, majd írnem olyan gyorsan, mint ahogyan a Schwab cég programozói a Visual Age® for Java előre gyártott elemeivel „összedobnak” valamit.

DOMINO'S PIZZA
David Melton

Az olyan franchise tulajdonosoknak, mint például Mr. Melton, nem szükséges ismernie a HTML nyelvet Lotus/Domino alapú intranetük használatához. Segítségével megoszthatják egymás között ötleteiket, és egységessé csapatkínt küzdhetnek a Píza-háborókban.

Platform a Microsofttól. Üzleti eredmények az IBM-től.

Természetesen nem mi vagyunk az egyetlenek, akik használhatóvá teszik a Windows® NT-t. A mi legfőbb erősségünk az, hogy kifizetődővé tesszük. Szoftvermoduljainkban minden megvan, ami ahhoz kell, hogy megalkossák, telepítsék és felügyeljék azokat az új alkalmazásokat, melyekre szüksége lesz az üzleti életben. A háttérfunkciók problémamentesen kapcsolódhatnak az öröklött rendszerekhez, kihasználva az asztali gépekre telepített eszközöket.

Valamennyi Windows® NT alapú IBM szoftverrel elérhető az internet és lehetővé válik a jövő nagy ígéréte: az e-business (elektronikus üzleti tevékenység).

Így fontos alkalmazásait bármikor kiterjesztheti a felhasználók, szállítók, vásárlók részére anélkül, hogy bármelyikük platformja útban lenne.

A teljes leírásért és az ingyenes próba kódért keresse fel a www.software.ibm.com/nt_honlapunkat.

e-business™

Lesznek-e számítógép-temetők?

E kérdés ma még igazán senkit sem izgat

Mit tegyünk a leselejtezett számítógépekkel? – ez a probléma ma még nem igazán izgatja a számítógépekkel rendelkező cégeket és magánaszemélyeket, hiszen a működő gépek jelentős része korszerűnek mondható, illetve viszonylag könnyedén korszerűsíthető. Ugyanakkor az újabb és újabb programok és operációs rendszerek telepítése a korábbinál nagyobb teljesítményű, több funkció ellátására is alkalmas gépek beszerzését feltételezi. A Windows 95 program kellően gyors futásához már nem alkalmas a 386-os gép, s vélhetően a hamarosan bemutatandó Windows 98 sem arról lesz híres, hogy a kisgépekre különösebb erőfeszítés nélkül telepíthető. Az eszközök cseréje egyúttal az elektronikai hulladékok mennyiségének tetemes növekedésével jár majd. Körképünkben kiderül, ma még sem a gyártók, sem a szakhatóságok nem tudják, miként lehetne a leghatékonyabban újrahasznosítani a százezredig egyik legfontosabb innovációjának elhasznált példányait.

A számítógépek bizonyos elemei, így például a monitorok akár egy évtizeden keresztül is

kiszolgálják használokat. Elévülésük után azonban a monitorokat nem lehet a fejlettebb technikai színvonalhoz alakítani, hiszen a képernyőkön alig található modernre cserélhető elemet. A klaviatúrának a gyakorlatilag hasonló a helyzet. A számítógépek tulajdonképpeni lelke, az alapgép számos eleme cserélhető, s így az eszköz élettartama évekkal meghosszabbítható. Alaplapcserével, különböző kártyák – modem, fax, hang – beillesztésével a gépek teljesítménye, illetve egyéb tulajdonságai megnövelhetők. A memóriachipek szintén beépíthetők a korszerűbb gépekbe, de a vezérlőchíp, mint a leggyorsabban elévülő elem ismételt felhasználása gyakorlatilag kizárható. Ezt ki kell dobni. A fejlesztők pedig akarva-akaratlan gyorsítják az eszközök cseréjét. Sokan a mellett kardoskodnak, hogy újrahasznosítható gépek kerüljenek a piacra, ez az elképzelés azonban nem nyert széles körű támogatásra.

A számítógépek műanyag és fém alkatrészeinek szétválasztása napjainkban nem megoldott. Egy példa: a 150–200 lábú alkatrészek gyártásakor először ra-

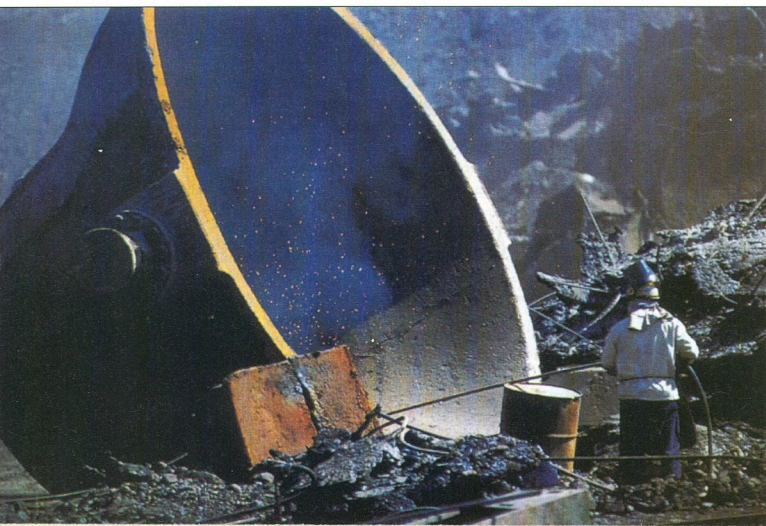

gasztó kerül a nyáklemezre, majd lézeres irányítással ráhelyezik a chipet, végül az infrakamencébe kerül az egység. Ezt a rendszert úgy megbontani, hogy abból gazdaságosan visszanyerjenek elemeket, szinte elképzelhetetlen. Számítások igazolják, hogy egy új alaplap előállítása sokkal olcsóbb, mintha régiekből kellene összeállítani egy újat. A fejlett országokban a válogatott fémrészeket beolvastják, a műanyagelemeket újradarálják, amelyek többsége az égetőművek kemencéibe kerül. Jobb esetben nálunk is ez lehet a sorsa a számítástechnikai feleslegnek. Remélhetően kevés he-

lyen található olyan hulladéktelepet, mint amilyenre tavaly tavasszal bukkantak Érd és Sósút között a környezetvédők. Ott közel négyszáz négyzetméteres területen több réteg vastagságban halmozódott a számítógép-részegység.

A hazai számítástechnikai piac szereplőinek többsége nem tervezi, hogy az új gépek vásárlásakor a régi gépek leadására valamilyen minimális összeg beszállásával szerkenének a vásárlókat. Az egyik legnagyobb hazai számítástechnikai vállalat, a Samsung környezetvédelmi politikájának célja, hogy a csomagolás környezetbarát anyagokból készüljön, a műanyagok pedig gyorsan elbomoljanak, illetve, hogy a gépek minél kisebb energiát használjanak működés közben – felelte kérdésünkre Kovács Ambrus, a Samsung munkatársa. Az utólagos hasznosítás egyik útjaként a cég a számítástechnikai ismereteket oktató szakközépiskolák számára elavult, olykor működésképtelen eszközöket ad át, amelyeken az elemek beépítése, cseréje kiválóan gyakorolható.

Keszthelyi Lászlónak, a Becker-Pannónia Környezetvédelmi Szolgáltató és Hulladékfeldolgozó Kft. ügyvezetőjének tudomása szerint Magyarországon nagy szeriában még senki nem foglalkozik a számítógépek szétzerelésével, az alkatrészek el-

adásával. Egyébként sincs kereslet a szétszedett elemek iránt. A hazai cég német anyavállalatánál azonban már mindennapos gyakorlat, hogy elemekre bontják az elhasznált gépeket. A fémeket beolvastják, a panelokat – mivel olyan anyagokat is tartalmaznak, amelyek veszélyes hulladéknak minősülnek – veszélyes hulladékként kezelik. Németországban a hazai termékdíj-rendszerhez hasonlóan a feldolgozók kivágyi támogatást kapnak a minél nagyobb hányadú újrahasznosításra. Keszthelyi László tapasztalata szerint a hazai hulladéklerakókban szerencsére még nem jelentek meg nagy mennyiségben a megunt számítógépegységek, ma még sokan megtartják gépeiket – házi barkácsolásra kiválóan alkalmas a néhány évvel korábban még csúcstechnológiát jelentő berendezés. Más irányú hasznosítás, hogy kisebb vállalkozások potom pénzért felvásárolják a gépeket, majd csekély felárral továbbadják azokat a szerényebb lehetőségekkel is megelégedőknek. A szakember jóslata, hogy amennyiben nem épül ki az elektronikai eszközök újrahasznosítását végző háttérpar, akkor előbb-utóbb a gépek ellepik a hulladéklerakókat.

A környezetvédelmi minisztérium az elektronikai hulladékokat potenciálisan veszélyes hulladékként szerepeltette a hulladékokat besoroló egyik 1996-ban született kormányrendeletben, amiből azonban nem következik, hogy a háztartásban keletkező elektronikai eszköz egyértelműen veszélyes hulladéknak minősül – tájékoztatta lapunkat Hornyák Margit, a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium osztályvezetője. A gépek egyes részei – monitoroknál a képcsövek, nyomtatóknál a festékpátron – mindenképpen veszélyes hulladéknak tekintendő, a zöme azonban nem. Természetesen a környezetvédelem érdeke azt diktálja, hogy az elektronikai hulladékok hasznosítható elemeit újra feldolgozzák. Ennek egyik feltétele a megfelelő jogszabályok megalkotása. Erre a területre a hamarosan a parlament elő kerülő hulladék

gazdálkodási törvény lesz a legmagasabb szintű szabályozó, amit alacsonyabb szintű rendelkezésekkel kell aprópréznre váltani.

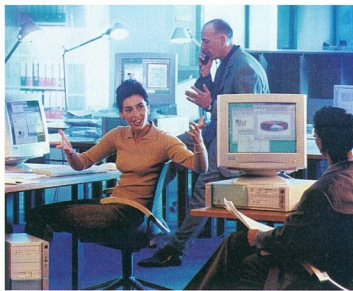
A környezetvédelmi minisztérium szakértője szerint is meg kell oldani az elektronikai hulladékok biztonságos feldolgozását. A legnagyobb gond, hogy ma még nem létezik az a begyűjtő és hasznosító kapacitás, amely a hulladékok kezelését felvállalhatná. A környezetvé-

delmi minisztérium tervei között szerepel, hogy az elektronikai hulladékok újrahasznosítását segítő pénzt a ma már több termék esetében létező termékdíj bevezetésével teremtenék elő. A gyártótól, illetve az első forgalomba hozótól befolyó termékdíj jelentené a későbbi hulladék feldolgozását segítő pénzügyi forrás alapját. A termékdíj bevezetése nem túl távoli cél, ám addig még számos akadályt kell legyőzni. Az ipar, illetve a valódi

befizető, a lakosság ugyanis azt szeretné, hogy a termékdíjakból valóban feldolgozzák a hulladékokat. Sajnos a rendszer csak évek alatt építhető ki, így a pénz befizetésétől a hulladék megfelelő kezelését garantáló hálózat kiépítéséig, pontosabban működéséig hosszú idő is eltelik – változ fel egy többéves folyamatot a szakminisztérium osztályvezetője.

Ötvös Zoltán

SIEMENS NIXDORF

Számítástechnika...

A Siemens Nixdorf a felhasználó központú számítástechnika magyarországi főszereplője. A Sulinet programban vállalt vezető szerepünk és sikerünk egyben PC és szerver gépcsaládunk minőségét, szolgáltatásaink színvonalát bizonyítja. Kulcsrakész megoldásaink jelen vagyunk a közigazgatási, ipari, távközlési és közszolgáltatói területeken.

...ahol...

A Siemens Nixdorf a banki alkalmazások területén is otthon van. Bankautomatáink a mai technikai színvonal legmagasabb fokán állnak. Termékeink minőségét olyan ügyfelek elégedettsége garantálja, mint a Bank Austria CREDITANSTALT Rt., a HYPO-BANK, vagy a CIB Bank. Egyre közkedveltebbek megoldásaink az elektronikus kereskedelem, a home-banking és az automata tájékoztató rendszere területén.

...a felhasználó számít.

Magyarországon a Siemens Nixdorf évek óta tevékenykedik a kiskereskedelmi szférában. „Katicabogaraink”, a BEETLE típusú kassza-rendszerek segítik olyan neves üzletet munkáját, mint a Penny Market, a Media Markt, vagy a Herlitz Hungária.

Ha kérdése van, megadjuk a választ, ha problémája merül fel, megoldjuk azt is. Teljeskörű szerviz- és tanácsadói szolgáltatásunkkal a vásárlás után is Ön mellett maradunk.

Siemens Nixdorf: User Centered Computing

Magyarországi képviselet: Siemens Rt. Siemens Nixdorf ágazat, 1036 Budapest, Lajos u. 103., tel: 457 - 2100

Kína: milyen nyelven írjunk komputerül?

Öt évvel ezelőtt Kínában még a legnagyobb ritkaságnak számított személyi számítógépen dolgozni. Ma, köszönhetően az ázsiai óriás ország, a föld legnépesebb nemzete hallatlanul dinamikus fejlődésének, Kínában a becslések szerint több mint kétfélmillió PC működik. Igaz, döntő többségük még vállalatioknál, intézményeknél, a párt- és a kormányapparátusban dolgozik, de a kínai nagy komputergyártók már szemet vetettek a házi, otthoni PC-használók ma még elhanyagolhatóan kicsi, de távolokban sokmillióra növekvő táborára. A viszonylagos lemaradás oka: Kína, az elmúlt két évtizedben meglett, imponáló útja ellenére még a világ legszegényebb államai közé tartozik, tavaly az egy főre jutó hazai össztermék (GDP) valamivel a hétszáz dollár fölé emelkedett. (Összehasonlításképpen: Magyarország ez a szám megközelíti az ötezer dollárt.) Így az átlagkínai számára a PC még megfizethetetlenül drága.

A híresztelésekkel ellentétben Kínában nem sokkal olcsóbbak a személyi számítógépek, mint mondjuk Magyarországon, így egy átlagteljesítményű, de már Pentiummal működő gép ezer, ezerkétszáz dollárba kerül a pekingi „Szilikon völgyben”, a Csungkuancsun utca sok ezer kisebb-nagyobb komputerüzlete valamelyikében. Pekingben az át-

lagfizetés havi száz dollár, tehát egy átlagemberek majd' egyévi bruttó keresetét kell feláldoznia, ha egy „no name”, nem márkás PC-hez akar jutni.

Ezzel együtt a kínai PC-piac roppant ütemben fejlődik, az újdonságok némelykor sokkal hamarabb megjelennek a Csungkuancsun utcában, mint mondjuk New York valamelyik szakküzlétében. Április végén Pekingben a Federal nevű szoftvercég (Kína legnagyobb szoftverárúsító specializált üzlethálózata) a legnagyobb forgalmat a Win 98 kínai nyelvű változatából bonyolította le. (Hivatatosan még az angol Win 98 sem jelent meg...)

A speciálisan irroidi célokra kifejlesztett szoftverek piacán ma az ötfogásos kínai írásjelserkesztő a sztár. Hogy mitől ötfogásos? Mert a némelykor mérhetetlenül bonyolult, kesze-kusza, kacskaringós vonalak tömkelegéből összeálló kínai írásjeleket leg-többjüket öt komputerbillentyű bizonyos kombinációjú egymás után, vagy együttes lenyomásával hozza létre. A feladat roppant bonyolult, mert a kínai köznyelv legalább ötezer, egymástól eltérő írásjelet használ. A kínai számítógépeken a képernyő beosztása, a sorok is nagyobbak az európai (latin vagy cirill betűs) írásmin-tákhöz képest, nagyobb fontokat, betűméreteket is alkalmaznak, hogy a részletekben gazdag kínai

szavak, hieroglifák jól olvashatók legyenek.

A másik módszer még elterjedtebb. Ez a pinjinen alapul. A Kínai Népköztársaságnak az ötvenes években megteremtették a nyelv latin betűs átírási módját, a pinjint (gyakorlatilag a latin betűs kínai nyelvet). Na már most, a PC-n dolgozó felül, egy kis ablakba beírja a kínai kínai írásjel pinjint, azaz latin betűs változatát. Ezután a gép alap, vagy színtes sorban kiírja azt a négy kínai hieroglifát, amely megfelel a pinjint szónak. A gép kezelője ezután a négyből kiválasztja a megfelelőt, „enter” és a kívánt kínai szó máris ott sorakozik a képernyő közepén, a kínai szövegsorokban. Azért négy variáns ad ki, mert minden kínai szónak, a hangsúlytól függően, négy jelentése van. Azaz a pinjint kínai nyelven leírt egyetlen szónak négy, egymástól teljesen eltérő jelentése is hieroglifafomájában van. Ez az első hallásra meglehetősen bonyolult rendszer gyakorlati kínai befűrés kezé alatt igen gyorsan működik, már csak azért is, mert sok szónak, fogalomnak egyetlen kínai írásjel felel meg. A másik, az ötfogásos módszer – ami, igaz, sokkal nehezebb, mint a pinjint-átírás – még gyorsabb. Az ezzel a metódussal dolgozó kínai befűrés, ha elég gyakorolt, felveszi a versenyt sebességben egy, ugyanazt a szöveget európai nyelven befűróval.

Kínában ma nagy vita dúl, milyen irányba fejlesszék az informatikai korban a sajátos kínai komputer-szoftver alapokat? Összefoglalásnak-e a kínai (hieroglifa) írásjelekre, avagy használják inkább a latin betűs színtes mával jól megférő pinjint? A vita, mondani sem kell, nemcsak, sőt nem elsősorban számítástechnikai-informatikai jellegű, hanem politikai. Kínában, ahol mindent „kínai módon” (a világ többi részétől eltérően) igyekeznek csinálni, szentségtörés lenne „idegen”, latin betűs írást használni. Legyen szó csak a mindennapi élet egyik apró szételőtéről, az informatikáról. Koreában, Japánban hasonló gondokkal küszködnek, mindkét nyelvet a kínaihoz hasonlóan hieroglifából áll (a japán szavak legalább egyharmadát a kínaiak is megértik, legalábbis ha leírva látják), de a kínainál egyszerűbbek, kevesebb írásjelet használnak. A legjobb helyzetben ilyen szempontból a vietnamiak vannak, akik egészen századunk első harmadától párhuzamosan használták a kínai alapuló hieroglifaírásukat, továbbá egy francia szerzeset által kidolgozott latinizált írásukat. A vietnamiak később hivatalosan is a latin betűs nyelvválariáns mellett döntöttek.

Nem is fáj annyit a fejük, ha szoftvereket kell választaniuk...

Peking, 1998. április

Dunai Péter

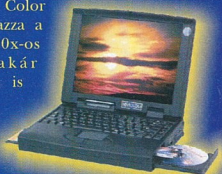
PORTOCOM-6100

Most **361 500 Ft-ért** Oné lehet egy Portocom 6100-as notebook, ami a következőket tudja:

12,1"-os TFT kijelző True Color színekkel. Egyszerre tartalmazza a floppy meghajtót és a 20x-os CD ROM-ot. Gépét akár 233 MMX-es processzorral is kérheti, minden 6100-ashoz hardtáskája tartozik.

Alapkiegítés: 166 MMX CPU, 2,1 GB HDD, 16 MB RAM.

Keressen minket az **IFABO A pavilon 107/C standján** (május 5-9.)

PORTOCOM IKT: 1115 Budapest XI. ker., Ballagi Mór utca 14.
Tel.: 203-9269, 203-9276, 203-9277, 206-5578, 206-5579
Fax: 203-9275
Faxtár: (23) 504-804 (1) 20237-es kód
Drótposta: portocom@mail.datanet.hu
http://www.portocom.hu

MULTIMÉDIA KIEGÉSZÍTŐK, GSM TELEFONTARTOZÉKOK A 75 ÉVES HAMA KÍNÁLATÁBÓL

- aktív és passzív hangszórók
- komputeres fejhallgatók
- CD ROM archiválók

- kihangosító a biztonságos közlekedés érdekében
- szivargyújtó kábelék
- telefontáskák széles választéka
- telefontartók, univerzális, beszerelőségységék

hama

**ÜNNEPELJÜNK
EGYÜTT!**

Az olyan IBM e-business megoldások, mint pl. a Net.Commerce, már ma is milliók forgalmát hoz olyan cégeknek mint a Yamaha, az LL Bean, vagy a Japan Airlines.

TÉNY

Már ma több mint 55 millió ember használja nap mint nap az Internetet. Három éven belül ez a szám előre láthatóan 175 millióra bővül.

(Forrás:IDC/Link)

Az Ön üzlete mekkorára bővíül addigra?

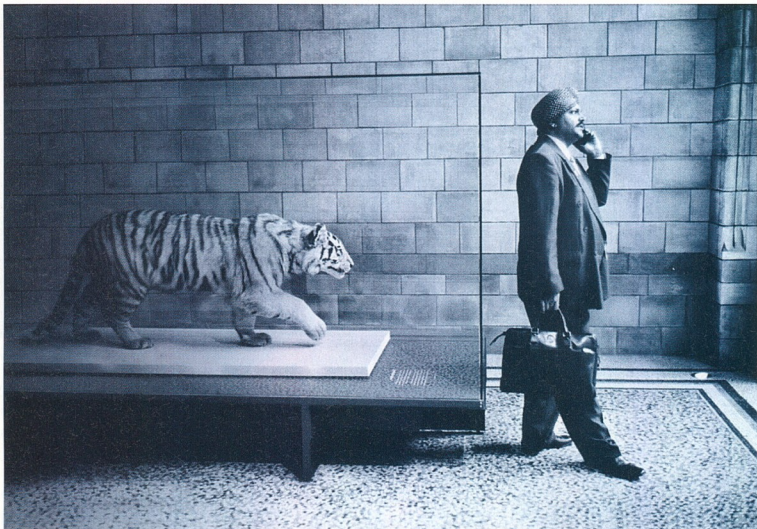
A három „Know-How”, ami az üzlet életben számít. (Gondolta volna, hogy csak az IBM rendelkezik mindezzel!)

TÉNY

A világ első, csak internet alapú bankja, a Security First National Bank mindössze 1% tranzakciós költséggel számol. Ellentétben a hagyományos bankok 3%-ával.

Álmott-e valaha arról, hogy akkor is pénz keressen, amikor alszik? Az IBM e-business megoldásait az Ön internet-oldalait éjjel-nappal működő, vevőorientált pénztárgépekkel válthatnák. Csak képzjele el, amikor minden 24 óra három nyitvatartás munkanapjánál.

Ma már nem elég egy jó mobiltelefon és néhány rövid fax, hogy a versenytársak előtt járjon. Az IBM e-business megoldásaival az Ön ügyi, beszállítói és viszonteladó-partnerei könnyen együttműködhetnek.

Az internet mindent megváltoztat. Semmilyen üzleti forma nem vonhatja kétségbe jelentőségét.

Mégis jogos a kérdés: mennyi a hírvérés, és mennyi a valóság? (Az Economist magazin felmérése szerint a nagyvállalatok 30%-a rendelkezik internet-oldalakkal. De csak 5%-uk használja értékesítésre!)

Ennél azért többre van szükség. Valamine, amitől az Ön cége vezető piaci pozícióba kerülhet.

Ez a valami az e-business. Elektronikus üzleti tevékenység. A világ felkészült rá. Az IBM pedig lehetővé teszi.

Az e-business az, amikor Ön a fontos üzleti rendszerét közvetlenül összekapcsolja partnereivel (vevőkkel, alkalmazottakkal, viszonteladókkal és beszállítókkal) belső és külső számítógépes hálózatokon keresztül. Így kombinálhatja a hagyományos informatikai rendszerek erőforrásait, a világhálózat mérhetetlen kiterjedésével. Vállalkozások ezrei tették meg az első lépést az e-business felé azért, hogy internet weblapot létesítettek, hogy azokon

Álljon itt két példa: **Esettanulmány 1: Légiközlekedés.** Alig több mint egy éve az IBM csatlakoztatta a világ egyik legnagyobb légitársaságának már meglévő jegyfoglálási rendszerét a World Wide Web-re (www). Ezzel lehetővé tette, hogy a repülő-társaság a világhálón keresztül adjon jójegyeket és szolgáltatson on-line információit a járatok érkezésétől a törzetszámairformációig szinte mindenről. A vevők imádják a rendszer kényelmét, a légitársaság pedig a gazdaságosságát. (Egy hagyományos repülőjegy feldolgozása 8 USD; egy elektronikus kezelt repülőjegyé pedig csak 1 USD.) Azóta az IBM egy sor európai, ázsiai, észak- és dél-amerikai légitársaság számítógépes rendszerét alakította át úgy, hogy az internetről is bármikor elérhető legyenek.

Esettanulmány 2: Banki szféra. Az IBM csatlakozott a VISA USA-hoz és másik 16 vezető bankhoz az úgynevezett Integrion társulásban, mely az elektronikus banki tevékenység gerincété vált. Ez ma a világon elfogadott szabványos technológia a biztonságos internet-alapú on-line számlavezetés és pénzforgalom

Az üzlet jövője úgy kezdődik, hogy

az üzletet támogató információkat tegyenek közzé. Ez viszonylag egyszerű, de az üzleti életre gyakorolt hatása erősen korlátozott.

A második lépés az úgynevezett „önkiszolgáló oldalak” létrehozása – ahol például az ügyfelek ellenőrizhetik számlaegyenlegüket vagy nyomon követhetik rendelésük kiszállítását. Ez már bizonyult feladat, de a várható haszon is nagyobb.

A harmadik lépés, ha minden tranzakció elvégezhető a hálózaton keresztül. Nem csak vétel és eladás, hanem minden olyan üzleti folyamat, amely dinamikus és interaktív információáramlást feltételez.

A világ egyre gyorsabban halad ebben az irányban. Ön felkészült rá?

Az IBM már több ezer vállalatnak, vállalkozásnak és egyéb szervezeti egységnek segített, hogy az elektronikus üzlet útjára lépjen.

mögött, amely felkészült a nemskóra, bemutatandó elektronikus készpénzkártyákra, melyek akár otthon, az Ön személyi számítógéperől is „ájtárolhatók” lesznek. Egyértelmű, hogy mennyire kényelmes ez a fogyasztók számára és a bankok indítéka szintén nyilvánvaló. Egy aktuális felmérés szerint egy hagyományos, pénztáron keresztül nyújtott tranzakció a banknak 1.07 USD dollárjába kerül, ugyanez az interneten keresztül mindössze egy centjébe.

További információ: www.ibm.com/e-business
Ha Ön további az elektronikus üzleti tevékenységrel foglalkozó esettanulmányok érdeklék, tényleket és kész megoldások szeretne, látogasson el internet oldalunkra!

Vagy hívjon minket a (800) 200-083-as díjmentes telefonszámán. Itt kezdődik az Ön üzletének jövője.

Nagy megoldások egy kis birodalomban

Apukám kukaca... s száll az éterben a mondat, amikor Csiszár Jenő e-mail címét adja meg a hallgatóknak. Miután a kereskedelmi tévé- és rádióállomásoktól elközöszt a műsorvezető, a Petőfi Rádióban folytatja Apukám világa című műsorát (www.apukam.hu). A napi szerkesztési és műsorvezetési munka szerves részévé vált az internet és az elektronikus posta, mivel a hallgatók azonnal e-mailhezhetnek, ha mondandójuk van. Majd az elküldött üzeneteket beolvassák a műsorban, és Csiszár Jenő kommentálja.

– Az élő műsor meglehetősen veszélyes műfaj. Bárki betelefonálhat, aki éppen átkozódni akar. Hogyan szereld le az ilyeneket?

– Ha anyázní akar, az az ő dolga. Magáról állít ki szegénységi bizonyítványt, nem a műsoromról, vagy rólam. Egyébként nem hiszem, hogy fórumot adnék az ilyeneknek. Az álmom mindig is az élő műsor volt. Azonnal kérdezni, válaszolni. Az e-mail pedig még egy plusz lehetőség, amivel a telefonvonalon kívül bekapcsolhatom a hallgatókat az adásba. Így a műsor interaktív, oda-vissza alapon működik. Az e-maillal kiszélesedik a viszontválaszolás lehetősége, az adott pillanatban az akkor elhangzott

Kukac és egér

témára bárki azonnal reagálhat, több csatornán keresztül. S ettől lesz közszolgálati a műsorom.

– A közszolgálatóság Csiszár Jenő felfogásában. Szelektáltak a leveleitek között?

– Nem. Naponta 50–100 darabot küldenek el hozzánk, s a munkatársaim – a stáb technikkussal együtt összesen 5 főből áll – csoportosítják őket. Nem úgy, hogy ez kedves levél, ez meg anyázó, hanem témák szerint besorolják. Aztán előbb-utóbb műsorba kerülnek. Nemrég például egy nő Zuglóból betelefonált, hogy éjszaka alvászavarai vannak, ám hallott róla, hogy Amerikában kapható egy inga, amelyik segít ezen a gondon. A tengerentúlon egy lány szintén a világhálón hallgatta a műsoromat, s azonnal küldött egy e-mailt: segít a nőnek beszerezni az ingát. Most már ott tartanak, hogy jön haza a lány, s hozzá magával a szerkezetet. Aztán az is megtörtént, hogy az interneten rábuktunk egy örömlány honlapjára. Majd elektronikus levelezégetés után meghívtuk a műso-

runkba vendégnek. Ha jól emlékszem, én voltam az első itthon, aki az e-mailezést beépítette a műsorszerkesztésébe. Amikor elkezdtem a Juventuson – ennek lassan 3 éve –, nem tudtam, mit vállalom. Sok volt benne a rizikó. Nem lehetett előre megjósolni, hogyan fogadják majd a hallgatók. De bejött. Azóta sokan átvették az e-mailezést, és felhasználják műsorukban. Sőt, már nincs műsor, amelyiknek ne lenne elektronikus postája.

– Ezek szerint szerkesztési sémává vált az élő műsorokban, úgy, mint a telefon.

– Sémává azért nem, de a szerkesztők pontosan tudják milyen lehetőségek rejlenek ebben a kategóriában. A telefont először Szilágyi János használta élő műsorban. Azóta sokan. Így van ez most az internettel, e-maillal. És én csak örülök neki. Egyébként valahogy úgy állok a világhálón, hogy csak bámulom, de nem értek hozzá. Szenvedélybetegséggé válik. Mindent megtalálsz rajta, megcsinálhatsz vele, nem kell emberek közléte mended,

könyvtárak dokumentumait töltheted le róla, s – ha már a feslett perszónát említettem – akár növezhetsz is.

– Ha már a nőket említetted, azért mégsem helyettesíthet mindent az internet.

– Való igaz. Én egy régivágású fickó vagyok. Szeretek udvarolni, ezért a nőgyeimet nem az egeremre bízom, hanem a kukacomra.

– Eltűntél a televíziókból. Miért?

– Ha beképzelt média guru volnék, azt mondanám: alkotói szabadságomat töltöm. De nem. Nincs olyan ötlet a fejembem, amit szívesen megcsinálnék a tévében. Hívnak ide is, oda is, de most csináljak egy ezeregyedik talk-show-t?! Középszerű nem leszek, azt szeretem, ha az emberek érzelmeikkel reagálnak mindenre, amit csinálók. Lehet pozitívan, lehet elutasítóan. Azt azonban nem állítom, hogy egyáltalán nem akarok már tévézni. Honnan tudjam most, mihez lesz majd kedvem?

G. M.

Csiszár Jenő: Napi 50–100 e-mailt kapunk

A RENDSZERINTEGRÁCIÓ FILOZÓFIA. Mégálmodni Mégálósítani MÜKÖDTETNI

A rendszerintegráció több, mint hardver, több, mint szoftver. A rendszerintegráció szemléletmód: az informatika filozófiája. A Synergon, a vezető hazai rendszerintegrátor egyesíti az informatikát és a kommunikációs technológiát, így hatékonyságot növelő, költségcsökkentő rendszereket hoz létre kiemelkedő minőségű alkotóelemeiből.

Az informatikai rendszerintegráció több, mint rendszer, mert nemcsak tervezést, építést, felszerelést jelent, hanem azt a hátteret is, amely a rendszerek gazdaságos működtetéséhez, a piaci sikerhez elengedhetetlenül szükséges. Ha ismeri a kult, a Synergon megépíti a hozzá vezető utat!

SYNERGON

Synergon Informatika Rt. ■ 1041 Budapest, István út 16. ■ Tel: 399-6600 Fax 399-6699 ■ E-mail: info@synergon.hu www.synergon.hu

SZERETETTEL VÁRJUK AZ IFABO-N,
AZ A PAVILON 210/D STANDJÁN!

SyncMaster 400 TFT

SyncMaster 1000P

SAMSUNG SyncMaster

AMIT A SZAKMA IS ELISMER

PC WELT
TESTCENTER
EUPFELFELD

CHIP
LESERWAHL

Samsung Electronics Magyar Rt.

Bemutatóterem: 1081 Budapest, József krt. 13. Telefon: 138-4353, 117-4776, Internet: www.samsung.hu

SAMSUNG

ELECTRONICS

A SAMSUNG

SyncMaster család G sorozatú és legújabb "Plus" monitorai nemcsak szépek és intelligensek, de a hazai kínálatból elsőként a legszigorúbb munkaegészségügyi szabvány, a TCO'95 normáinak is megfelelnek. Szériafelszerelésként, felár nélkül.

Kímélik a szemét, az idegrendszert és a pénztárcáját. 3 évig garants. Kellhet ennél több?

Mielőtt monitort választana, nézze meg, mit kínál Önnek a SAMSUNG!

És készüljön fel egy kellemes meglepetésre...

Művészet ott születik, ahol

Wahorn András festőművész, avantgárd zenész, egykori Bizottság-tag igazából kétszer ment ki Amerikába. Először 1992-ben, egyedül, New Yorkba, továbbra is élve a bohém művészek életét. Alkalmi munkákból meg itthonról vitt képeknek eladásából tartotta fenn magát, miközben időnként aktuális műveiből ki-kiallított. Nagy ritkán hazajárt. Másodszor 1995-ben „ment ki”, családdal, Los Angelesbe, és már nem élte tovább a bohém művészek életét. Beállt az egyik leghíresebb tengerentúli rajzfilmstúdióba, napi nyolc órában háttérként rajzolgat. És azóta nem is jár haza.

– Amikor 1992-ben először kimentél, azt mondatd: tíz évet adsz magadnak, hogy a képzőművészetben ugyanazt a pozíciót érld Amerikában, mint idehaza.

– Még nem telt el a tíz év. Ki tudja, lehet, hogy még összejön, de hát tudod, akkor, amikor ezt a célt kitűztem magamnak, még nem tudtam, miről beszéllek. Hogy itt mi is van. De azért valahol mélyen még mindig bennem van, hogy ezt a célt el kellene érni.

– Napi nyolc óra munka, két óra autózás – hogyan tudta mind ezt egy közismert bohém megszokni?

– Nehezen. Talán annak az emlékével, hogy már mászt is megéltém. És hogy először van az, hogy materiálisan nem vágyom semmire. Ezzel a munkával elég sok pénzt keresek, viszont mindenem megvan, ami az alkotáshoz kell. Olyan számítógérem és olyan hangszerem van, amilyet akarok. Nagyon érdekes érzés, egyben kihívás is. Ha valamit meg szeretnék csinálni, egy percre sem kérdés, hogy ahhoz a feltételeket megteremtsem. Attól kezdve csak rajtam múlik, hogy meg tudom-e csinálni vagy sem.

Ezt a fajta művészi szabadságot itt, Amerikában másként nem lehet elérni. Amikor kijöttem, azt képzeltem, hogy a képzőművészettel ugyanúgy megélhetek itt is, mint Európában. A képzőművészetet azonban erre felé egészen másképp kezelik, egészen más a súlya. Magyarán: abszolút senkit nem érdekel.

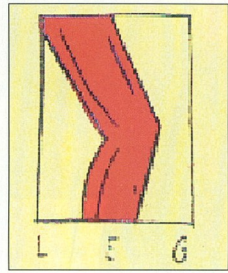
– Ma is gond, hogy nem tartozol valamely divatos kisebbséghez?

– Talán kicsit enyhült már a nyomás, elmúlt ez a hullám, de valóban, a kilencvenes évek elején Amerikában az számított mű-

vésznek, aki vagy buzi vagy néger vagy aids-es vagy kábítószeres volt. A legjobb, ha mind a négy egyszerre. Ha nem, nagyobb szabású önálló kiállításról még álmodni sem lehetett.

– Úgy tudom, egy-két évig megbízásokra weblapokat is készítettél.

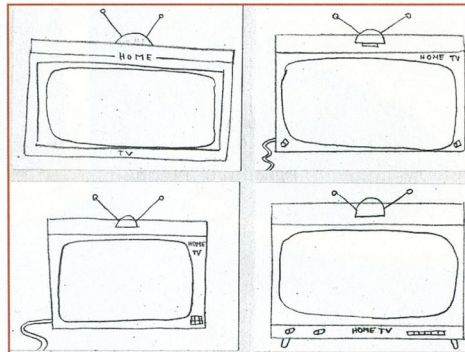
– Ezt nagyon meguntam. A web szórakozásnak jó, hivatásból roppant fásarzó és kiábrándító. Mivel még tökéletlen a technikája, soha nem ad kielégülést sem a megrendelőnek, sem a készítőnek. Ha nagyon szép szeretnél, nehéz letölteni, ha pedig megpróbálsz a technológiához idomulni, akkor unalmas lesz. Pedig éppen a legizgalmasabb időszakban, mindjárt az elején szálltam bele, hetente-kéthetente jött valami újabb technológia, mire igazán megtanultuk, már el is avult. Ma már lassult a fejlődés, de a web ígérete változatlanul nagyobb, mint amire effektíve képes. A közeljövőben azonban fenekelőtől felfordíthatja a szórakozatóipart. A zenében például nem lesz szükség lemezkiadásra, kereskedőkre,

producerekre, ha reggel írtam valami zenét, néhány perc múlva már fenn lehet az interneten, és bárki meghallgathatja. Ugyanez lesz a filmmel, a tévével, az információval, semmi nem lesz helyhez és időhöz kötve. Nem lesz program, nem kell szerda estig várni, hogy jöjjön az One-din család, hanem akkor és azt nézed meg, amit akarsz. Hogy ez még csak a jövő ígérete, ennek két oka van. Egyrészt a telefonvonalakon elérhető korlátozott sebesség, másrészt a pénz maga. Meg kell valahogy oldani, hogy a zenészek és előadóművészek ezért kapjanak is valamennyi pénzt.

– Számítógép és művészet, sokak szerint nehezen összeegyeztethető fogalmak.

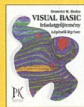
– Én is így látom. A számítógéppel szerintem az a legnagyobb baj, hogy benne a lehetőségek határtalanok. Mindig megnyomhatsz egy gombot, hogy megnézz egy még újabb variációt. Azaz sosem éred el a képességeid határát. Művészet viszont mindig akkor születik, amikor a művész valamilyen határba, falba ütközik, és ott energia termelődik. Tehát a kettő nem nagyon jön össze. És ezt jól lehet látni a művészeti életben. A komputer mint műalkotás ré-

4TV (1998, papír, ceruza)

Demeter M. Ibolya
Adatbázis-kezelés
VISUAL BASIC-ben
Ára: 1990 Ft

Demeter M. Ibolya
VISUAL BASIC
feladatgyűjtemény
LEMEZMELLÉKLETTEL
Ára: 1590 Ft

Herbert Schildt
C/C++
Referenciakönyv
Ára: 1990 Ft

Programozók
Könyvtára

Megrendelhető: Panem Kft.
1385 Bp., Pf. 909
<http://www.datanet.hu/panem>

a falba ütközől

Wahorn András

sze, mint médium még megy, de rajta keresztül eddig nagyon kevés művészet született, ahhoz képest, hogy ma már mindenkinek lehet számítógépe. Vagy ott van a zene. Az elmúlt években a komputer, a hangstúdiózás kitágította a lehetőségeket, nem kell megvárni, amíg egy lemezcég több ezer dollárért bérel neked stúdiót, hogy felvedd az új lemezed, mert mindezt otthon, a sarokban tökéletes minőségben megteheted. Mégsem lett belőle forradalom.

– *Azért te is éjjel-nappal használsd a komputert.*

– Utálom is, de ugyanakkor a szenvedélyem. Állandóan fejlesztem, mindig megpróbálom a legújabbat, a leggyorsabbat megszerezni, hozzá a legújabb programokat, de közben nem nagyon változik a véleményem: igazából – legalábbis én – művészt alkotni csak egy darab ceruzával egy szál papíron tudok. Ugyanakkor próbálkozom a komputerrel is, van egy állandó kiállításom az Internetto honlapján (

Wahorn és a Cadillac

Egy régebbi mű: Találkozás

netto.hu/este/wahorn). Talán neveltségnek tűnik, mert nagyon egyszerűnek csináltam meg, de éppen ezért szeretem. Éppen az tetszik benne, hogy saját magamnak, azaz a komputeremnek határokat állítottam, így talán sikerült valamilyen művészetet létrehozni vele. Ezen kívül évek óta kísérletezem egy másfajta megközelítéssel, a komputer magát alakítom műtárggyá, szétszedem és háromdimenziós szobrot vagy műtárgyat készítek belőle, miközben az működik is.

– *Festésre jut időd?*

– Persze, arra szükség van, a festés egészségügyi dolog. Ezen kívül mindennap rajzolok, egyre gyarapszik egy sorozat, ami kis jegyzetlapokra készül. Most is hasonló helyzetben vagyok, mint annak idején, amikor katona voltam két évig: azt kell megcsinálni, amit mások mondanak. Akkor a kiképzés, most a háttérjelölés közben menedékként ott vannak ezek a kis jegyzetlapok, szünetekben az ember rajzolgat. Több ezer van már belőle, szeretném őket egyszer majd kiállítani.

– *És a zene?*

– Most jelent meg új CD-m, Madam Crain and Wahorn a címe, egy nő énekel rajta, ahhoz szeretem zenét. Ezen kívül több terv is fut párhuzamosan itthon a stúdióban. Fe Lugossy Laca részben magnóra mondott szövegeket, részben telefonról vettem fel. A szalagokat belevittem a

számítógépbe, hozzá szerzek zenét. Olyan, mintha Laca itt énekelne, velem együtt, az én zenémre, pedig nem is hallotta azt. Szeretnék ugyanakkor végre egy saxofonos CD-t kiadni, amelyen mindegyik számban én játszom. Ezek a lemezek eléggé előrehaladott állapotban, lehet, hogy már kész is vannak, de nem vagyok még velük megelégedve, mindig változtatok rajtuk valamit. A Lacával közös lemezt, gondolom, Magyarországon kellene kiadni, ott nyilván nagyobb közönsége lenne.

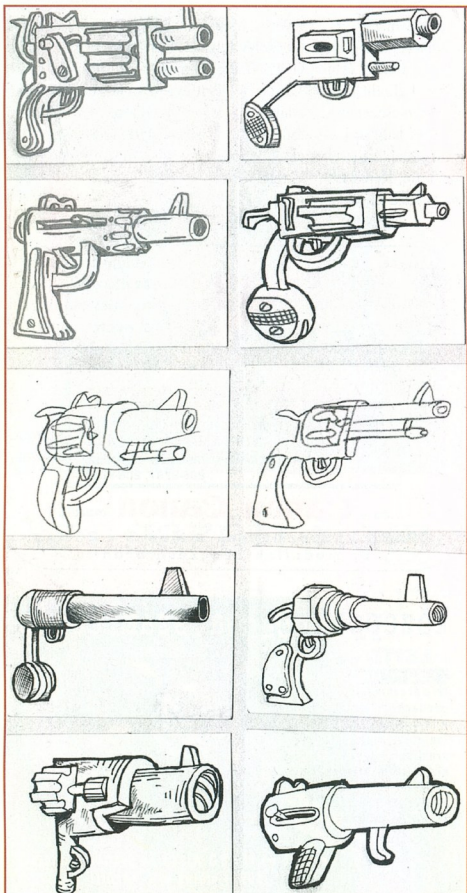
– *Haza mikor jössz?*

– Nem tudom. Mostanában biztos nem. Mint talán az eddigiekből is látszik, eléggé el vagyok foglalva. Itt, Los Angelesben igazából egy dolog hiányzik: az idő.

– *Mennyire tudod követni a hazai eseményeket?*

– Ha az ember akarja, az interneten keresztül bármilyen információt elérhet. Nagyon jó, nagyon kedvemre való a magyarországi internetes világ. Sokkal izgalmasabb, mint az itteni. Nem annyira a cégek magánügyeiről szól, sokkal inkább civil szellemű, átfogó kulturális szolgáltatásnak tűnik. Egy ideig a Petőfi Rádiót is lehetett az interneten hallgatni, most már azt hiszem, fizetni kell érte. De ez sem baj, az is szép dolog, hogy legalább a lehetőség adott.

Jávorszky Béla Szilárd

10 Guns (1998, papír, ceruza)

Motorola-eredmények

A Motorola beszámolója szerint 1998 első negyedében az értékesítés 6,6 milliárd dollárról 6,9 milliárdra nőtt, ami 4 százalékos növekedést jelent. Ezen belül a celluláris termékek értékesítése 3 százalékkal emelkedett, az ágazat üzleti tevékenységének eredménye azonban csökkent. A digitális termékek forgalma – mely mintegy 65 százalékot tesz ki – jelentősen nőtt az egy évvel ezelőtihez képest.

A Motorola számos új GSM rendszerű telefont dobott piacra: ide tartozik a StarTAC 130, a világ egyik legkisebb és legkönnyebb digitális telefonja, a kétsávos GSM telefonok cd900 családja, amely korszerű funkcióival az üzleti felhasználóknak készült, valamint a cd160 kétsávos készülék, amely a kezdő felhasználókat és az általános fogyasztói piacot célozza meg. A cd160, amely GSM 900 és GAM 1800 hálózatokon üzemel, maximum 300 perc beszélgetési időt vagy maximum 90 óra készenléti időt biztosít.

Az üzenet-övezetési, információ- és médiatermékek ágazat értékesítése 25 százalékkal 693 millió USD-re csökkent, melynek oka a személyhívók csekély értékesítése és Ázsia gyengélkedő gazdasága volt. Az új- és rendszertechnológia szegmens értékesítése az első negyedében 41 százalékkal nőtt, bár

rendelése 32%-kal maradtak el az elmúlt év hasonló időszakától.

Az ágazat az év elejétől kezdve sikeresen földközeli pályára állított 12, Iridium rendszerű műholdat, ezzel 56-ra növelte a működésképes szatellitké számát. Sikeresen tesztelték a rendszer hangkapcsolatait, személyhívó jeleit, műholdközi kapcsolatait (crosslink) és kapcsolatátadásait (hand-off) is. Így az Iridium program kereskedelmi szolgáltatását szeptembertől beindítják.

Kamramesék a könyvfesztiválon

A Kossuth Kiadó és a Mercato Multimédia a Nemzetközi Könyvfesztiválon bemutatta legújabb CD-ROM kiadványát. A Kamramesék interaktív mesélőkönyvvel nemcsak meséket nézhetnek a gyerekek, hanem részt is vehetnek benne, valamint megtanulhatják az égtájak neveit, megismerkedhetnek az ábécével és az óramutatókkal. A mesében a gyerekek feladata, hogy egy kiskutya (Pralinét) elvezessenek a postamesterhez, a pékhez és a rendőrhöz, hogy együttes erővel elindítsák a városka megállt toronyóráját. A meséket és a feladatokat angolul is meg lehet hallgatni, a CD ezért nyelvtanulásra is megfelel. A mesét Pálfalvi Dorottya írta és rendezte, Keresztes Dóra rajzolta, zenéjét Korbuly Béla szerezte.

Mesélő: Vándor Éva. A szoftver minimális rendszerigénye: 486 DX processzor, 8 Mbyte RAM, 256 színes videokártya SB kompatibilis hangkártya, nyolcszoros CD-ROM lejtűző, egér, Windows 3.1, Win '95 operációs rendszer.

Ötven költő CD-ROM-on

Megjelent a Verstár újabb kiadása, a Verstár '98 CD-ROM. A Verstár '98 a korábbi kiadáshoz képest jelentősen bővült: immár félévszáz magyar költő összes versét, elbeszélő költeményét, versfordítását tartalmazza. Több mint tízezer vers teljes szövegében kereshetünk, ráadásul mintegy ötórányi hanganyaggal, elmondott és megzenésített versekkel mutatja be a magyar líra évszázadainak klasszikusait. A Hungaroton jóvoltából olyan jeles művészek hangfelvételeit hallhatjuk, mint Latinovits Zoltán, Major Tamás, Bánffy György, Mensáros László, Bessenyei Ferenc. Az archív felvételek mellett Jordán Tamás és Galkó Balázs mondja el kedvenc verseit. A Verstár '98 segítségével pillanatok alatt megtalálhatunk egy-egy kerestt versszöveget, fellelhetjük az ismert idézet szerzőjét, versek, alkotók, időszakok újszerű nyelvi, költészeti vizsgálataira, összehasonlítására nyílik lehetőségünk.

Az IFABO-n már mindenkit ugyanúgy hívunk. EasyCall személyhívón.

Keresse fel az **A pavilon 308/D standját**: az EasyCall Személyhívó szolgálat itt mutatja be legújabb készülékeit és szolgáltatásait.

Sőt egy különleges meglepetést is tartogat a vásárlókatogató számára: 6k részesülhetnek először speciális készülékberletti akciójának előnyeiben.

A szolgáltatás előfizetőinek most nem kell készüléket vásárolniuk. Havonta csupán nettó 10, 150, vagy 250 forintért bérelhetik is személyhívójukat.

EasyCall **Mennyi mindent tud!** személyhívó.

EasyCall

EasyCall Személyhívó Szolgálat
Budapest, XIII. Klapka u. 2-4. Tel.: 06/1/467-5566
www.easycall.hu; kozonsegszolg@easycall.hu

Canon SZERVIZ

- fénymásolók
- telefaxok
- nyomtatók
- eredeti kellékanyagok

EAST®-CANON
KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.
H-1116 Budapest, Fehérvári út 231.
Tel./fax: 206-5921, 206-5922, 208-0563,
208-6297, 208-6298

...és a **Canon, Canon** marad.

IFABO kedvezmények május 5 - 29-ig.
Új modellek bevezető áron!

középpontban a számítógép

A **LEITZ** cég
COMPU LINE

termékcsaládjában mindenki megtalálja a felhasználási céljának legjobban megfelelő, praktikus, igényes kialakítású tárolókat, valamint egyéb kiegészítőket és tisztítószerkezt széles választékát.

Keresse az IFABO A/313 és D/404b standjain
1998. május 5-9. között!

1065 Budapest, Podmaniczky u. 9. Tel.: 302-0158; Fax: 331-0340
E-mail: arecsoft@mail.datanet.hu; http://www.datanet.hu/arecsoft/

Canon

CANON BJC-250

BRILIÁNS SZÍNEK KIS

HELYIGÉNNYEL

SCHOLZ & FRIENDS

Az igazán nagyszerű dolgok kis helyen is elérnek.

Grafikonokat, illusztrációkat, fotókat szeretne nyomtatni, finom színezéssel? Netán fóliára, vízálló papírra vagy pólóra? Mindehhez nincs szüksége egy nagyméretű, drága printerre. Az új, kompakt Canon BJC-250 a beépített kelet-

európai kódlappal csodálatos minőségű nyomatokat készít Önnek. Ez a különösen sokoldalú nyomtató egy képopimalizáló eljárás segítségével bármely ábra látványos finomítására képes. Ez az igazán fotorealistikus nyomtató...

CANON BJC-250
KOMPAKT SZÍNES NYOMTATÓ

FaxBank: 2-333-666/1030

CANON Hungária Kft.: 1134 Budapest XIII., Váci út 37. Tel.: (1) 465 8020 Fax: (1) 270 4080

*Járvasek függvényében ár

Stabil előnyök

Néhány érme. Lassan már észre sem vesszük pénztárcánk alján. 13 forinttal nem indulunk el vásárolni, de még az újságosig sem futunk le ennyi pénzzel. Nálunk 13 forint: közel másfél perc magánélet a félórás ebédszünetben. Egy csaknem három és fél perces beszélgetés az esti Híradó előtt, vagy egy majdnem öt és fél perces csevegés az utolsó Híradó után. Esetleg közel három és fél perc „csak úgy” a vasárnapi ebéd után. Nálunk ennyi 13 forint.*
Hívja fel, akit szeret vagy aki fontos Önnek!

* helyi beszélgetés előfizetői állomásról

Mit kap 13 ma forintért ?

Ingyenes információs Zöld szám:

06 80 203 203

Internet-cím: www.matav.hu

Egymás közt

